

Dato: 30-09-2010
Sagsnr.: 011289-2009
Henv. til: Helene Kiærskou
Tlf.: 9611 7794

§ 12 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget **St. Arbjern**

Nørrevej 10, 6990 Ulfborg
Beliggende på matr. nr. 13ba og 13an, Den nordlige Del, Ulfborg samt 67a,
Den største Del, Staby

**MILJØGODKENDELSE ER MEDDELT I
HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF
4/12-2009 OM MILJØGODKEN-
DELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.**

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	5
IKKE TEKNISK RESUMÉ	6
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	8
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	9
GENERELLE FORHOLD.....	9
<i>Dokumentation</i>	9
<i>Frist for udnyttelse af godkendelse</i>	9
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	9
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	9
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	9
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	9
<i>Stalde</i>	10
<i>Rengøring af staldanlæg</i>	10
<i>Foder</i>	10
<i>Ensilage opbevaring og håndtering</i>	11
<i>Døde dyr</i>	11
<i>Opbevaring af flydende husdyrgødning</i>	11
<i>Påfyldning af gyllevogne</i>	12
<i>Opbevaring af dybstrøelse og fast husdyrgødning</i>	12
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	12
<i>Lugt</i>	12
<i>Transport</i>	12
<i>Støj</i>	12
<i>Støv</i>	13
<i>Spildevand</i>	13
<i>Skadedyr</i>	13
<i>Driftsforstyrrelser eller uheld</i>	13
<i>Miljø- og ressourcestyring</i>	14
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	14
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	14
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	15
MILJØPÅVIRKNING FRA HUSDYRBRUGETS AREALER.....	15
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	15
<i>Arter på habitatdirektivets bilag IV</i>	15
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	16
KLAGEVEJLEDNING	16
OFFENTLIGGØRELSE	16
RETSBESKYTTELSE	18
UDNYTTELSE AF GODKENDELSEN	18
OPLYSNINGER OM GRUNDLAG FOR MILJØGODKENDELSEN	19
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	20
GENERELLE FORHOLD.....	20
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	20
<i>Lokalisering og planmæssige forhold</i>	21
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	22
<i>Ophør af husdyrbruget</i>	23
<i>Alternative muligheder</i>	24
HUSDYRBRUGETS ANLÆG.....	24
<i>Det ansøgte husdyrhold</i>	24
<i>Produktionsniveau</i>	24

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Stalde.....	25
BAT i staldanlæg	25
Ventilation.....	29
Rengøring af staldanlæg	29
Foder.....	29
Ensilage opbevaring og håndtering	29
Håndtering og opbevaring af olie, spildolie og brændstof.....	31
Affald og kemikalier	32
Døde dyr.....	32
Sprøjtemidler og medicin	33
Opbevaring af flydende husdyrgødning	33
Påfyldning af gyllevogne.....	35
Opbevaring af dybstrøelse og fast gødning.....	36
FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	36
Ammoniak.....	36
Påvirkning af tør natur.....	37
Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning	38
Lugt	40
Transport.....	41
Støj	43
Støv.....	44
Lys	45
Spildevand.....	45
Skadedyr.....	46
Driftsforstyrrelser eller uheld	46
Renere teknologi og ressourcestyring	48
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER.....	52
Drift af husdyrbrugets arealer	52
Udskiftning af udbringningsarealer	54
Sædskifte.....	55
Udbringning af husdyrgødning	55
MILJØPÅVIRKNING AF HUSDYRBRUGETS AREALER	57
Grundvand	57
GENERELLE BETRAGNINGER FOR NATURA 2000-OMRÅDER	58
Beskrivelse af Natur 2000-vandopland Nisum Fjord og udpegningsgrundlaget.....	59
Næringsstoffer.....	66
Fosfor i oplandet til Nisum Fjord.....	66
Nitrat i oplandet til Nisum Fjord	70
Holstebro Kommunes vurdering af påvirkningen af Nisum Fjord.....	72
Bilag IV-arter.....	73
Grundlaget for vurdering for opland til Nisum Fjord	73
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	74
BILAG	75
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	75
BILAG 2 – SITUATIONSPLAN	76
BILAG 3 – HUSDYRBRUGETS INDRETNING – PLACERING AF TEKNISK Udstyr	77
BILAG 4 – AFLØBSPLAN.....	78
BILAG 5 – PLANMÆSSIGE FORHOLD - NABOER.....	79
BILAG 6 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING AREALER OG EJENDOM	80
BILAG 7 – FORVENTEDE GYLLETRANSPORTRUTER.....	81
BILAG 8 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	82
BILAG 9 – OVERSIGT Kort OVER UDSPREDNINGSAREALERNES EJERFORHOLD.....	83
BILAG 10 – OVERSIGT Kort OVER UDSPREDNINGSAREALERNE 1/3.....	84
BILAG 10 – OVERSIGT Kort OVER UDSPREDNINGSAREALERNE 2/3 – EJEDE / FORPAGTEDE AREALER	85
BILAG 10 – OVERSIGT Kort OVER UDSPREDNINGSAREALERNE 3/3 – AFTALEAREALER.....	86

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

BILAG 11 – EJENDOM OG AREALER I FORHOLD TIL NATURA 2000-OMRÅDER.....	87
BILAG 12 – FJORD- OG SØ OPLANDE	88
BILAG 13 – JORDBUNDSTYPER.....	89
BILAG 14 – VANDLØB, GRØFTNING OG TERRÆNHÆLDNING	90
BILAG 15 – RISIKOOMRÅDER FOR FOSFORUDVASKNING – LAVBUNDSAREALER	91
BILAG 16 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	92
BILAG 17 – UDSPREDNINGSAREALER MED LOVPLIGTIGT NEDFÆLDNINGSKRAV	93
BILAG 18 – NATUROMRÅDER OG VANDLØB I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER.....	94
BILAG 19 – GRUNDEVANDSINTERESSER	95
BILAG 20 – DEPOSITIONSBEREGNINGER	96
BILAG 21 – DRIFTSJOURNAL - DEL 1 / 2	97
BILAG 21 – DRIFTSJOURNAL - DEL 2 / 2	98
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 1 / 8.....	99
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 2 / 8.....	100
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 3 / 8.....	101
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 4 / 8.....	102
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 5 / 8.....	103
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 6 / 8.....	104
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 7 / 8.....	105
BILAG 22 – BEREDSKABSPLAN - DEL 8 / 8.....	106

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	30.09.2010
Godkendelse hjemmel, lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	§12 over 250 DE
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	Karsten Sig
CVR-nr. / P-nr.	25048156 / 1007251781
Husdyrbrugets adresse	Nørrevej 10, Staby, 6990 Ulfborg
Husdyrbrugets telefonnumre	97490660 / 25386364
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Karsten Sig
Matrikel	13ba og 13an, Den nordlige Del, Ulfborg samt 67a, Den største Del, Staby
CHR	57694
(i)-mærket, bek. 1640 / 13/12-2006	Ja
Ejendomsnr.	661-0178929
Husdyrbrugets konsulent	Helle Lund Harpøth, Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing, tlf. 96814231, E-mail: hsh@vjl.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune Nupark 51, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Ikke teknisk resumé

Holstebro Kommune har den 20.3.2009 modtaget ansøgning om udvidelse af husdyrbruget på Nørrevej 10, Staby, 6990 Ulfborg. Husdyrbruget bliver større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet². Dette betyder bl.a. at ansøgning om og forslag til miljøgodkendelse af virksomheden skal offentliggøres.

Ansøgningen har været annonceret i Holstebro Onsdag i perioden fra den 24.3.2010 til den 7.4.2010. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 18.08.2010 til den 29.09.2010.

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt, og der er ikke tidligere udarbejdet VVM redegørelse eller foretaget VVM screening af dyreholdet. Husdyrbrugets produktionstilladelse er fastlagt i Ulfborg-Vemb Kommunes afgørelse af 29. november 2004, som blev vurderet ikke VVM screeningspligtig.

Dyreholdet udvides fra de nuværende 238,86 DE til 286,86 DE fordelt på 164 malkekøer, 16 småkalve (0-3 mdr.), 11 småkalve (3-5 mdr.), 11 kvier (5-7 mdr.), 29 kvier (7-12 mdr.), 70 kvier (12-24 mdr.), 11 kvier (24-26 mdr.) samt 82 tyrekalve (40-55 kg) alle tung race, 3 heste (300-500 kg) og 2 heste (500-700 kg). Den eksisterende slagtesvineproduktion udfases. Bedriften drives økologisk både før og efter udvidelsen.

Der opføres i forbindelse med udvidelsen ikke nye stalde, bygninger eller gyllebeholdere. Således foregår udvidelsen i eksisterende stalde. I forbindelse med udvidelse nedlægges den eksisterende slagtesvinestald.

Husdyrlovens krav om reduktion af ammoniakfordampningen er 15 %, da det økologiske kvæghold bruger min. 40 % græs i fodrationen. Dette krav opfyldes ved etablering af skrabere på alle spalteanlæg med undtagelse af 12 senge. Derudover er alle bedriftens malkekvæg, samt de største kvier udegående på ejendommens arealer en stor del af året. Anlægget ligger udenfor bufferzoner i forhold til naturtyper med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug. Udvidelsen overholder husdyrlovens lugtgenekrav til nærmeste nabo (Fjordvej 1) og til Nærmeste samlede bebyggelse og byzone (Ulfborg).

Til ejendommen hører 204,20 ha ejet harmoniareal, hvoraf 101,49 ha er forpagtet. Der tilføres til bedriften 44 DE svinegylle. Der afsættes 108,97 DE ved at alle malkekøer og stor opdræt græsser på disse udbringningsarealer i mindst 6 måneder om året. Der er indgået 2 aftaler om afsætning af i alt 45,83 DE kvæggødning til 40,31 ha aftalearealer. Aftalearealerne ligger i områder hvor der er restriktioner. Der meddeles således samtidig med denne godkendelse arealgodkendelser efter husdyrlovens § 16 til aftalearealerne. Alle ejede og forpagtede arealer ligger indenfor N-klasse (N3). Der er enkelte af de ejede eller forpagtede arealer, som er drænede og beliggende i lavbundsområder til fosforfølsom Na-

¹ Lov nr. 1486 af 4/12-2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² Dir. om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet). Rådets direktiv 2008/1/EF.

tura 2000-område, Nissum Fjord. Med det ansøgte dyretryk på 1,4 og den økologiske driftsform er husdyrlovens krav til fosforoverskud og nitratudvaskning til overfladevand overholdt.

4 af de forpagtede arealer ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder med særlige krav til beskyttelse af grundvandet. Nitratudvaskningen fra disse arealer er beregnet til 45 mg/l og vurderes ikke at give anledning til påvirkning af grundvandet.

Ejendommen og en del af arealerne ligger i udkanten af Natura 2000-område Nissum Fjord, som er EF-habitatområde og EF-fuglebeskyttelsesområde. Udvidelsen vurderes ikke at give anledning til negativ effekt på udpegningsgrundlaget heri. Alle ejede og forpagtede arealer ligger i oplandet til Nissum Fjord og afvander hertil via Felsted Kog og det vurderes, at udvidelsen ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af fjordområdet.

Meddelelse om godkendelse

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der gælder for udvidelse af husdyrbruget.

Husdyrbruget bliver med godkendelsen større end 250 DE og er derfor omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Husdyrbruget er dermed omfattet af reglerne for IPPC, jvf. IPPC-direktivet. Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for virksomhedens forhold til det eksterne miljø. Godkendelsen omfatter alle aktiviteter, der hører under husdyrbruget. Der er på ejendommen givet tilladelse til en gårdbutik og ismejeri, der drives på ejendommen som biaktivitet. Der er ikke i denne afgørelse taget stilling til denne aktivitet, idet husdyrlovens afstandskrav gælder for nye bygninger. Det bemærkes dog, at der i forbindelse med fremtidige bygningsmæssige udvidelser vil blive taget stilling til afstand til biaktiviteten som levnedsmiddelvirksomhed

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte produktion af 164 malkekøer, 16 småkalve (0-3 mdr.), 11 småkalve (3-5 mdr.), 11 kvier (5-7 mdr.), 29 kvier (7-12 mdr.), 70 kvier (12-24 mdr.), 11 kvier (24-26 mdr.) samt 82 tyrekalve (40-55 kg) alle tung race svarende til 284,96 DE. Derudover godkendes 3 heste (300-500 kg) og 2 heste (500-700 kg) svarende til 1,9 DE. I alt svarer det godkendte dyrehold dermed til 286,86 DE. Dyreholdet opstaldes i stalde på husdyrbruget matr. nr. 13ba og 13an, den nordlige del, Ulfborg samt 67a, Den største del, Staby, beliggende Nørrevej 10, Staby, 6990 Ulfborg.

Godkendelsen bygger på virksomhedens ansøgning, tilsyn på husdyrbruget og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

Miljøgodkendelsen er delt op i en særlig godkendelse af anlæg (bygninger, dyrehold, gødningsanlæg og andre faste installationer), og en særlig godkendelse af arealerne. Arealgodkendelsen omfatter alle ejede og forpagtede udbringningsarealer under husdyrbruget samt aftaler om afsætning af husdyrgødning til tredjemand. De to godkendelser kan reguleres uafhængigt af hinanden. Under generelle vilkår er stillet vilkår, der er gældende for både anlægs- og arealdelen.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

DOKUMENTATION

1. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne godkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
2. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne godkendelsens vilkår. Opgørelse af f.eks. husdyrholdets størrelse, affaldsregistrering og -bortskaffelse samt mark- og gødningsplaner m.v., samt driftsjournaler (jvf. bilag 21), skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation herfor for de seneste fem år.

FRIST FOR UDNYTTELSE AF GODKENDELSE

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsesdatoen.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

4. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter at ændringen har fundet sted.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

5. Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes, ensilage-markstakke og kompostmarkstakke fjernes og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Omkostninger i forbindelse hermed påhviler husdyrbruget.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Den godkendte produktion gælder antallet af dyr (indenfor de angivne alders- eller vægtintervaller) fordelt på dyretyper. Antallet af dyreenheder er således kun retningsgivende for godkendelsestypen.

6. Husdyrbruget har pr. planår (1/8-31/7) maksimalt godkendelse til følgende dyrehold:

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Dyreart og dyretype	Dyrehold	
	Antal	DE
Årskøer	164	218,97
Småkalve (0-3 mdr.),	16	3,92
Småkalve (3-5 mdr.),	11	3,15
Kvier (5-7 mdr.),	11	3,56
Kvier (7-12 mdr.),	29	10,08
Kvier (12-24 mdr.),	70	36,76
Kvier (24-26 mdr.)	11	7,07
Tyrekalve (45-55 kg)	82	0,54
I alt kvæg, alle tung race		284,96
Heste (300-500 kg)	3	1,03
Heste (500-700 kg)	2	0,87
I alt på Nørrevej 10		286,86

Dyreholdet skal etableres i de staldanlæg, der er angivet i skema 2, side 27. Dyreholdet skal opgøres for hvert planår.

7. Malkekøer svarende til 158 stk. (210,87 DE) skal være udegående indenfor udbringningsarealerne eller græsningsarealerne i minimum 6 måneder om året.
8. Kvier/stude (24-26 mdr.) svarende til 11 stk. (7,07 DE) skal være udegående indenfor udbringningsarealerne eller græsningsarealerne i minimum 6 måneder om året.
9. Til dokumentation af udegående dyr skal der føres driftsjournal over hvilke dyr der går ude og i hvilke perioder. Journalen skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden.

STALDE

10. Der skal etableres skrabeanlæg på spaltegulvet i stald (1.1.1).
11. Skrabeanlægget til fjernelse af husdyrgødning skal skrabe staldgulvet mindst hver 4. time (dvs. 6 gange i døgnet).
12. Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledninger herom.
13. I staldafdelinger med dybstrøelse (stald 1.1.1, 1.1.2 og 1.1.3) skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.

RENGØRING AF STALDANLÆG

14. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres at staldafsnit holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene

FODER

15. Der skal tages analyser af alt grovfoder og foderplanen skal afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

16. Der henvises i øvrigt til foderreglerne for husdyrbrug, der drives efter reglerne for økologisk kvæghold.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

17. Ensilage skal overvejende opbevares i ejendommens køresiloer.
18. Ensilage, der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Der skal minimum gå 5 år imellem, der placeres markstakke på et givent areal. Markstakke må ikke placeres på drænedede eller lavbundsjord uden okkerklasse, jvf. bilag 15.
19. I de tilfælde, hvor ensilage placeres i markstak, skal tidspunkt og placering noteres og indtegnes på et målefast kortbilag i driftsjournalen.

Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde nedenstående afstandskrav:

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg, herunder markvandingsboringer	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares overdækket med plast eller lignende på møddingsplads, gyllebeholder eller ensilagesilo for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller –siloe skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

DØDE DYR

20. Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold.
21. Kadaverpladsen skal placeres og indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

22. Husdyrbruget skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.
23. Der skal foreligge dokumentation for, at opbevaring på at der opbevares 1.150 m³ gylle i lejet gylletank på Nørrevej 14.
24. Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligehold-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

delse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 21.

PÅFYLDNING AF GYLLEVOGNE

25. Ved anvendelse af traktorpumpe skal påfyldning af gyllevogn foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Alternativt skal der anvendes gyllevogne med egen påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
26. Såfremt Holstebro Kommune skønner, at der opstår spild fra påfyldning af gyllevogne ol. kan der stilles krav om, at påfyldning ol. skal foregå på en plads, med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST HUSDYRGØDNING

27. Dybstrøelse skal placeres på ejendommens møddingsplads eller køres direkte ud på marken.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

LUGT

28. Tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelser af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra husdyrbruget er velbegrundede. Hvis der er væsentlige gener, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der udtages en måling af lugt. Målingerne skal udføres efter gældende retningslinjer fra miljøstyrelsen (referencelaboratoriet). Udgifter i forbindelse med undersøgelser og målinger afholdes af husdyrbruget. Med mindre tilsynsmyndigheden skønner, at generne er væsentlige, vil der højst blive krævet én måling pr. år.
29. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår væsentlige lugtgener fra stalde, gødningsoplæg m.v., der vurderes at være væsentligt større end, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

TRANSPORT

30. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.

STØJ

31. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter - målt udendørs - til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A), må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-7 (½ time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivlsspørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlingstiden inden for den pågældende periode.

32. Ved klage over støj fra husdyrbruget, kan kommunen anmode om, at der indsendes dokumentation for overholdelse af støjkrav. Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i husdyrbrugets omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjklider kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industri-støj.
33. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkår 31 ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

STØV

34. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal.

SPILDEVAND

35. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

SKADEDYR

36. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

DRIFTSFORSTYRELSE ELLER UHELD

37. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
38. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 1-1-2** og efterfølgende til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, tlf.: 96 11 75 57 (normal arbejdstid) eller miljøvagten på tlf. 40205057

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

eller tlf. 24253179.

MILJØ- OG RESSOURCESTYRING

39. Husdyrbruget skal minimum en gang i kvartalet føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
40. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk for-svarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
41. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre rene-re teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbe-varingsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner
 - Affaldsreducerede tiltag
42. Hele husdyrbruget skal indenfor 1 år efter meddelelse af godkendelsen være gen-nemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressour-cebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegindivindingspotentialer, pumpetyper etc.
43. Husdyrbruget skal efter ovenstående gennemgang gennemgås minimum hvert 5. år. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontroller inkl. rapport skal vedlægges driftsjournalen.
44. Mælkekøleanlægget skal løbende og minimum 1 gang om året kontrolleres og vedli-geholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt. Kontrollen skal noteres i drifts-journalen. Driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i 5 år.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

45. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 10.
46. Arealerne skal drives efter reglerne for økologisk jordbrugsproduktion.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

47. Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til i alt 285,13 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 6, side 51, og således at der på husdyrbrugets udbringningsarealer ikke udbringes mere end 1,40 DE/ha.
48. Der skal til afsættes husdyrgødning svarende til 45,83 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af skema 6, side 51.
49. I forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal husdyrbruget kunne dokumentere, at gyllen udspreddes på de hertil ansøgte og godkendte arealer.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

50. Udbringning af husdyrgødning skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener, ammoniakfordampning og støj begrænses. Udbringning skal så vidt muligt ske på hverdage indenfor normal arbejdstid. I tætbebyggede områder skal nedfældning eller nedbringning ske umiddelbart efter udbringning.
51. Såfremt god landmandspraksis ikke efterleves, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud med henblik på at sikre, at god landmandspraksis overholdes.
52. På mark nr. 37-0 skal flydende husdyrgødning nedfældes på sort jord og græsmarker. Vilket gælder dog ikke for udbringning i vinterafgrøder.

Miljøpåvirkning fra husdyrbrugets arealer

FOREBYGGELSE AF FORURENING AF VANDMILJØET

53. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne, samt på skrånende arealer, hvor der er risiko for afstrømning.
54. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst. Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.
55. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

ARTER PÅ HABITATDIREKTIVETS BILAG IV

56. Såfremt der verificeres padder omfattet af habitatbekendtgørelsen bilag IV i området, skal der etableres en 10 meter dyrkningsfri zone omkring vandhuller på udbringningsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om godkendelse er truffet i medfør af § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen om godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 03-11-2010 indenfor Rådhusets åbningstid påklages til Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce i Holstebro Onsdag den 06-10-2010.

Eventuel klage over miljøgodkendelsen, skal indgives skriftligt og skal stiles til Miljøklagenævnet, Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Nupark 51, 7500 Holstebro eller pr. mail til tek-nik.miljoe@holstebro.dk. Klagen videresendes derefter til Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. I tilfælde af at afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Karsten Sig, Nørrevej 10, 6990 Ulfborg (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse samt miljøgodkendelse er sendt til:

- Helle Harpøth, Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing. E-post: hsh@vjl.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk;
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Egon Mortensen, Fjordvej 1, 6990 Ulfborg (Nabo)
- Hans Kirk, Nørrevej 8, 6990 Ulfborg (Nabo / Bortforpagter)
- Janne Clemens Steinø, Nørrevej 12, 6990 Ulfborg (Nabo)
- Jørgen Esager, Nørrevej 14, 6990 Ulfborg – CVR: 75767528 (Udlejer af gylletank/Nabo)
- Jørgen Holk, Nørrevej 4, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Jens Kirkeby, Nørrevej 19, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Per Rex, Helmklitvej 443, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Lars Vestergård, Nørrevej 21, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Jan Jensen, Sønderkærvej 6, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Karsten Filsø, Sønderkærvej 8, 6990 Ulfborg – CVR: 14241930 (Bortforpagter)
- Mads Sig Kristensen, Nedervej 8, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Erling Mose Pedersen, Svendsholmvej 2, 6990 Ulfborg – CVR: 13518270 (Bortforpagter)
- Svend Åge Jeppesen, Stabyvej 15, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Gothard Bennedsgård, Stabyvej 68, 6990 Ulfborg (Gyllemodtager)
- Henrik Svejsgaard, Nørrevej 9, 6990 Ulfborg (Gyllemodtager)

I perioden 18.08.2010 til 29.09.2010 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret i Holstebro Onsdag, på Holstebro Kommunes hjemmeside og er sendt til nedenstående:

- Egon Mortensen, Fjordvej 1, 6990 Ulfborg (Nabo)
- Janne Clemens Steinø, Nørrevej 12, 6990 Ulfborg (Nabo)
- Jørgen Esager, Nørrevej 14, 6990 Ulfborg – CVR: 75767528 (Udlejer af gylletank/nabo)
- Hans Kirk, Nørrevej 8, 6990 Ulfborg (Nabo /Bortforpagter)
- Per Rex, Helmklitvej 443, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Lars Vestergård, Nørrevej 21, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Jan Jensen, Sønderkærvej 6, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Jørgen Holk, Nørrevej 4, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Karsten Filsø, Sønderkærvej 8, 6990 Ulfborg – CVR: 14241930 (Bortforpagter)
- Jens Kirkeby, Nørrevej 19, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Mads Sig Kristensen, Nedervej 8, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Erling Mose Pedersen, Svendsholmvej 2, 6990 Ulfborg – CVR: 13518270 (Bortforpagter)
- Svend Åge Jeppesen, Stabyvej 15, 6990 Ulfborg (Bortforpagter)
- Gothard Bennedsgård, Stabyvej 68, 6990 Ulfborg (Gyllemodtager)
- Henrik Svejsgaard, Nørrevej 9, 6990 Ulfborg (Gyllemodtager)
- Helle Harpøth, Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing. E-post: hsh@vj.dk (ansøgers rådgiver)
- Danmarks Naturfredningsforening – Holstebro – V/Ole Primdahl, Vindelevgård 192, 7830 Vinderup
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: post@rin.mim.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@akademiaarhus.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Jens K. Thygesen, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/ Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V, E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland), E-post: holstebro@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum. E-post: niels.terkildsen@holstebro-museum.dk

I 6 ugers høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

- Ingen bemærkninger modtaget

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i Holstebro Onsdag i perioden 24.03.2010 til den 07.04.2010.

I forbindelse med offentlighedsfasen indkom der ingen bemærkninger til det ansøgte projekt.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen omfatter hele produktionen på adressen Nørrevej 10, 6990 Ulfborg, samt de udspretningsarealer (ejede og forpagtede), der er nævnt og behandlet i ansøgningen.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse, er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug nr. 1486 af 4/12-2009 hvis der er fremkommet nye oplysninger om forurenin- gens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31/03 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2018.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 30.09.2010. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Udnyttelse af godkendelsen

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Oplysninger om grundlag for miljøgodkendelsen

Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger og bl.a. følgende af Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer:

- Vejledning nr. 2/2001 Luftvejledningen,
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder,
- Vejledning nr. 4/1997 om miljøgodkendelse af husdyrbrug,
- Vejledning nr. 97/2002 om husdyrhold og arealkrav,
- Vejledning nr. 9795/2005 om rotter,
- Vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

samt

- Miljøcenter Fyn/Trekantområdets "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde". 2. udgave udarbejdet maj 2002.
- IPPC Reference Document on Best Available Techniques for Intensive Rearing of Poultry and Pigs, juli 2003.
- Statens Skadedyrslaboratorium rapport nr. 3 / 2002. Retningslinier for fluebekæmpelse på gårde med husdyr.

Udover vilkårene i nærværende miljøgodkendelse er husdyrbruget underlagt bestemmelserne i gældende love og anordninger – hvis disse regler er skærpede i forhold til vilkårene i denne godkendelse, herunder for denne sag gældende regler for økologisk kvæghold og plantedirektoratets regler for økologisk jordbrug.

Husdyrbruget har pligt til at kende og overholde gældende lovgivning, samt eventuelle revisioner og ændringer i den gældende lovgivning. Gældende love og regler kan bl.a. findes på www.retsinfo.dk.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele miljøgodkendelsen er opfyldt, dvs. at godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 12, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det bl.a. sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter blive vurderet iht. ovenstående i det omfang det er relevant.

ANSØGER OG EJERFORHOLD

Karsten Sig ejer og driver husdyrbruget på Nørrevej 10, 6990 Ulfborg under CVR nr. 25048156. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

samdrift med andre ejendomme, herunder andre ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er ejer, Karsten Sig. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med. Der er på ejendommen givet tilladelse til en gårdbutik og ismejeri, der drives på ejendommen som biaktivitet. Der er ikke i denne afgørelse taget stilling til denne aktivitet, idet husdyrlovens afstandskrav gælder for nye bygninger. Det bemærkes dog, at der i forbindelse med fremtidige bygningsmæssige udvidelser vil blive taget stilling til afstand til biaktiviteten som levnedsmiddelvirksomhed.

Der stilles vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Bedriften ligger cirka 2 km nordvest for Ulfborg byzone. Husdyrbruget beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.
 Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet.
 Kommuneplan: Husdyrbruget og alle udbringningsarealer er beliggende i primært jordbrugsområde.

Afstand fra staldanlæg og lign. til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstand
Nærmeste nabo - Fjordvej 1	290 m
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde - Ulfborg	1.900 m
En beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugsplicht, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren - Ulfborg	1.900 m

Afstand fra hele anlægget til nærmeste naturområder:	Afstand
Højmose	44 km
Lobeliesø	12 km
Hede større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	4,1 km
Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder	4,1 km
Hede, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	4 km
Overdrev, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	4,1 km
Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer* og vandhuller med kransnålag og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder	870 m
*) Disse søtyper er endnu ikke fuldstændigt kortlagt, hvorfor den nærmeste § 3 sø indenfor internationalt beskyttelsesområde er angivet.	

Dermed er den planlagte udvidelse ikke i konflikt med naturbeskyttelseslovens § 17.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Samlet vurdering

Der etableres ikke byggeri i forbindelse med godkendelsen af produktionsudvidelsen. Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- §§ 6 og 20: Afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.
- § 7: Afstande til beskyttede naturtyper (højmoser, lobeliesø, hede større 10 ha, overdrev, større end 10 ha, heder, overdrev og ammoniakfølsomme søer) beliggende indenfor international naturbeskyttelsesområder).
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindingsanlæg offentlig og privat fællesvej og egen beboelse.

LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE OMRÅDER

Vurdering i forhold til anlægget

Anlægget ligger i udkanten af EF-Habitatområde, Nissum Fjord i en afstand af ca. 1.000 meter fra Felsted Kog, jf. bilag 1 og 11. Området er landbrugsområde med læhegn og vekslende indslag af vandløb, drængrøfter, naturarealer og spredte bebyggelser. Området er generelt fladt og ingen steder er terrænet hældende. Anlægget ligger i sin helhed i et område, der i Holstebro Kommunes Kommuneplan 2009-2021 er defineret som et særligt landskabeligt interesseområde, hvori målet er, at landskabelige værdier bevares, og at bevare det udpegede større uforstyrrede landskabsområde, som ikke eller kun lidt er visuelt og støjmessigt påvirket af tekniske anlæg, jf. bilag 6. Det vurderes ikke, at udvidelsen af husdyrholdet vil være i konflikt med udpegningsgrundlaget for området.

Anlægget ligger relativt tæt flere mindre vandløb, hvor nærmeste B3 målsatte er Råholm grøft, der ligger ca. 350 meter øst for ejendommen. Terrænet er fladt hen imod vandløbet.

Nærmeste nabobebyggelse uden landbrugspligt er Fjordvej 1, som ligger 290 meter, nordøst for ejendommen. Der er langt (1,9 km) til nærmeste landsby og byzone, som er Ulfborg sydøst for ejendommen, bilag 5.

Der er beplantning syd for gavlen af ejendommens største kvægstald, hvilket skjuler stalden fra vejen. Der er ikke i ansøgningen angivet planer om yderligere beplantning omkring de bestående stalde og bygninger. Denne stald er opført i 2001 i røde plader og røde sten med grå gardiner i siderne og gråt eternittag. Staldens højde er 7 meter med 20 graders taghældning. Øvrige stalde er ældre, men med samme tag dog med taghældning på 45 grader og en bygningshøjde på 5-6 meter.

Der ligger ikke særligt værdifuldt kulturhistorisk område udpeget i kommuneplanen 2009-2021, fredede områder, jord og stendiger eller beskyttede fortidsminder på eller ved ejendommens anlæg.

Det vurderes, at hensynet til de landskabelige værdier er tilstrækkeligt varetaget i det ansøgte projekt. Der etableres ikke nyt byggeri og udvidelsen sker således i eksisterende nyere stalde.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vurdering i forhold til arealer

Arealerne omfatter ejede og forpagtede arealer samt aftalearealer, hvoraf flere er beliggende i større afstand (8,5 km) fra ejendommen. Der udarbejdes særskilte arealgodkendelser efter husdyrlovens § 16 til disse, hvor der vil blive redegjort for beliggenhed mv. I det følgende gennemgås derfor kun ejede og forpagtede arealer.

Alle arealer med undtagelse af areal 41-0 ligger udenfor spredningskorridorer (økologiske forbindelser). Det vurderes, at almindelig landbrugsdrift ikke vil være til hinder for grundlaget for udpegningen. Enkelte arealer (38-0 og 38-1) ligger delvist i område udpeget som særlig kulturhistorisk interesseområde 'Staby efterskole'. Staby efterskole opstod i 1850'erne. Den var tidligere lærerseminarium. Fra 1923 efterskole eller såkaldt "opdragelsesanstalt". Arealerne tættest på ejendommen ligger i et område der i Holstebro Kommunes Kommuneplan 2009-2021 er defineret som et landskabsområde, hvori målet er at landskabelige værdier bevares. Det vurderes ikke, at fortsat markdrift som ansøgt vil være i konflikt med udpegningsgrundlaget for disse områder.

Beskyttede fortidsminder

Der ligger ikke gravhøje eller andre beskyttede fortidsminder på eller tæt på udspretningsarealerne, jf. bilag 6.

Gravhøje er, jvf. § 29f i museumsloven, beskyttet af en 2 m beskyttelseszone, hvor der ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der stilles ikke skærpende vilkår. Jvf. § 18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meters afstand fra gravhøje, medmindre Kommunen meddeler dispensation hertil.

Beskyttede diger

Langs den vestlige afgrænsning af markerne 36-0 og 34-0 er der beskyttede diger, jvf. bilag 6. Derudover der tæt på flere arealer diger. Der er ikke diger på ejendommens udspretningsarealer. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Der må derfor ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerens placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelse i indeværende godkendelse.

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

OPHØR AF HUSDYRBRUGET

Ved ophør af husdyrbruget skal stalde rengøres, gyllebeholdere tømmes og indholdet bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Eventuelle oplag af olier, sprøjtemidler, kemikalier

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

etc. skal bortskaffes til godkendt modtager. Såfremt driftsbygninger ikke er nødvendige eller brugbare til landbrugsformål, kan Holstebro Kommune kræve, at bygningerne rives ned, og materialet bortskaffes til genanvendelse eller lignende. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

ALTERNATIVE MULIGHEDER

0-alternativet skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte produktionsudvidelse ikke gennemføres: 0-alternativet til dette projekt er, at driften vil forsætte uændret dog uden slagtesvinene. Anlægget og arealerne vil ikke blive reguleret mht. ammoniak, udvaskning af næringsstoffer, affald, lugt og støj m.m. som er hensigten med husdyrloven. Dvs. at der hverken vil blive brugt foderoptimering, indført BAT, stillet vilkår til renere teknologi eller udvikling af arbejdspladser.

Andre alternativer ville være at omlægge den økologiske bedrift til konventionel drift, med deraf følgende større miljøbelastning eller tilkøb af en anden ejendom og placere udvidelsen her. Miljøpåvirkningen vurderes i begge alternativer være at være nogenlunde den samme eller større i forhold til den ansøgte udvidelse på Nørrevej 10.

Der vurderes ikke at være væsentlige landskabelige forringelser som følge af projektet, da udvidelsen etableres i eksisterende bygninger.

Husdyrbrugets anlæg

DET ANSØGTE HUSDYRHOLD

Husdyrbruget drives økologisk med nedenstående produktionsstørrelse i de staldsystemer, der er angivet i skema 2:

Skema 1. Produktionsstørrelse

Dyreart og dyretype	Tilladt produktion		Ansøgt produktion		Ændring
	Antal	DE	Antal	DE	DE
Malkekøer, st. race	130	173,5	164	218,88	45,38
Småkalve (0-3 mdr), st. race	15	3,68	16	3,92	0,24
Småkalve (3-5 mdr), st. race	10	2,87	11	3,15	0,28
Kvier (5-7 mdr.), st. race	10	3,23	11	3,56	0,33
Kvier (7-12 mdr.), st. race	25	9,55	29	11,08	1,53
Kvier (12-24 mdr.), st. race	60	31,51	70	36,76	5,25
Kvier (24-26 mdr.), st. race	10	6,43	11	7,07	0,64
Tyrekalve 40-55 kg, st. race	65	0,42	82	0,54	0,12
Heste (300-500 kg)	3	1,03	3	1,03	0
Heste (500-700 kg)	2	0,87	2	0,87	0
Slagtesvin (30-102 kg)	200	5,14	0	0	-5,14
I alt		238,23		286,86	48,63

PRODUKTIONSLEVEL

Det vurderes, at det er hensigtsmæssigt, at tage udgangspunkt i et fleksibelt produktionsniveau for husdyrbruget, da husdyrbruget kun har kvæg, og da produktionens lønsomhed skønnes at kunne maksimeres ved at have et fleksibelt produktionsniveau. Der stilles vilkår om, at antallet af dyreenheder mellem de forskellige dyretyper kan variere med indtil 3 DE, dog således at det samlede antal DE ikke overskrides.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Udnyttelse af produktionsniveau

Hvis godkendelsen ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af godkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

STALDE

Udvidelsen af dyreholdet fremgår af skema 2, hvor antallet af dyr i nudrift og ansøgt drift samt staldsystem fremgår. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af bilag 2.

Stald nr. angiver staldnummeret som det er angivet i ansøgningskemaet.

Skema 2. Husdyrholdets sammensætning i relation til dyretype, antal og staldsystem.

Stald nr.	Staldnavn	Dyreart/type og evt. vægtkorrektion	Nudrift drift		Ansøgt drift		Staldsystem
			Antal	DE	Antal	DE	
1.1.1.	Bygning 1A	Årsko	114	152,14	147	196,19	Sengestald m spalter (ringkanal) Udegående mindst 6 mdr.
		Årsko	4	5,34	6	8,01	Dybstrøelse hele arealet (goldkøer)
		Småkalve (0-3 mdr.)	15	3,68	16	3,92	Dybstrøelse hele arealet
		Kvier (7-12 mdr.)	25	9,55	29	11,08	Sengestald m spalter (ringkanal)
		Kvier (12-24 mdr.)	60	31,51	70	36,76	Sengestald m spalter (ringkanal)
		Kvier (24-26 mdr.)	10	6,43	11	7,07	Sengestald m spalter (ringkanal) Udegående mindst 6 mdr.
		Tyrekalve (40-55 kg)	65	0,42	82	0,54	Dybstrøelse hele arealet
1.1.2.	Bygning 3	Småkalve (3-5 mdr.)	10	2,87	11	3,15	Dybstrøelse hele arealet
		Heste (300-500 kg)	3	1,03	3	1,03	Strøelse
		Heste (500-700 kg)	2	0,87	2	0,87	Strøelse
1.1.3.	Bygning 5	Kvier (5-7 mdr.)	10	3,23	11	3,56	Dybstrøelse hele arealet
1.1.4.	Bygning 1B	Årsko	12	16,02	11	14,68	Sengestald m spalter (ringkanal) Udegående mindst 6 mdr.
1.1.5.	Bygning 4	Slagtesvin (30-102 kg) (800 stipladser)	200	5,14	0	0	Fuldspaltegulv – stalden udfases
				238,23		286,86	

I forbindelse med udvidelsen opføres ikke nyt byggeri. Udvidelsen foregår i eksisterende stalde. I det følgende afsnit (BAT i staldanlæg) er beskrevet de punkter som ansøger har anført i forbindelsen med valget af de enkelte respektive tiltag til både BAT og generelle krav samt fravalget af andre generelle virkemidler i forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse af husdyrbruget.

BAT I STALDANLÆG

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel og mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Samlet vurderes det, at gødningshåndtering i eksisterende stalde m.v. er tilfredsstillende, såfremt denne til enhver tid følger bestemmelserne i lovgivningen. Ovenstående giver ikke anledning til fastsættelse af vilkår, der ligger ud over de generelle bestemmelser i lovgivningen.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldgulve og gyllekanaler ud over det ovenfor nævnte.

Holstebro Kommunes BAT-niveau for Nørrevej 10, 6990 Ulfborg:

Holstebro Kommunes BAT-niveau for den pågældende kvægproduktion, er svarende til ammoniakfordampningen fra et staldsystem i eksisterende stalde ved etablering af:

- For malkekøer, goldkøer og kvier: Etablering og drift af stald med præfabrikerede drænedede gulve, jf. BAT-blad Ma.St.02
- For småkalve og tyrekalve: Etablering og drift af stald med dybstrøelse, hele arealet

Dette niveau er uafhængigt af og kan gå videre end beskyttelsesniveauet for ammoniak, da BAT ses som en branchenorm, som er uafhængig af det i husdyrloven fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniak.

BAT-niveauet er fundet på baggrund af ovenstående i it-ansøgningsystemet, og svarer til en ammoniakemission fra anlægget på max. 1.572 kg N/år ved det ansøgte dyrehold. Ansøger har efterfølgende haft mulighed for at opnå dette BAT-niveau ved brug af andre teknikker, som kompensation for eventuelle fravalg af de listede staldsystemer mv.

Ansøgers valg og fravalg af BAT i eksisterende stalde

Ansøgningen og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav.

Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt konstant vil blive indhentet ny og bedste viden, der gør anlægget til en fremtidssikret virksomhed. Således vil der ved hvert miljøtilsyn blive orienteret om, hvilke overvejelser der er foretaget med henblik på bedriftens fremtid i relation til den teknologi der giver det største miljøhensyn.

Kostaldens afdelinger for malkekøer (stald 1.1.1 og 1.1.4) er opbygget efter princippet om fri adgang til afgræsning, hvilket i varme perioder betyder at lugt og ammoniak er mindre koncentreret, og dermed mindre risiko for øget koncentration af ammoniak til nærliggende naturarealer.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder at staldgulvene primært er forholdsvis tørre, men det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Der etableres ikke nyt staldbyggeri i forbindelse med udvidelsen, idet udvidelsen kan foregå i eksisterende stalde.

Staldafsnit 1.1.1 og 1.1.4 (bygning 1 A og B)

I stalden, som er opført i 2001 som løsdriftsstald, opstaldes hovedparten af ejendommens malkekøer og kvier, alle tyrekalve og de mindste småkalve.

Malkekøer og kvier (7-26 mdr.) opstaldes i sengestalde med delvis spaltegulv og ringkanal. Dette staldsystem er ikke BAT for dyretypen. For malkekvæg og kvier er BAT, jf. miljøstyrelsens eksisterende BAT-blad Ma.St.02, præfabrikerede drænede gulve. Der etableres, som kompensation for fravalget af BAT stalddtype, spalteskrabere på hele spaltearealet med undtagelse af spaltearealet ved 11 malkekøer i stald 1B (1.1.4), som bibeholdes uden spalteskrabere. Spalteskraberne kører mindst 6 gange i døgnet (hver 4. time), således at virkningen af disse på ammoniak emissionen er 20 %. 158 malkekøer og 11 kvier (24-26 mdr.) er udegående på ejendommens arealer i 6 måneder om året, hvorved ammoniakemissionen fra stalddene reduceres.

En mindre del af malkekøerne (goldkøer og syge dyr) opstaldes i staldafdeling med dybstrøelse på hele arealet, hvilket er valgt af hensyn til dyrevelfærden.

Tyrekalve og småkalve opstaldes på dybstrøelsesstald i form af fællesbokse, hvilket betragtes som BAT stalddtype for disse dyretyper.

Stald 1.1.3 (bygning 5)

I stalden opstaldes kvier (5-7 mdr.) på dybstrøelse i fællesboks. Stalldtypen er valgt pga. dyrevelfærd. For kvier er BAT, jf. miljøstyrelsens eksisterende BAT-blad Ma.St.02, præfabrikerede drænede gulve.

Stald 1.1.2 (bygning 3)

I stalden opstaldes småkalve på dybstrøelse i fællesbokse. Stalldtypen er valgt pga. dyrevelfærd. Stalldtypen betragtes som BAT stalddtype for småkalve.

Derudover opstaldes et mindre antal heste. Der er ikke fastlagt BAT stalddtype for disse.

Stald 1.1.5 (bygning 4)

Stalden har i nudrift været anvendt til slagtesvin på fuldspalter. Da disse udfases vil der fremadrettet efter godkendelsens meddelelse ikke være dyr i stalden. Stalden anvendes fremover til lade.

Ansøgers fravalg

Forsuring

Der installeres ikke forsøringsanlæg, jf. BAT-blad Ma.St.01: v2 05-09, idet der er tale om en eksisterende stald hvor der ikke er sikkerhed for at betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg opgjort til min. 20.000 kWh hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten. I øvrigt ligger der ikke meget ammoniaksårbar natur i umiddelbar nær-

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

hed og idet de 15 % ammoniakreduktion kan opfyldes på anden vis er forsøringsanlægget derfor fravalgt.

Gylleforsuring er endvidere fravalgt på grund af risiko for lugtgener. Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt at installere forsuring i alle staldafsnit. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre tilsvarende kvægejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Teknologien fravælges under hensyn til risikoen for forværrede lugtgener i forhold til nærliggende naboer.

Gyllekøling

Gyllekøling er fravalgt, idet teknologien ikke vil kunne etableres uden skulle bryde gulvene op i eksisterende stalde, der for løsdriftsstalden (stald 1.1.1 og 1.1.4, bygning 1A og B) er relativt nyetableret. Dette anses derfor ikke som en reel mulighed. Gyllekøling fravældes desuden, idet det ikke på ejendommen vil være muligt, at udnytte overskudsvarmen fra anlægget i de øvrige stalde. Ansøger anfører dertil, at det ikke vil være samfundsmæssigt bæredygtigt, at aflede varmen til omgivelserne.

Samlet set vurderes etablering af virkemidler at medføre en relativ lille miljøeffekt på Nørrevej 10, idet den største del (svarende til 217,94 DE) er udegående i mindst 6 måneder om året. Derfor vil den reelle miljøeffekt af tekniske virkemidler være ringe og dermed ikke stå i proportion med den økonomiske udgift til etablering og afskrivning heraf.

Holstebro Kommunes vurdering af ansøgers fravalg af BAT

I ansøgningen er det oplyst, at husdyrbruget med den angivne etablering af spalteskrabere i staldafdelingen for malkekøer i stald 1.1.1 samt ved at størstedelen af køerne og de større kvier er udegående 6 måneder om året i tilstrækkelig grad, i forhold til ansøgers vurderinger af proportionalitet, overholder kommunens ovennævnte BAT-krav for samlet ammoniak emission fra ejendommen, samt det generelle ammoniakreduktionskrav, der politisk er vedtaget og indarbejdet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Holstebro Kommune vurderer, at ejendommen og driften af denne lever op til kommunens niveau for BAT. Der er stillet vilkår om, at der skal etableres skraber på spalterne i afdelingen for malkekøer i stald 1.1.1, samt til driften og vedligehold af dette anlæg. Endvidere er der stillet vilkår til antallet af udegående dyr, samt perioden herfor.

Ammoniakemissionen fra ejendommen er 1.388 kg N/år, hvilket er 184 kg N/år mindre end emissionen på 1.572 kg N/år beregnet ved kommunens BAT niveau.

Det er Holstebro Kommunes samlede vurdering, at ansøger i tilstrækkeligt omfang har redegjort for BAT-mulighederne i det konkrete projekt på den økologiske kvægbedrift, samt for fravalg af relevante og mulige teknologier. Holstebro Kommune vurderer, at indretningen af kvægbedriften og driften af denne lever op til kommunens niveau for BAT.

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., miljøbeskyttelsesloven, pelsdyrbekendtgørelsen og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund vil der ikke blive stillet skærpende vilkår for staldindretning og drift ud over det ovenfor nævnte.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

VENTILATION

Der er naturlig ventilation i alle stalde. Ventilation på husdyrbruget forventes dermed ikke at kunne give anledning til gener for de omkringboende.

Idet staldventilationen er naturlig er den kun forbundet med et minimalt energiforbrug. Holstebro Kommune vurderer naturlig ventilation som værende BAT i de pågældende stalde.

Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen på husdyrbruget, skal dette forinden vurderes iht. principperne for BAT, og forhold omkring bl.a. støj og energiforbrug m.v. skal gennemgås.

RENGØRING AF STALDANLÆG

Af ansøgningen fremgår, at malkestalden vaskes efter hver malkning. Den øvrige del af kostalden (stald 1, 1.1.1) vaskes efter behov ca. hver 3. år. I dybstrøelsesstaldene muges jævnlige i boksene mens hele stalden vaskes efter behov ca. hver 3. år.

Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

FODER

Der fokuseres på ejendommen på effektiv fodring og begrænsning af støv-, støj- og transportgener for omkringboende.

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med en uvildig konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der tages analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

Vurdering

Husdyrbruget producerer foderet til kvægholdet på egen jord. De fleste malkekøer og en stor del af opdrættet er udegående på arealerne 6 måneder om året. Der udtages foderprøver og fodringen tilrettelægges ved hjælp fra kvægbrugskonsulent. Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

Holstebro Kommune vurderer, at fodringen på husdyrbruget lever op til BAT.

ENSILAGE OPBEVARING OG HÅNDTERING

Ansøger anfører, at størstedelen af det grovfoder/ensilage der anvendes på ejendommen efter udvidelsen, i lighed med i nudrift, overvejende opbevares i køresiloerne på ca. 24 - 50 meter (i alt 1.440 m²). Køresiloerne er etableret med 1,65 m høje sider iht. byggeblad og er placeret vest for gylletankene og kostalden. Afhængigt af udbyttet de enkelte år, kan

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak. Dette vil ske ved overholdelse af husdyrgødningsbekendtgørelsens afstandskrav og afgørelsens vilkår.

Der er derudover en fodersilo ved bygning 1 på 12 ton. På gulvet i bygning 2 opbevares kraftfoder, der leveres 30 ton af gangen. Halm opbevares i bygning 2 og 5 samt på nabo ejendom - alt er under tag.

I henhold til gældende lovgivning må saftgivende ensilage ikke placeres i markstak. Ikke saftgivende ensilage må efter gældende lovgivning placeres direkte på marken i markstak.

Oplag af ensilage i markstak under visse omstændigheder kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor afhænger af flere faktorer, såsom manglende fortrøring, uhomogene blandinger, lille absorptionsevne i blandingselementer, hurtig saftafgivelse fra foderemner eller lille tørstofprocent i udgangsmaterialet. Ved saftafgivelse fra ensilage i markstakke er der risiko for udvaskning af næringsstoffer til sårbart vandmiljø eller eksempelvis vandindvindingsanlæg. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jvf. BREF-dokumentet er det BAT, at placere f.eks. gødningsstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til følsomme receptorer reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne kontekst er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. I forbindelse med etablering af ensilagemarkstakke kan der desuden forekomme lugt- og støjgener i forbindelse med ensilering og efterfølgende foderafhentning og evt. foderblanding, hvilket kan være til gene for f.eks. naboer.

Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ikke-saftgivende ensilage oplagt direkte på marken i markstak, skal den placeres på skiftende lokaliteter år efter år, og ikke på samme sted inden for 5 år. Der stilles herudover vilkår om, at ensilageoplæg på mark skal overholde nedenstående afstandskrav for at sikre mod gener og forurening.

Anlæg	Afstandskrav
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb, grøfter, dræn og søer samt offentlig vej eller privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

Der stilles herudover vilkår om, at der skal føres en journal for placering af stakkene på kort m.v. og at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og placeres på et anlæg godkendt til opbevaring af ensilage eller gødning, og at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

Grundet risiko for overfladeafstrømning til overfladevand, stilles der vilkår om, at ensilagemarkstakke ikke må placeres på arealer, der skræner mere end 6 grader mod overfladevande uanset afstanden til disse.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Lavbundsarealer uden okkerklasse har et ringe indhold af jern i jorden og dermed en ringe evne til at binde partikulært fosfor, hvorfor arealerne er risikoarealer mht. fosforudvaskning. Holstebro Kommune stiller derfor vilkår om, at ensilagestakke ikke må placeres på lavbundsarealer uden okkerklasse, da der kan være en større risiko for udvaskning fra disse arealer, jvf. bilag 14 og 15.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 12 i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst muligt udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT for placering af disse.

HÅNDTERING OG OPBEVARING AF OLIE, SPILDOLIE OG BRÆNDSTOF

Olietanke

På ejendommen har Holstebro Kommune registreret følgende olietanke:

Type	Placering	Etableret år	Indhold
Overjordisk	Maskinhus, jf. bilag 2	2009	1.200 L, Diesel

Olier

På ejendommen opbevares olie i tank i maskinhuset, bygning 2 jf. bilag 2. I maskinhuset opbevares endvidere 1 til 2 stk. 200 liters tromler med smøreolie. Betongulvet i maskinhuset har ikke fald og er uden afløb. I tankrummet i kostalden, bygning 1, jf. bilag 2, er der 2 til 3 tromler a 200 liter rengøringskemikalier til malkeanlægget. Der er afløb til gylletanken herfra.

Påfyldning af dieselolie på køretøjer foregår i maskinhuset på betongulv uden kloak afløb.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven må stoffer, der kan forurene grundvand, jord og undergrund, vandløb, søer eller havet ikke opbevares på en sådan måde, at det fremkalder fare for forurening af disse. Det er derfor Holstebro Kommunes vurdering, at olie og kemikalier skal opbevares i egnede mærkede beholdere på oplagsplads med impermeabel belægning, uden mulighed for afløb. Oplagspladsen skal være under tag og indrettes således, at spild kan opsamles f.eks. ved spildbakke eller betongulv med opkant. Oplagspladsen/spildbakken have en størrelse, så den kan rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området, hvis denne lækker.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, hvorfor der ikke stilles skærpende vilkår.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

AFFALD OG KEMIKALIER

Ansøger anfører i ansøgningen, at der på husdyrbruget fremkommer affald i form af emballage fra foder, udsæd, rengøringsmidler mv. Derudover fremkommer der plastikaffald i forbindelse med ensilagepladsen. Da arealerne og kvægbruget drives økologisk er der ikke affald eller rester fra pesticider, kemikalier eller medicin. Alt vedligehold af maskiner foretages hos smeden og derfor er der ikke noget spildolie på ejendommen.

Skema 3. Affald fra husdyrbruget håndteres iht. nedenstående.

Affaldskode	Type	Mængde / Opbevaring	Bortskaffelse
ISAG: 19.00	Erhvervsaffald (brandbart)	Container bag ved bygninger	Afhentes af autoriseret firma ca. 8 gange årligt.
EAK-kode 20-01-18-00	Medicinrester og kanyler	Da ejendommen drives økologisk er der ikke affald eller rester fra pesticider eller medicin	
EAK-kode 02-01-10	Jern	Spande i bygning 2	køres til genbrug i Ulfborg efter behov
ISAG-kode 50.00	Papir /pap	Container bag ved bygninger	Afhentes af autoriseret firma ca. 8 gange årligt.
ISAG-kode 51.00 og og ISAG: 23.00	Glas og ikke forbrændingseget	Spande i bygning 2	køres til genbrug i Ulfborg efter behov
EAK-kode 02-01-04	Plast	Container bag ved bygninger	Afhentes af autoriseret firma ca. 8 gange årligt.
EAK-kode 13-02-03-00	Spildolie	Opbevares ikke på ejendommen	

Holstebro Kommune har udarbejdet et affaldsregulativ for erhvervsaffald. Dette regulativ er gældende for husdyrbruget. Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres og bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen. Der gøres opmærksom på, at farligt affald såsom spildolie skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Holstebro Kommunes hjemmeside.

Ønskes det at aflevere enkelte fraktioner til anden bortskaffelsesordning, skal dette ske til godkendte modtagere. Derudover skal husdyrbruget registrere affaldsproduktionen efter de gældende regler.

Indenfor affaldsområdet, er BAT bl.a., at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Affald skal registreres og håndteres iht. gældende lovgivning, og affaldet skal løbende bortskaffes iht. ovenstående uden der sker ophobning. Der stilles ikke skærpede vilkår til opbevaring af affald, da forholdene er omfattet af gældende lovgivning. Det stilles vilkår om, at husdyrbruget skal arbejde for at nedbringe affaldsfrembringelsen, og at husdyrbruget ved tilsyn skal redegøre for tiltag.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til BAT.

DØDE DYR

Ansøger anfører, at døde dyr placeres på gamle spalter og overdækkes syd for gavlen af bygning 1, jf. bilag 2 indtil afhentning til destruktionsanstalt (DAKA). Det årlige antal døde dyr på ejendommen har i nudrift været ca. 5 køer, 21 kalve og 11 svin. I ansøgt drift vil der

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

være en lille stigning i døde kalve og køer, hvorimod der ikke vil være svin. Samlet set forventes antallet af døde dyr derfor ikke at stige efter udvidelsen.

I henhold til gældende regler skal selvdøde og aflivede dyr straks fjernes fra besætningen og opbevares på en skyggefuld afhentningsplads i tilknytning til den pågældende besætning. Afhentningsstedet skal ligge i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej. Afhentningsstedet skal ligge ved fast tilkørselsvej og være tilgængelig for opsamlingsmateriellet. Dyrene skal placeres på et underlag, så de er hævet i en passende afstand fra jorden, og hvor det er nødvendigt, skal afhentningspladsen sikres mod ådselædende dyr. I tilfælde hvor dyrene er overdækket, skal dette ske med en fast overdækning. Alternativt kan dyrene opbevares på frost eller køl.

Selvdøde og aflivede dyr skal inden for 24 timer tilmeldes afhentning til godkendt destruktionsanstalt. Afhentning af dyr opbevaret i container kan afvente, indtil denne er fuld. Dog skal tilmelding til afhentning ske senest 5 dage efter, at påfyldning af containeren er påbegyndt. Alternativt kan afhentning udsættes indtil containeren er fuld – dog maks. 3 uger efter påbegyndt påfyldning, såfremt dyrene opbevares på køl.

Ved øget dødelighed i besætningen skal kadaverne opbevares overdækket, i en til formålet egnet container, således at der ikke opstår risiko for uhygiejniske forhold. Der stilles vilkår hertil. Ligeledes stilles der vilkår om, at kadaverpladsen indrettes således, den ikke er synlig i landskabet ved færdsel på offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at håndteringen af døde dyr opfylder gældende lovkrav, og derved er der ikke særlige forhold, som taler for vilkår ud over gældende lovgivning. Der gøres opmærksom på, at Fødevarestyrelsen er myndighed på området, og denne kan påbyde, at opbevaringsstedet f.eks. flyttes længere væk fra offentlig vej.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er reguleret tilstrækkeligt igennem gældende lovgivning, og stiller derfor ikke skærpende vilkår.

SPRØJTEMIDLER OG MEDICIN

Da bedriften drives økologisk opbevares eller håndteres der ikke sprøjtemidler på ejendommen.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at kravet om BAT dermed er overholdt.

OPBEVARING AF FLYDENDE HUSDYRGØDNING

Det er i ansøgningen oplyst, at:

- Beholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- Beholderens bund og vægge er tætte
- Der ingen spjæld er, men alt overpumpes via neddykket rør
- Gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- Beholderne drives med konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

- Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Malkekøerne og kvier (7-26 mdr.) er opstaldet i løsdriftsstalde med sengebåse med spalter. Gødningen fra malkekøerne håndteres næsten udelukkende som gylle. Gødning fra opdræt håndteres dels som gylle og dels som dybstrøelse. Næsten alle malkekøer og alle kvier (24-26 mdr.) går på græs uden for harmoniarealet i 6 måneder om året.

Af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt beregninger af produceret mængde gylle på baggrund af normtal under forudsætning af, at alle dyr er på stald hele året, bliver der efter udvidelsen opsamlet 4.242 m³ gylle samt 1.712 m³ afløb fra ensilagepladser og møddingsplads (1.048 m³) og vaskevand, svarende til en samlet opsamlet mængde på 5.954 m³. Der er ikke noget sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

I nedenstående skema angives gylleopbevaringskapaciteten på husdyrbruget:

Opbevaringsanlæg	Dimension	Byggeår	Sidste 10 års beholderkontrol	Kapacitet [m ³]
Gyllebeholder (1.1.6)	4 x 28,21 meter Muleby tank opført i elementer besat med søsten	2001	-	2.500
Gyllebeholder (1.1.7)	4 x 15,45 meter Muleby tank opført i elementer besat med søsten	1990	2006	750
Gyllekanaler	-	-	-	400
Lejet beholder på Nørrevej 14, 6990 Ulfborg	-	-	-	750
Samlet opbevaringskapacitet på Nørrevej 10:				3.650
Samlet opbevaringskapacitet inc. lejet kapacitet:				4.400

På husdyrbruget er der en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning svarende til ca. 8,8 måneders produktion. Der er ved beregningen af opbevaringskapaciteten ikke indregnet at der afsættes en stor del af gyllen ved at dyrene er udegående på harmoniarealerne i 6 måneder. Den reelle opbevaringskapacitet er derfor større end angivet. Der er stillet vilkår om, at den angivne kapacitet skal være til rådighed på Nørrevej 14.

Husdyrbruget skal, i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen, mindst råde over en opbevaringskapacitet svarende til mindst 6 måneders tilførsel, om end opbevaringskapaciteten skal være tilstrækkelig til, at husdyrgødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt. Dette betyder reelt, at et husdyrbrug skal råde over en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Da dyrene er på græs i sommerhalvåret reduceres kravet til opbevaringskapacitet til mindst 7 måneders produktion for at sikre, at udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold opfylder kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Fast overdækning af gyllebeholder

Ansøger anfører, at der ikke er etableret fast overdækning på ejendommens 2 gylletanke. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt ved etablering af fast overdækning. Der er ikke foretaget yderligere beregninger eller fremlagt yderligere begrundelser af fravalg af overdækning.

Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak. Ansøger har vurderet, at miljøeffekten ved overdækningen ikke vil være proportional med investeringen hertil.

BAT i forhold til gødningsopbevaring er bl.a. følgende tiltag:

- at udbringningen ikke giver anledning til unødige gener.
- at anlæg til opbevaring af gødning mindst en gang om året tømmes for inspektion for revner/utætheder m.v. og vedligeholdelse.
- at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på husdyrbruget.
- at flydelag på gyllebeholdere opretholdes, og at flydelaget hurtigt reetableres, når det brydes.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget med de stillede vilkår leves op til BAT. Det vurderes, at fravalget af overdækningen af gyllebeholderne er acceptabelt, idet den største del af dyrene er på græs i store dele af året og virkningen af overdækningen derfor i praksis vil være forholdsvis ringe.

PÅFYLDNING AF GYLLEVOGNE

Da der benyttes gyllevogne, med påmonteret pumpe og returløb, er det ikke fundet nødvendigt at stille særlige vilkår om, at påfyldning af gyllevogne og lignende, foregår på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der opstår spild, ved påfyldning af gyllevogne, kan tilsynsmyndigheden kræve, at påfyldning o.l. skal ske på en plads med afløb til en opsamlingsbeholder.

Erfaringer viser, at gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb ikke medfører spild af husdyrgødning ved påfyldning af gyllevognen. Såfremt påfyldning sker, med en på gyllebeholderen fastmonteret pumpe, skal der forinden etableres en påfyldningsplads med afløb til opsamlingsbeholder. Der stilles vilkår herom.

De generelle regler for pumper anvendt til gyllepumpning blev den 15. september 2008 ændret ved bekendtgørelse nr. 736 af 30/06 2008 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. med ændringer. I henhold til de nye regler skal pumperør monteret på åbne gyllebeholdere enten svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, eller være forsynet med en afspærringsventil til pumperøret eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes, og ikke er under opsyn. Pumper, der anvendes til tømning af gyllebeholdere, skal være forsynet med en timer eller lignende foranstaltning, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen ad gangen end hvad der svarer til indholdet i en gyllevogn. Pumper skal være forsynet med en afbryder, som sikrer, at pumpen ikke kan sættes i gang utilsigtet. Eldrevne pumper skal, når de

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved hovedtavlen. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under aflåste forhold.

Holstebro Kommune vurderer, at forhold omkring pumper er tilstrækkeligt reguleret igennem de generelle regler, og der stilles derfor ikke skærpende vilkår.

OPBEVARING AF DYBSTRØELSE OG FAST GØDNING

Det fremgår af ansøgningen, at der er på ejendommen er møddingsplads på 10 · 10 meter 9, jf. bilag 2 til opbevaring af dybstrøelse. Pladsen har afløb til gylletank via fortank. Kapaciteten af pladsen er 200 tons. Pladsen er beliggende umiddelbart nord for maskinhuset. Der produceres årligt 160 tons dybstrøelse, således at alt dybstrøelse kan opbevares på møddingspladsen. Der opbevares ikke dybstrøelse i markstak. Møddingspladsen overholder de gældende regler for møddingspladser. Ved ikke daglig tilførsel overdækkes pladsen.

Det vurderes, at opbevaring af fast husdyrgødning (inkl. dybstrøelse) i en mødding med fast bund og afløb er BAT. Opbevaring af dybstrøelse på en møddingsplads nær staldanlæggene sikrer, at møddingen hyppigt bliver kontrolleret mht. lugt og fluer eller anden utilsigtet forurening. Samtidig vurderes det, at der er tilstrækkelig kapacitet til rådighed for dybstrøelse på ejendommen.

Sikring af omgivelserne mod gener og forurening

Der stilles vilkår om, at al dybstrøelse skal placeres på møddingsplads eller køres direkte ud på marken.

Foderester m.v.

Gødning, foderrester mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i loven for opbevaring af kompost i markstakke, men skal i stedet opbevares på godkendt opbevaringsanlæg f.eks. ensilagesilo, møddingsplads, eller i gyllebeholder.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

AMMONIAK

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at være på 1.388 kg/år, hvilket er en meremission på -36 kg N / år i forhold til nudrift.

Skema 4. Ammoniakfordampning fra husdyrbrugets staldanlæg.

Beskrivelse	N-emission
Emission fra stalde omfattet af kravet om 15 % reduktion, men eksisterende uændret produktion (Staldafsnit for eksisterende produktion)	889 kg N / år
Emission fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (staldafsnit hvor udvidelse foregår)	198 kg N / år
Emission fra stalde m.v., der ikke er omfattet af det generelle krav	0 kg N / år
Ammoniaktab fra lagre af flydende gylle	206 kg N / år

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beskrivelse	N-emission
Ammoniaktab fra lagre af fast gødning	95 kg N / år
Samlet emission efter udvidelse og min 15 % reduktion	1.388 kg N / år
Meremission	- 36 kg N / år

Det generelle krav om ammoniakreduktion – 15 %

Bedriften på Nørrevej 10 drives efter Plantedirektoratets regler om økologisk jordbrugsproduktion. Dette betyder, at bedriften ved overholdelse af disse krav, bl.a. anvendelse af mindst 40 % græs i foderrationen, er omfattet af reduceret krav om 15 % ammoniakreduktion i forhold til referencesystemet. Reduktionskravet gælder for stalde, hvor der sker etablering, udvidelse eller ændring. Kravet er opfyldt jvf. IT-ansøgningen. Virkemidler, som er anvendt til at opnå reduktionen, er etablering af spalteskrabere på det meste af staldgulvet i stald 1.1.1 (Stald 1A), samt at de fleste malkekøer og de største kvier (24-26 mdr.) er udegående i 6 måneder om året. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrløvens beskyttelsesniveau for ammoniak er overholdt.

PÅVIRKNING AF TØR NATUR

Husdyrbruget er beliggende et område med naturområder og naturtyper inden og uden for internationale beskyttelsesområder, jvf. bilag 8 og 11. For overskuelighedens skyld er husdyrbrugets anlægs ammoniakpåvirkning af den omkringliggende beskyttede tørre natur både inden og uden for de internationalt beskyttede områder behandlet samlet i det følgende. Udvidelsen medfører en meremission fra anlægget på -36 kg N/år, således at den samlede emission bliver på i alt 1.388 kg N/år, jvf. skema 4.

Bufferzonekrav til § 7 naturtyper

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1.000 meter fra nærmeste naturområder omfattet af lovens § 7. Husdyrbruget er derfor ikke omfattet af afskæringskriterierne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Der stilles ikke skærpede krav til ammoniak på baggrund af § 3 områder i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Natura 2000 områders påvirkning

Ejendommen er beliggende i yderkanten af EF-habitatområde nr. 58 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 38, Nissum Fjord.

Umiddelbart i nærheden af ejendommen i Natura 2000-området ligger kun marker eller rørskov og kulturrenge, som ikke er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof.

De nærmest liggende naturområder, der er kortlagt indenfor habitatområdet, og som er meget følsomme overfor atmosfærisk kvælstof (naturtype 2140, klithede), ligger over 4 kilometer fra husdyrbrugets anlæg. Naturtypen har en tålegrænse i intervallet 10-20 kg N/ha. Da der samtidig ved udvidelsen sker et fald i kvælstofemissionen fra ejendommen på 36 kg N/år vil der ikke være nogen negativ effekt af atmosfærisk kvælstof på Natura 2000-området. Der er beregnet en total ammoniakdeposition hertil på 0,006 kgN/ha, jvf. bilag 20. Den lokalspecifikke baggrundsbelastning er 11-12 kgN/ha.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer, at ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget i Natura 2000-område N58 eller F38, Nissum Fjord væsentligt negativt.

Ammoniakdeposition på natur beskyttet i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 3:
Husdyrbrugets anlægs beliggenhed i forhold til naturområder fremgår af bilag 8.

Der findes ikke indenfor en afstand af 1.000 meter fra ejendommen naturtyper, som er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Nærmeste område omfattet af § 7 er det ovenfor nævnte klithedeområde beliggende i Natura 2000-område. Mod nord-nordøst i en afstand af 4.150 meter fra ejendommen ligger et hede og overdrevs område i udkanten af natura 2000-område. Total ammoniakdepositionen hertil er beregnet til 0,01 kgN/ha med et fald på 0,0003 kgN/ha/år, den lokalspecifikke baggrundsbelastning er 12-13 kgN/ha.

De naturarealer, som ligger nærmest ejendommen og som er forholdsvis højt målsatte i den gældende naturplan (B-målsatte), ligger alle i det ovenfor omtalte Natura 2000-område.

Indenfor en afstand af 1 km fra ejendommen findes enkelte ikke målsatte vandhuller og små moseområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Moseområderne er alle C-målsatte og de forventes ikke at være følsomme overfor atmosfærisk kvælstof, hvorfor udvidelsen ikke vurderes at medføre en tilstandsændring i naturområdet.

Den nærmest beliggende lille mose ligger 200 meter øst for ejendommen. Den totale deposition hertil er beregnet til 1,87 kgN/ha og falder således med 0,05 kgN/ha i forhold til nudrift. Den totale deposition til den ligeledes C-målsatte mose 630 meter nordøst for ejendommen er beregnet til 0,27 kgN/ha. Den lokalspecifikke baggrundsbelastning i disse naturområder er 13-14 kgN/ha.

Med baggrund i ovenstående vurderes det, at udvidelsen kan foretages uden at forårsage væsentlige ændringer i naturområderne tilstand. Det bemærkes, at der med den godkendte udvidelse sker et fald i ammoniakemissionen fra anlægget.

AMMONIAKBELASTNINGEN VED UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Siden den 1. august 2007 har det været et generelt krav, at flydende husdyrgødning skal nedfældes på sort jord og græsmarker beliggende i en afstand under 1.000 meter fra de naturarealer, der er omfattet af "bufferzonereglen". Nogle af husdyrbrugets udbringningsarealer er beliggende tættere på end 1.000 meter fra naturområder omfattet af husdyrlovens § 7, og arealerne er derfor omfattet af kravet, jvf. bilag 17.

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Der er ikke overlap imellem de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning og arealer, der er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Tæt på mark 12-0, 13-0, 14-0, 40-0, 43-0, 44-0, 44-1, 45-0 og 50-0 ligger nogle C-målsatte moseområder, der ikke vurderes, at være umiddelbart kvælstoffølsomme. Tæt på mark 32-0 ligger en mindre B-målsat eng og tæt på mark 41-0 ligger en ligeledes B-målsat mose, der begge ikke vurderes, at være umiddelbart kvælstoffølsomme. Holstebro Kommune vurderer ikke, at der i forhold til de pågældende naturområder skal stilles skærpede vilkår.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der gøres opmærksom på, at der om vandhuller med til- og afløb i alle tilfælde gælder krav om 2 meter brede dyrkningsfrie bræmmer.

Naturtyper og nedfældningskrav

Et enkelt areal, mark nr. 37-0 grænser direkte ned til et meget værdifuldt og kvælstoffølsomt naturområde med indlandsklitter. Beliggenheden af udbringningsarealet fremgår af bilag 10 og nedenstående figur. Der stilles vilkår om at al udbringning af husdyrgødning på sort jord og græsmarker på denne mark skal ske ved nedfældning. Vilkåret gælder dog ikke for udbringning i vinterafgrøder.

Flere af udbringningsarealerne ligger i internationalt naturbeskyttelsesområde, og er dermed omfattet af naturbeskyttelseslovens § 19 b – læs mere på:

http://www.blst.dk/NATUREN/Natura2000plan/EU_naturdirektiver/anmeldeordning/anmeldelsesvejledning.htm

Holstebro Kommune vurderer, at naturområdet er sikret tilstrækkeligt ved overholdelse af det stillede vilkår. Øvrige naturområder vurderes tilstrækkeligt sikret ved overholdelse af de generelle lovkrav.

LUGT

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

Reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen har bl.a. til formål at begrænse lugtgener. Normalt vil der ikke forekomme påtaleværdige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og -opbevaring, når reglerne i denne bekendtgørelse efterleves.

Lugt fra ventilation af stalde udgør et særligt problem, der ikke fuldt ud tages højde for ved bekendtgørelsens fastsættelse af minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugtemissionen fra husdyrbruget skal vurderes ud fra to modeller der omtales FMK-modellen og Ny Lugtvejledning. Det er i skemaet angivet, hvilken af de to modeller der giver den korteste geneafstand.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Beregning af geneafstande efter FMK vejledningen og 'Ny Lugtvejledning'

Områdetype	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand ansøgt drift	Geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterium overholdt
Byzone	234 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	151 meter (ny model)				Ja, ingen inden for 1,2 gange geneafstand
Enkelt bolig (ikke landbrugspligt)	74 meter (ny model)				Ja, ingen indenfor 1,2 gange geneafstand

Staldmanagement

Nærmeste nabo, ejendommen på Fjordvej 1, som er beliggende ca. 290 meter fra anlægget (nærmeste hjørne), vil opleve lugt fra dette, jf. bilag 5. Da Fjordvej 1 ligger i nordøstlig retning fra Nørrevej 10, vil lugtgener næppe udgøre et problem.

Der har ikke været klager over lugt fra Nørrevej 10.

Samlet vurdering for lugt

Ulfborg er den nærmeste by og samlede bebyggelse, og ligger over 1,9 km fra anlægget, mens Fjordvej 1, der er den nærmeste nabo, ligger ca. 290 meter fra anlægget.

Beregningerne viser, at genekriterierne i forhold til byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er overholdt efter beregningsmodellerne. Hvorvidt en lugtpåvirkning opleves som generende afhænger af modtagerens tolerancetærskel samt af lugtpåvirkningens intensitet og varighed. På baggrund heraf vurderes det, at kvægholdet ikke vil give anledning til væsentlige gener hos de omkringboende. Det er ikke vurderet nødvendigt at stille skærpende vilkår ifht. begrænsning af lugtgener fra ejendommen.

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da gyllebeholderne er omfattet af de generelle afstandsregler. Der stilles ikke skærpede krav til gyllebeholdere eller udbringningspraksis, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omkringboende.

Der stilles dog vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om lugtmålinger og om, at der skal indgives og gennemføres projekter for afhjælpning af foranstaltninger.

Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at lugtgenerne er væsentligt større end forventet på baggrund af grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen jf. de stillede vilkår kræve udført lugtmålinger og at der gennemføres projekter for at afhjælpe lugtgenerne.

TRANSPORT

Transporter på offentlig vej sker i forbindelse med håndtering af dyr, mælk, gødning, korn, halm og foderstoffer m.v. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget. De daglige transporter foregår så vidt muligt

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå uden for normal arbejdstid.

Skema 5. Oversigt over antallet af årlige transporter:

Type	Antal transporter		% ændring
	før udvidelse	efter udvidelse	
Fyrings- og dieselolie	6	6	0
Afhentning af tyrekalve	52	52	0
Dyr til slagting	6	6	0
Mælk	365	365	0
Husdyrgødning	20 (25 t vogn)	33 (25 t vogn)	+65
Foderlevering	12	12	0
Antal transporter i alt	428	441	+3

Af ansøgningen fremgår, at der køres ca. 500 ton husdyrgødning væk fra ejendommen i nudrift svarende til 20 transporter med 25 ton vogn. Samt ca. 820 ton i ansøgt drift svarende til 33 læs med 25 ton vogn. Der leveres foder ca. 12 gange årligt på hverdage i tidsrummet 7 - 17. Der leveres brændstof ca. 6 gange årligt på hverdage i tidsrummet 7-17. Der hentes tyrekalve hver uge på hverdage i tidsrummet 7 - 8. Der leveres dyr til slagting ca. 6 gange årligt på hverdage i tidsrummet 5 - 12.

Der hentes mælk hver dag. Tidsrummet kan variere, da det er mejeriet der laver en ruteplan. Derudover vil der være et mindre antal transporter ifm. afhentning af døde dyr, dyrlægebesøg og levering af affald. Antallet af transporter forventes derfor kun at stige svagt som følge af udvidelsen. Der vil dog blive afsat mere husdyrgødning fra bedriften, herunder til de to gylleaftaler, hvilket betyder 13 transporter mere. Der er ca. 290 meter til nærmeste nabo og transporter til og fra ejendommen skal passere mellem 5-7 ejendomme alt efter hvilken vej der køres. Da der køres i dagtimerne og på hverdage vurderes der ikke at være væsentlige støjgener forbundet med transporter til og fra ejendommen. Transporter sker under godt landmandskab og hensyntagen til naboer og omgivelser.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet. Husdyrbrugets trafikale belastning af omgivelserne skal vurderes i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse, inden afgørelse om godkendelse træffes. Efter dette tidspunkt kan selve trafikken ikke reguleres af miljømyndigheden. Ved vurdering af hensigtsmæssig lokalisering af husdyrbruget indgår til- og frakørselsforholdene for husdyrbruget. Hvis kørsel forbundet med husdyrbruget medfører væsentligt øgede trafikale- og miljømæssige gener i nærområdet (f.eks. mange transporter igennem landsbyområder m.v.), og hvis disse gener ikke kan afhjælpes ved valg af alternative til- og frakørselsforhold, kan det indgå i overvejelserne, hvorvidt kommunalbestyrelsen skal meddele afslag på godkendelse til etablering af udvidelse af et eksisterende husdyrbrug.

Udvidelsen i DE er på cirka 24 %. Det samlede antal transporter øges ikke tilsvarende, hvilket hovedsagligt skyldes, at antallet af mælkeafhentninger, som udgør langt den største andel af transporterne, er uafhængigt af den aktuelt godkendte produktionsudvidelse. Antallet af transporter vurderes ikke at ligge over, hvad man kan forvente.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommune har ikke vurderet, at transportbelastningen som følge af udvidelse af husdyrbruget forøges væsentligt. Holstebro Kommune kan kun regulere transporter fra eksterne transportører, såsom mælkevognen, ved at meddele afslag på ansøgning om godkendelse, hvilket efter Holstebro Kommunes vurdering ikke er proportionalt i den konkrete sag. Den øgede transportbelastning til og fra husdyrbruget sker som følge af flere gylletransporter. Disse er knyttet til husdyrbrugets arealdrift. Holstebro Kommune vurderer at transportbelastningen ad de angivne transportveje, jf. bilag 7 forbi naboer ikke vil øges væsentligt. Herudover skal det påpeges, at det ved regulering af husdyrbrug er praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Ved hensynsfuld kørsel til og fra husdyrbruget kan støjen herfra minimeres. For at mindske gener skal transport primært foregå indenfor normal arbejdstid. Sæsonbetonet arbejde kan dog forekomme udenfor disse tidspunkter, men skal søges begrænset.

Rengøring af offentlig vej

Herudover skal det bemærkes, at der, ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselsens ophør, jvf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed herfor, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

BAT i forbindelse med transport er bl.a.:

- at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel,
- at transport primært foregår indenfor normal arbejdstid.

Det vurderes, at transport til og fra husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til kravet om BAT, og at transporterne kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

STØJ

Nærmeste nabo ligger forholdsvis langt fra ejendommen i en afstand af 290 meter mod nordøst. Der har ikke været klager over støj fra Nørrevej 10.

Det fremgår af ansøgningen, at de mulige støjklender på ejendommen er malkeanlæg, foderblander, markarbejde og vandpumpe. Malkeanlægget kører fra kl. 4.30 til 8.00 og igen fra kl. 15.30 til 19.00. Foderblanderen kører fra kl. 8.30 til 9.30 og igen fra kl. 15.30 - 16.30.

Markarbejde forekommer primært i dagtimerne indenfor normal arbejdstid, dvs. i perioden fra kl. 7.00 til 18.00, men ved vejrafhængigt arbejde som gyllekørsel, høst og ensilering kan det forekomme om aftenen. Vandpumpen kører 20 timer i døgnet.

Malkeanlægget står inde i bygning 1 (stald 1.1.1), jf. bilag 2 og kan ikke høres udenfor ejendommens område. Foderblanderen kører primært bag ved bygningerne mod syd og virker ikke generende for omgivelserne, idet nærmeste nabo ligger mod nordøst. Markarbejde foregår så vidt muligt efter godt landmandskab. Naboer får besked inden gyllekørsel.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Vandpumpen står inde i bygning 3, jf. bilag 2 og kan ikke høres udenfor ejendommens område.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, og det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med de vejledende støjgrænser. For at imødekomme eventuelle støjgener for de omkringboende fastsættes der vilkår om, at de vejledende støjgrænser skal overholdes. Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes.

Det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt, ved almindelig anvendelse af de pågældende støjkilder indenfor normal arbejdstid, og ved de stillede vilkår.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre ikke-uvæsentlige gener for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Til gengæld stilles der vilkår om, at drifttiden for de forskellige støjkilder kan reguleres.

Der fastsættes vilkår om, at såfremt der opstår gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/ beregninger efter nærmere definerede anvisninger. Der meddeles vilkår iht. Miljøstyrelsens vejledende støjkraav.

Ud fra ovenstående vurderes det, at BAT i forbindelse med støj er overholdt. Såfremt der ændres ved eksisterende stalde eller anlæg, der kan medføre ændring i støjniveauet for de omkringboende, skal projektet vurderes iht. principperne for BAT.

STØV

Der kan på ejendommen opstå støvgener ved levering af foder/indblæsning i silo, kørsel på grusveje, høstarbejde og lign. Ansøger angiver, at der kan forekomme støv ved levering af foder, men da der er filter på siloen og aflæsning foregår under tag vil det ikke være generende for omgivelserne. Der strøs snittet halm i sengene i stald 1, jf. bilag 2, en gang ugentlig, men da det foregår under tag er det ikke generende for omgivelserne.

Ved udvidelsen vil foderforbruget stige lidt, og det må forventes, at støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer vil øges. Det vurderes dog primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Støvgener må også påregnes i kortere perioder under høstarbejdet. Der vurderes dog ikke at være tale om støvgener af væsentlig karakter, som ligger udover det forventelige.

Der kan især i tørre perioder forekomme støv fra ejendommen ved færdsel med køretøjer. I tørre perioder kan der opstå støvgener ved kørsel på grusveje og mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter, og forventes ikke at genere omkringboende eller trafikanter. Der henvises til god landmandspraksis, dvs., at for at begrænse støvgener

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

skal al transport til og fra bedriften foregå ved hensynsfuld kørsel samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Husdyrbruget er beliggende relativt langt fra naboer, 290 meter. Der stilles på baggrund af ovenstående ikke vilkår vedrørende støvgener, og det vurderes, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Generelt forventes der ikke støvgener på eller omkring ejendommen, såfremt de stillede vilkår overholdes.

Lys

Det er i ansøgningen oplyst, at der på bygning 1 ud for tankrummet sidder 2 projektører med sensor på. Der er ligeledes 2 projektører på siden af bygning 3 og på sydgavlen af bygning 1 til manuelt brug. Disse bruges dog kun få timer i vinterhalvåret. Der er arbejdslys i staldene når der arbejdes der, og det er nødvendigt ca. 2 til 3 timer dagligt om vinteren. Der anvendes dagslysstyring på belysning i staldene.

Der er ikke angivet i BREF-notatet hvad der er BAT for kvægbrug. Holstebro Kommune vurderer dog, at husdyrbruget lever op til kommunens niveau for BAT ifht. lys. Det bemærkes, at malkekvæg og større opdræt er udegående i større dele af året.

Det vurderes, at lys ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende, da der er bevoksninger af træer, samt bygninger der skærmer for lyset.

SPILDEVAND

Spildevand, herunder husholdnings- og processpildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i nedenstående skema:

Spildevandstype	Håndtering
Tag- og overfladevand	Ledes til faskiner og videre til nedsivning
Saft / vand fra møddingsplads	Ledes til gyllebeholder via fortank ved møddingsplads
Vand fra ensilage/vaskeplads	Ledes til gyllebeholder via fortank ved møddingsplads
Vaskevand fra stalde	Ledes til gyllebeholder via gyllekanalerne
Husspildevand	Ledes til septiktank, der er tilmeldt den kommunale tømningsskema
Vaskevand fra mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllebeholder
Mælke-/malkeumsspildevand	Ledes til gyllebeholder

Afløbsforhold fremgår af bilag 4.

Ansøger oplyser, at der ikke på ejendommen er spildevand, der kræver særlig tilladelse fra kommunen. Overfladevand fra udenomsarealer ledes primært til overfladisk nedsivning og til dræn. Der vil på udenomsarealerne være risiko for forurening af omgivelserne, hvis arealerne ikke holdes fri for gødnings- og foderspild. Der stilles derfor i miljøgodkendelsen vilkår til renholdelse af udenomsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Forhold omkring ejendommens husspildevand reguleres ikke i denne godkendelse. I forbindelse med revision af kommunens spildevandsplan kan ejendommen evt. blive pålagt at forbedre spildevandsforholdene på ejendommen.

SKADEDYR

Rotter

Ansøger anfører, at der ikke har været problemer med rotter på ejendommen, da der er ugle i staldene. Skulle problemet opstå vil kommunen blive kontaktet for bekæmpelse. Problemer med rotter forebygges ved hyppig renholdelse af stalde mv. for foderrester mv. og generel orden på ejendommens område.

Holstebro Kommune vurderer, at forholdet er tilstrækkeligt reguleret i gældende lovgivning, da husdyrbruget, i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser, er forpligtiget til at sikre, at bygninger bliver fornuftigt vedligeholdt og fremtræder i gennemført renholdt stand, så rotternes leveduligheder på ejendommen begrænses mest muligt. Dette betyder, at husdyrbruget skal sikre, at affald eller foder ikke er tilgængeligt for f.eks. rotter, undgå rod på husdyrbruget og kontrollere rottesikringen ved døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte etc., bevoksninger, evt. ru mure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand samt anmelde rotter og rette sig efter påbud meddelt af kommunalbestyrelsen.

Under forudsætning af at de almindelige regler for udlægning af rottebekæmpelsesmidler følges, kan der anvendes rottegift på økologiske landbrugsejendomme. Det er dog vigtigt, at der ikke sker forurening af foderstoffer eller udsæd med rottegiften, samt at de sædvanlige sikkerhedsregler for udlægning af rottegift nøje overholdes.

Fluer

Ansøger angiver, at fluer bekæmpes med klistresnore i staldene. Fluer forebygges ved hyppig renholdelse af kalve-, kælvnings- og sygebokse samt ved generel renholdelse på ejendommen.

Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omkringboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

DRIFTSFORSTYRELSE ER UHOLD

Oliespild fra olietanke

Ansøger anfører, at der er automatisk stop på håndtaget af dieseltanken. Tanken står på fast bund uden afløb i maskinhuset. Inden for 5 meter fra tanken står der en sæk kattegrus. Evt. oliespild vil blive opsamlet med kattegrus. Oliespild vil løbe ind i bygningen hvor der ikke er afløb.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Fejl i el-systemet

Der foretages, jf. ansøgningen, eftersyn af alle elinstallationer hver 2. år på ejendommen. Derudover gennemgår ansøger eller driftsansvarlige dagligt installationerne og foretager vedligehold for at undgå kortslutning. Da der er tale om en kvægejeendom, vil der ikke ske skader på hverken dyr eller miljø ved strømsvigt. Der findes endvidere en nødgenerator på ejendommens maskinhus.

Overpumpning af gylle

Det fremgår af ansøgningen, at overpumpning sker vha. traktorpumpe under konstant tilsyn. Der er således ikke fast pumpe i gylletankene. Pumpen fra fortanken står til omrøring når der ikke pumpes over. Der er endvidere timer på pumpen så den selv stopper efter indstillet tid.

Gylleuheld

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen pga. terrænets fald, jf. bilag 3 løbe i sydlig retning ind mod ejendommens bygninger og videre mod Nørrevej. Nærmeste vandløb er beliggende ca. 300 meter øst for ejendommen. Området er fladt i retning hertil. Der er ingen grøfter eller dræn fra ejendommen i retning mod vandløbet. Et gylleuheld eller håndteringsuheld vil derfor ikke umiddelbart forårsage stor forurening på de omkringliggende naturarealer.

Ansøger angiver i beredskabsplanen, bilag 22, at gylle i tilfælde af overløb vil blive omkring ejendommen pga. det flade terræn, evt. løbe lidt mod syd ned mod den faste gødningsplads. Gyllen vil her kunne standses med halmballer, som forefindes på ejendommen. Holstebro Kommune vurderer derfor, at der på ejendommen er taget fornødne skridt ifht. imødekomme af forurening ved evt. gylleuheld.

Der vil i miljøgodkendelsen ikke blive stillet vilkår til anvendelse af dødemandsknapper, timere og lign. i forbindelse med gylleanlæg, da det er Holstebro Kommunes opfattelse, at disse forhold er reguleret i eksisterende lovgivning, jvf. afsnit under påfyldning af gyllevogne.

Beredskabsplan

Der er Holstebro Kommunes opfattelse at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store som f.eks. gylleudslip, brand o.l.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften, og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for Nørrevej 10. Beredskabsplanen fremgår af bilag 22.

BAT er bl.a.:

- at husdyrbruget har en beredskabsplan der skal benyttes i tilfælde af uheld eller lignende på husdyrbruget.
- at alle der arbejder på husdyrbruget er bekendt med beredskabsplanens indhold og ved hvor den kan findes.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at beredskabsplanen hænges op synligt flere steder på husdyrbruget.
- at beredskabsplanen løbende holdes ajour i forhold til husdyrbrugets drift.

Der stilles vilkår til sikring af ovenstående.

RENERE TEKNOLOGI OG RESSOURCESTYRING

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret, under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi	▪ Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette. ▪ Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene. ▪ Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer ▪ Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme stuehuset. Eller til opvarmning af brugsvand i stuehus. ▪ Der er installeret et CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.
Vand	▪ Der er installeret et CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el. ▪ Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. ▪ Vaskevandet fra rengøring af mælketank og malkeanlæg genanvendes til vask af malkestalden. ▪ Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. ▪ Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til varme til kørerne.
Management	▪ Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. ▪ Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. ▪ Der er lavet beredskabsplan, bilag 22, så forholdsregler i forbindelse

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.
 - Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
 - Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
 - Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
 - Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
 - Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.
- Ammoniak**
- Der etableres skrabere oven på spalterne i kostalden
 - De fleste malkekøer og større opdræt er udegående mindst 6 måneder om året.

Ressourceforbruget vurderes for at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold. Forbruget af ressourcer på husdyrbruget består primært af vand, el og olie:

Husdyrbrugets ressourceforbrug.

Type	Forbrug før udvidelse	Forventet forbrug efter udvidelsen	% ændring
EL forbrug [kWh]	92.000	93.000	+1
Samlet vandforbrug [m ³]		9.403	
- Drikkevand		8.417	
- Rengøring	-	756	-
- Drikkevandsspild		230	
Olie [liter]	10.500	10.500	0

Det er oplyst, at forbrug af vand, energi og olie registreres i husdyrbrugets driftsregnskab. Desuden udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbrug af husdyrgødning dokumenteres. Der vil i overensstemmelse hermed blive stillet vilkår om løbende registrering af ressourceforbruget med henblik på at sikre, at der løbende er fokus på at reducere forbruget. Ansøger oplyser ifht. vandforbruget, at ejendommen har egen boring og forbruget i nudrift bliver derfor ikke målt. I forbindelse med udvidelsen bliver der lagt offentlig vand ind til at supplere, da egen pumpe ikke kan følge med. Der foreligger derfor ikke forbrugstal for vand i nudriftssituationen. De angivne forbrugstal er derfor baseret på normal for en besætning af den ansøgte størrelse og sammensætning.

Holstebro Kommune vurderer, at ressourceforbruget som angivet ovenfor på baggrund af husdyrbrugets husdyrsammensætning er realistisk. Energiforbruget er registreret i nudrift og den anførte stigning i energiforbruget på godt 1 % virker realistisk, idet mange dyr fortsat vil være udegående udenfor stalde. Da antallet af arealer ikke øges vurderes et uændret olieforbrug svarende til det registrerede forbrug i nudrift at være realistisk.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

For at sikre fokus på muligheder for energibesparelser, stilles der vilkår om, at husdyrbruget senest 1 år efter miljøgodkendelsen gennemgås af en energikonsulent med henblik på implementering af lønsomme ressourcebesparende teknologier. Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang f.eks. skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog, og som minimum skal indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedr. belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lign. samt de heraf afledte forhold, såsom f.eks. varmegenindvindingspotentialer, pumpe-typer etc. Gennemgangen skal herefter foretages hvert 5. år. Der stilles vilkår om, at 5-års lønsomme teknologier som udgangspunkt skal indføres. En energifaglig person kan f.eks. være en konsulent fra et el-selskab eller. lign.

Management er i henhold til Holstebro Kommunes opfattelse, at der foreligger

- planer for relevant uddannelse og efteruddannelse af personale,
- regnskab med forbrug af vand, energi, dyrehold, affald, gødning og husdyrgødning,
- planer for håndtering af uheld, ulykker og utilsigtede emissioner,
- reparations- og vedligeholdelsesplaner for udstyr,
- plan for rengøring af område og planer for minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning.

Malkeanlæg

Malkeanlægget er monteret i bygning 1, jf. bilag 2. Det fremgår af ansøgningen, at der er installeret et CIP-anlæg til vask af malkestald og køletank. Dette anlæg reducerer forbruget af vand, rengøringsmidler og el. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme stuehuset. Eller til opvarmning af brugsvand i stuehus.

Det bemærkes, at der på et gennemsnitligt kvægbrug bruges op til 15 % af energiforbruget på mælke/malkeanlægget. Anlægget skal derfor vurderes løbende mht. vedligeholdelse/rengøring m.v.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en lang række krav til anlæg, indretning og drift af husdyrbrug, som gælder for alle husdyrbrug. En lang række af disse anlæg og indretninger bygger på anvendelse af renere teknologi eller den bedst tilgængelige teknologi (BAT).

I godkendelsen stilles der desuden vilkår om, at husdyrbrugets malkeanlæg løbende og minimum 1 gang om året skal gennemgås af køleteknikere med henblik på at sikre, at anlægget kører energimæssigt optimalt. Servicen skal noteres i driftsjournal og kontrolrapport skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT bl.a. følgende:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på el-forbrug og andre energikilder, evt. sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent.
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi, foder samt kunstgødning.
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås.
- at der anvendes energibesparende belysning.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt.
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget, med de stillede vilkår, lever op til BAT på management. Herunder skal det påpeges, at tiltag til minimering af gener ved udbringning af husdyrgødning er behandlet senere i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER

Husdyrgødningen udbringes på udspretningsarealer, der er ejet eller forpagtet af husdyrbruget på Nørrevej 10, 6990 Ulfborg.

Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende Gothard Bennedsgård, Stabyvej 68, 6990 Ulfborg (CVR: 52561914) og Henrik Lund Svejgaard, Nørrevej 9, 6990 Ulfborg, CVR: 26524024). Der er udarbejdet separate § 16 arealgodkendelser for disse aftalearealer, hvorfor arealerne ikke vil blive behandlet yderligere i nedenstående.

Husdyrgødningen er sammensat, jvf. skema 6.

Skema 6. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Tilført husdyrgødning				
Produceret på Nørrevej 10	Kvæggylle	13.633	2.447	156,81
Dybstrøelse fra Nørrevej 10	Kvæg- og Hestegødning	2.169	334	21,08
Anden organisk gødning*	-	2.750	0	0
Aftale – Svendsholmvej 2	Svinegylle	4.400	893	44,00
Afsat ved afgræsning	Kvæggødning	10.136	1.698	108,97
I alt tilført		33.088	5.372	330,86
Fraført til aftalearealer				
Stabyvej 68	Kvæggylle	3.890	725	38,90
Nørrevej 9	Kvæggylle	693	128	6,93
I alt fraført		4.583	853	45,83
I alt tilført ejede og forpagtede arealer		28.505	4.518	285,03

* Ansøger angiver, at der tilført 2.750,1 kgN i form af organisk gødning, uden tilførsel af fosfor og DE. Dette skyldes at de normer for udskillelse af kvælstof af dyr, der ligger til grund for ansøgningssystemet, er normer fra 2005/06. Ansøgningssystemet regner dog antallet af DE på baggrund af de nye normer for N-udskillelse af dyr. Dette betyder, at ansøgningssystemet regner med, at der er 86 kg N /DE i kvæggylle, mens der reelt er 100 kg N/DE med de nye normer for 2009/10. Det har betydning, idet der forudsættes udbringning af en maksimal mængde kvælstof (kg N/ha) og maksimalt antal DE/ha. Som økolog i Danmark må der tilføres 140 kg N/ha og maksimalt 1,4 DE/ha. Ansøgers kvælstofkvote er derfor 28.505 kgN og maksimalt 285,03 DE. Idet ansøger som økolog ikke har mulighed for at tilføre kvælstof i form af handelsgødning til arealerne er der, for at angive belastningen tilført en kvælstofmængde på 2.750,1 kgN i ovenstående beregning.

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i skema 6 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 204,20 ha, hvoraf 101,49 ha er forpagtede. Derudover indgår der 2 gylleaftaler for i alt 40,31 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til skema 7 og er beliggende i henhold til bilag 9 og 10.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Skema 7. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0, 1-1, 2-0, 3-0, 7-0, 8-0, 9-0, 10-0*, 11-0, 12-0, 13-0, 14-0, 16-0, 18-0, 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 23-0, 24-0, 25-0, 26-0, 27-0, 28-0, 29-0*, 30-0, 31-0	104,54	Karsten Sig, Nørrevej 10, 6990 Ulfborg
Forpagtede arealer		
6-0, 10-0 (0,25ha)*, 29-0 (1,6 ha)*, 32-0, 33-0, 24-0, 35-0, 36-0, 37-0, 38-0, 38-1, 39-0, 39-1, 41-0, 42-0, 43-0, 44-0, 44-1, 44-2, 45-0, 46-0, 48-0, 49-0, 50-0, 51-0, 51-1, 51-2, 40-0	99,66	Egon Mortensen, Fjordvej 1, 6990 Ulfborg Tina og Jens Kirkeby, Nørrevej 19, 6990 Ulfborg Jørgen Holk, Nørrevej 4, 6990 Ulfborg Lars Vestergård, Nørrevej 21, 6990 Ulfborg Mads Sig Kristensen, Nedervej 8, 6990 Ulfborg Hans Kirk, Nørrevej 8, 6990 Ulfborg Karsten Filsø, Sønderkærvej 8, 6990 Ulfborg Jan Jensen, Sønderkærvej 6, 6990 Ulfborg Staby Meningshedsråd v/Svend Åge Jeppesen, Stabyvej 15, 6990 Ulfborg Erling Mose Pedersen, Svendsholmvej 2, 6990 Ulfborg Per Rex, Helmklitvej 443, 6990 Ulfborg
Ejet og forpagtet areal	204,20	
Gylleaftaler		
Gylleaftale – Nørrevej 9	35,13	Henrik Svejgaard, Nørrevej 9, 6990 Ulfborg
Gylleaftale – Stabyvej 68	5,18	Gothard Bennedsgård, Stabyvej 68, 6990 Ulfborg
Aftalearealer	40,31	

*angiver at arealer det delvis forpagtet, jf. oplysninger fra ansøger

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom eller, kan indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspretningsarealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning, der udbringes (harmonikrav). For økologiske kvægbrug må der, efter reglerne økologisk jordbrug, udbringes 1,4 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen, der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum (285,03 DE/1,4 DE/ha) 203,59 ha til rådighed. Der er 204,20 ha til rådighed, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

Gylleaftalearealerne på under Stabyvej 68 og Nørrevej 9 har umiddelbart et harmonitryk på hhv. (38,90 DE/35,13 ha) 1,11 DE/ha og (6,93 DE/5,18 ha) 1,34 DE/ha, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt. Dette behandles dog nærmere i arealgodkendelser efter husdyrlovens § 16, der udarbejdes for disse arealer.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse planer, afregninger, regnskaber eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Arealkrav iht. landbrugsloven

Landbrugsejendomme har med de hidtidige regler skullet opfylde landbrugslovens krav om egne arealer. Det ejede areal skulle udgøre en vis andel af det beregnede harmoniareal. Med vedtagelse af den nye landbrugslov, jf. bekendtgørelse nr. 243 af 22. marts 2010 ophæves ved virkning fra 1. april 2010 arealkravet. Holstebro Kommune har derfor ikke taget stilling til arealkrav. Det bemærkes, at evt. tilladelser og lign. indhentes ved Jordbrugskommissionen.

UDSKIFTNING AF UDBRINGNINGSAREALER

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer, eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. oktober.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

SÆDSKIFTE

Alle arealerne drives med K2 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING

Ansøgers beskrivelse

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Arealerne på Nørrevej 10 drives generelt efter plantedirektoratets regler for økologisk jordbrug. Dette betyder bl.a., at der på arealerne ikke tilføres kunstgødning.

- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.
- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- Gyllen nedfældes på sort jord
- Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 2 timer
- Regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage) overholdes
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha overholdes,
- krav til lovpligtige efterafgrøder overholdes

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Gylleudbringning vil hovedsageligt ske på hverdage.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Holstebro Kommunes vurdering

Transport

Ansøgers forventede transportveje for udbringning af gylle til udspretningsarealerne, herunder aftalearealerne fremgår af bilag 7. Transporter sker hovedsageligt på offentlig vej. Afstanden til de fjernest beliggende arealer er under 10 km, hvorfor der ikke stilles særlige vilkår for transporten. Det vurderes ikke, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne er forbundet med væsentlige gener.

Bynære udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er beliggende i primært landbrugsområde. Marker ligger alle væk fra bymæssig bebyggelse og mindst 200 meter fra de bebyggede områder. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 24 fastsætter regler for udbringning af husdyrgødning på arealer nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder, samt områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål. Natur og Miljø vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen, som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelse så som husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det f.eks. er et generelt lovkrav at:

- udarbejde af mark- og gødningsplaner.
- ikke at udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage,
- anvende lovlige udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 meter fra sårbare naturtyper,
- nedbringe fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- overholde maksimalt tilladt harmonitryk (DE/ha)
- etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform.
- ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb.

Herudover er der en række BAT-forhold der ikke er direkte reguleret i dansk lovgivning eller kan tolkes i en bredere miljømæssig såsom:

- at man anvender BAT med hensyn til de maskiner, man anvender til udspretning og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen,
- at man ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræber, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning,
- at man ikke tilfører husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frosen eller snedækket,

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

- anvendelse af godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage, og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene,
- behandling af husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende egne og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne,
- sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted,
- ikke at tilføre gødning til stejlt hældende marker,
- ikke at tilføre gødning på arealer, der støder op til vandløb (ved at efterlade et stykke jord ubehandlet).

Holstebro Kommune forholder sig primært til de sidst nævnte forhold, da de ikke direkte er omfattet af generel lovgivning.

Arealerne drives efter plantedirektoratets regler for økologisk jordbrug, hvilket bl.a. indebærer, at der ikke anvendes kunstgødning på arealerne. Husdyrbruget har gjort sig overvejelser omkring muligheden for at anvende maskinel og tekniker til udbringning af husdyrgødningen, der bl.a. reducerer ammoniakfordampningen, herunder anvendelse af sortjordsnedfælder ned til 15 cm dybde og prioritering af vintersædsmarker med slangeudlægning tidligt på året og optimale vejrforhold. Endvidere er der beskrevet management i relation til godt landmandskab, såsom udbringning af gylle på hverdage under hensyntagen til vejrforhold, hvilket minimerer risikoen for lugtgener for de omkringboende samt at der aldrig køres husdyrgødning ud på vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækkede arealer, hvilket minimerer risikoen for specielt overfladeafstrømning.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning, idet der stilles vilkår om, at udbringning sker i overensstemmelse med godt landmandskab, og at det ikke må udbringes husdyrgødning, når marken er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket. Der er husdyrbruget ansvar, at evt. leverandører overholder godkendelsens vilkår.

Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

GRUNDVAND

Udspretningsarealerne mark nr. 34-0, 35-0, 36-0 og 37-0 ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser nitratfølsomme indvindingsopland, jf. bilag 19.

De resterende udspretningsarealer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser og nitratfølsomme indvindingsopland. Alle udspretningsarealerne ligger udenfor indvindingsopland til vandværk og hygiejnezone for vandværksboringer.

Der vurderes i det følgende kun på udspretningsarealerne mark nr. 34-0, 35-0, 36-0 og 37-0, da risiko for forurening af grundvand vil forekomme her.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Terrænkoten for udspretningsarealerne ligger i kote mellem 20 og 11 meter, faldende mod nord. De omkringliggende boringer er ikke særlig dybe, med undtagelse af 2 boringer (DGUnr. 73.785 og 73.666). I disse ses der i de øverste 50 meter et akkumuleret lerdække på 0 meter over grundvandsspejlet og mellem 22,5 og 29 meter under grundvandsspejlet.

Ro-vandspejlet ses i de omkringliggende boringer 3-4 meter under terræn. Det øvre og dybe grundvandsmagasins trykpotentiale er i kote henholdsvis 20-5 meter og 14-10 meter, begge faldende mod nordvest. Der er en nedadrettet gradient, som medfører transport af stoffer fra overfladen til grundvandet.

Jordbundstypen ved udspretningsarealerne er finsandet jord (JB2), dog ligger mark nr. 37-0 i byzone, søer, skove m.m.

De omkringliggende boringer anvendes til markvanding.

Ved arealerne er der altså ud fra nuværende viden et okay lerdække og strømning af stoffer sker fra overfladen og nedad til underliggende grundvand.

Ud fra den viden om de områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan i Holstebro Kommune vurderes det om udspretningsarealer ligger indenfor, udenfor eller om denne viden ikke forligger, da Miljøcenter Ringkøbing ikke har foretaget en kortlægning af området endnu. De pågældende markarealer ligger udenfor område, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne er ifølge ansøgningsskemaet beregnet til 45 mg/l, med en reduktion på 13 mg/l.

Der er foretaget en vurdering på baggrund af de kvalitetskrav listet i EU's Grundvandsdirektiv. Det vil på baggrund af ovennævnte ikke være svært at overholde kvalitetskravet i grundvandsdirektivet med et nitratindhold på maksimalt 50 mg/l i grundvandet med den beregnede udvaskning af nitrat på de pågældende arealer.

Grundvandsdirektivet er en opfølgning på Vandrammedirektivet, som er ved at blive implementeret i dansk lovgivning. I udkast til bek. om fastsættelse af miljømål for vandløb, søer, kystvande, overgangsvande og grundvand er kvalitetskravet for nitrat i grundvand sat til 50 mg/l, og kommunernes forpligtelse i forbindelse med væsentlig og vedvarende opafgående tendens af et forurenede stof er også medtaget i samme bekendtgørelse.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen ikke skal sættes skærpende vilkår til sikring af grundvandet.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver; EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, om etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, skal der, i henhold til § 8, stk. 6, nr. 2-3 i habitatbekendtgørelsen³, af kommunalbestyrelsen, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV. Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen⁴. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier, kan udelukkes at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre, påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes af en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-området efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette udarbejdelse af en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁵ bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelig til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Der er med baggrund heri foretaget en vurdering af udpegningsgrundlagets miljøtilstand og eventuelle påvirkninger som følge af godkendelsen. Vurderingen er bl.a. foretaget på baggrund af basisanalyserne, oplandsanalysen⁶, DMU's forskningsresultater og naturdatabasen⁷. Derudover inddrages Vandmiljøplan III, Grøn Vækst og de kommende Natura 2000-planers mulige betydning, således at miljøgodkendelsen ikke strider imod andre tiltag, der sammen har til formål at fremme udpegningsgrundlagets miljøtilstand.

Udover de i habitatbekendtgørelsen opstillede beskyttelseskrav, der har til formål at sikre Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag, er der yderligere opstillet beskyttelseskrav dels i husdyrlovens § 7, der har til formål, at beskytte en række kvælstoffølsomme naturtyper mod forringelser som følge af merpåvirkningen fra nærliggende husdyrbrug. Dels i naturbeskyttelseslovens § 3 der har til formål, at beskytte udvalgte naturtyper imod tilstandsændringer.

BESKRIVELSE AF NATUR 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD OG UDPEGNINGSGRUNDLAGET

Ejendommen og alle 204,20 ha udspretningsarealer er beliggende i oplandet til Nissum Fjord, jf. bilag 12, som er udpeget til Natura 2000-område (N65), Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4), jf. bilag 11. Holstebro Kommu-

³ Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

⁴ Hjertemuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

⁵ Bek. nr. 294 af 31. marts 2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

⁶ Oplandsanalysen består af 3 publikationer udarbejdet for Ringkøbing Amt i 2006; Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport, Modelanalyse af den fremtidige vandkvalitet i Nissum Fjord og Foreløbig rapport Oplandsmodel for N-belastning af Nissum Fjord.

⁷ Naturdatabasen, Danmarks Miljøportal, Overfladevand (STOQ).

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

ne har iht. By- og Landskabsstyrelsen⁸ medtaget de supplerende høringsforslag i forbindelse med nærværende vurdering.

Nissum Fjord består af 3 bassiner: Yder Fjord (inkl. Bøvling Fjord), Mellem Fjord og Felsted Kog. Ca. 70 % af ferskvand tilledt fjorden kommer via Storå-systemet, der udmunder i Felsted Kog. Nissum Fjords opland er på 167.876 ha, og er domineret af landbrugsarealer, som udgør ca. 69 % af oplandet, hvilket svarer til et landbrugsareal på ca. 117.500 ha⁹.

Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tang Sø, er udpeget som Natura 2000-område¹⁰.

Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord¹¹ fremgår af nedenstående tabeller. Naturtyper, hvis primære påvirkning forventes at skyldes atmosfærisk kvælstofdeposition behandles under tør natur, mens de resterende behandles i det efterfølgende. Fuglearter i udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 2, og andre arter fremgår af tabel 3.

Tabel 1 Udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord jf. SNS 2009¹². Den naturtype der er anført med "" er særligt prioriteret.

Nr.	Naturtype
1150*	Kystlaguner og strandsøer
3130	Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger
3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
3260	Vandløb med vandplanter

Tabel 2 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende fuglearter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde.

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørdrum	X	
Knopsvane		X
Pibesvane		X
Sangsvane		X
Bramgås		X
Kortnæbbet gås		X
Lysbuget korttegås		X
Pibeand		X
Krikand		X
Spidsand		X
Toppet skallesluger		X
Stor skallesluger		X

⁸ I udkast til vejledning til bekendtgørelsen nr. 408 om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter fremgår, at Naturklagenævnets afgørelse (Afgørelse ifbm. regionplantillæg med VVM-redegørelse for omfartsvej ved Strøby Egede i Vallø Kommune) fra 2006 har stadfæstet at høringsforslag skal inddrages i en konsekvensvurdering.

⁹ Ud fra gødningsregnskaberne, beregnet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

¹⁰ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

¹¹ Udpegningsgrundlaget for den tørre natur er medtaget under afsnittet "Tør natur" såfremt husdyrbruget eller arealerne vurderes at have en effekt på disse.

¹² By- og Landskabsstyrelsens opdateret udpegningsgrundlag 2009.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Fuglearter	Ynglende	Trækkende
Rørhøg	X	
Plettet rørvagtel	X	
Klyde	X	X
Hvidbrystet præstekrave	X	
Almindelig Ryle	X	
Brushane	X	
Lille kobbersneppe		X
Splitterne	X	
Fjordterne	X	
Havterne	X	
Dværgterne	X	

Tabel 3 Udpegningsgrundlaget omfatter følgende arter, for hvilke det skal sikres, at de kan overleve og formere sig i deres udbredelsesområde. Den art der er anført med "*" er særligt prioriteret

Nr.	Art
1095	Havlampret
1096	Bæklampret
1099	Flodlampret
1103	Stavsild
1106	Laks
1355*	Odder
1831	Vandranke

Regionplanens målsætning

Nissum Fjord er i Ringkøbing Amts regionplan udlagt med en skærpet målsætning: *"Der skal være et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som er upåvirket eller kun svagt påvirket af næringsstoffer, miljøfarlige stoffer og anden kulturpåvirkning."* Følgende parametre anvendes til at vurdere opfyldelse af den overordnede skærpede målsætning:

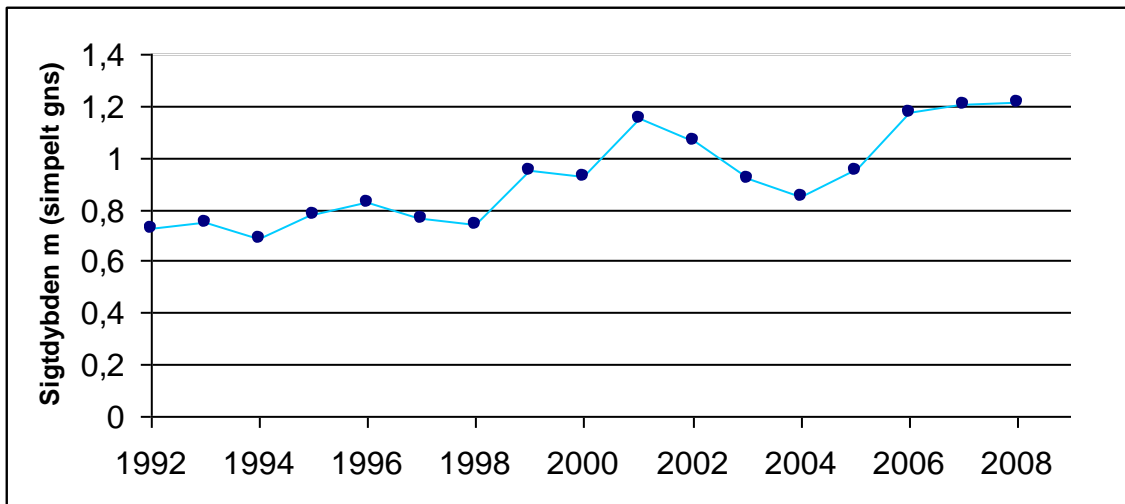
- Udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m.
- Sommersigtdybde større end 2 m.
- Størst mulig vandskifte med Vesterhavet og saltholdighed på 8-20 ‰ i Yder Fjord, op til 12 ‰ i Mellem Fjord og højst 4 ‰ i Felsted Kog.
- Mindst mulig variation i saltholdigheden over kortere tidsrum.
- Varieret dyreliv tilpasset saltholdighedsforholdene i fjorden.

Tilstand

Regionplanens målsætning for Nissum Fjord er ikke opfyldt. *"Næringsstofftilførslerne vurderes til i mange år at have været hovedårsag til manglende opfyldelse af regionplanens målsætning for miljøtilstanden i fjorden. Ændret arealanvendelse i oplandet i forhold til intensiveret jordbrug, færre naturområder, byudvikling med deraf følgende udledninger af spildevand mm., industriudledninger mm. er hovedfaktorer i forhold til den generelle påvirkning af fjorden med næringsstoffer"* Samt *"Den interne fosforbelastning fra sedimentet i fjordbunden har også betydning for miljøtilstanden i fjorden i form af en forsinket effekt af reduceret fosforbelastning fra kilder i oplandet."*¹³

¹³ Basisanalysen, del II.

Det fremgår af figur 1, at sigtddybden de sidste 5 år er blevet forbedret i Felsted Kog, hvor indsatsen bør koncentreres jf. oplandsanalysen¹⁴. Vandets klarhed (sigtddybden) er en god parameter til på enkel måde, at registrere og beskrive mulighederne for udbredelsen af bundplanter, idet mængden og dybdeudbredelsen primært styres af lys. Årsagen til den dårlige sigtddybde er først og fremmest meget store planktonmængder, som følge af de store tilførsler af næringsstoffer fra oplandet.

Figur 1 Udvikling i sigtddybde i Felsted Kog (simpelt gns.)¹⁵

Det fremgår af basisanalysen at Felsted Kog, som er kategoriseret som "kystlagune" (1150) og derfor en del af udpegningsgrundlaget, har ugunstig bevaringsstatus, primært grundet en fortsat høj næringsstofbelastning fra de omkringliggende landbrugsarealer. Belastningen af næringsstoffer er en trussel for naturtypen kystlagune, Felsted Kog er derfor en stærk eutrofieret brakvandslagune, hvor eutrofieringen er slået fuldt igennem. Dette betyder bl.a., at dækningsgraden af bundplanter er vurderet at være langt fra den målsatte udbredelse.

Byn og Søndersund er "Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden" (3130), og i Ringkøbing Amts regionplan er de udlagt med en målsætning om at være naturvidenskabeligt referenceområde. Byn lever op til sin målsætning og har jf. basisanalysen i perioden 2001-2005 haft stabile vandkemiske data. Søndersund lever ikke op til sin målsætning omkring de vandkemiske parametre, og basisanalysen indikere at tilstanden kan blive forringet grundet øget næringsstofberigelse. Tang Sø og Indfjorden som er kategoriseret som "Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks" (3150). Begge med en målsætning på A1/B i regionplanen¹⁶. Indfjorden er via Grønkær Bæk forbundet med Søndersund og Byn, som sammen med drængrøftning har en negativ effekt på undervandsvegetation i Indfjorden. Tang Sø lever ikke på til den fast-

¹⁴ Oplandsanalysen 2006.

¹⁵ Naturdatabasen.

¹⁶ Søer hvor særlige naturværdier ønskes beskyttet selv om søen udsættes for en vis kulturpåvirkning. A1-målsætningen henfører til beskyttelsen af særlige naturværdier, og B-målsætningen henfører til basismålsætningens krav til vandkvalitet og naturindhold i øvrigt, jf. Ringkøbing Amts regionplan 2005.

satte målsætning, hvilket primært er forårsaget af næringsstofberigelse fra Flynder Å-oplandet. jf. basisanalysen.

Holstebro Kommune er ikke i besiddelse af tilstrækkeligt data vedr. naturtypen "Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger (3140)" og naturtypen lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

For "vandløb med vandplanter" (3260) vurderes grødeskæring at være den primære trussel, idet det medfører markant ændrede forhold for plante- og dyrelivet i vandløbet og omkring dette. Vandplanterne udgør således en nøglerolle i vandløbet ved at stabilisere bunden, skabe variation i strømmen, differentiere aflejring af partikler og fjerne næringsstoffer. Eutrofiering kan have en betydning for sammensætningen af plantesamfundet, men den største trussel i forhold til biodiversiteten vurderes at være udretning af vandløb samt grødeskæring.

Vegetationen udgør fødegrundlaget for en række fuglearter, som udgør dele af udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord. En øget næringsstofudvaskning vil jf. basisanalysen kunne have betydning for de fuglearter, der lever af bundvegetationen, da mængden af planter reduceres som følge af eutrofiering. De planteædende fuglearter, hvis fødegrundlag vil blive yderligere reduceret, er lysbuget knortegås, knopsvane, krikand, spidsand og pibeand som har været i markant tilbagegang grundet eutrofieringen af Nissum Fjord. Derudover er spidsand, kobbersneppe, alm. ryle og brushane som tidligere har været udsat for kraftige tilbagegange. Brushane er nu helt forsvundet som ynglefugl fra strandene omkring Nissum Fjord primært grundet tilgroning af ynglelokaliteter. Det forventes, at de øvrige udpegede fugle som eksempelvis pibe- og sangsvane, rørdrum, bram- og kortnæbbet gås ikke nødvendigvis vil blive påvirket negativt som følge af en svagt øget næringsstofbelastning, idet en øget tilførsel dels kan øge fødegrundlaget for disse fugle, dels fordi visse arter ændrer fourageringsadfærd. Mens arter som toppet og stor skallesluger primært er afhængige af opretholdelse af både fouragerings-, raste- og overnatningslokaliteter som ikke umiddelbart vurderes truet. Lille kobbersneppe, klyde, splitterne, fjordterne, havterne, dværgterne, hvidbrystet præstekrave og plettet rørvagtel forventes de primære trusler enten at være manglende ynglelokaliteter grundet tilgroning, forstyrrelse eller prædation. Der vurderes ikke umiddelbart at være trusler for rørhøg inden for det udpegede område ved Nissum Fjord.

En forbedring af forholdene for de internationalt beskyttede arter, vil også betyde en forbedring af forholdene for en række truede danske ynglefugle som vibe, rødben og stor kobbersneppe.

De væsentligste trusler mod flod- og havlampretten vurderes generelt at være tilknyttet opholdet i ferskvand, hvor etablering af fysiske spærringer, såsom opstemninger kan forhindre fiskene i at nå egnede gydesteder. Eksempelvis forventes havlampretten at gyde i Tvis Å og Nissum Fjord benyttes derfor som migrationsrute for havlampretternes gydevandring. Flodlampretten forekomst i Nissum Fjord er ukendt. I forbindelse med undersøgelsesprogrammet over Skjern Å Naturprojektet var et af de vigtigste resultater fra 2000 undersøgelsen, at hav- og flodlampretlarverne udviste udpræget substratpræference for slam

aflejret i kantvegetationen (typisk siv) og finkornet sand/ slam aflejret i grødeøer¹⁷. Kendskabet til hav- og flodlamprettens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod hav- og flodlampretter i Nissum Fjord lader sig derfor ikke nærmere vurdere.

I modsætning til hav- og flodlampret lever bæklampret hele sit liv i vandløbene. Bæklampretten er fundet almindelig udbredt i tilløbene til Nissum Fjord, arten vurderes ikke at være truet i Nissum Fjord udpegningen.

De væsentligste trusler mod stavsilden vurderes generelt at være: fiskeri, eutrofiering i vandløb og fjorde, udledning af surt vand og okker fra drænede arealer samt dårlige fysiske forhold i vandløbene. Kendskabet til stavsildens specifikke krav er dog mangelfuldt, og truslerne mod stavsilden i Nissum Fjord kan derfor ikke vurderes nærmere.

Nissum Fjord er primært et gennemgangsvand for laksens vandring til og fra gydepladserne i ferskvand og ud i havet. Den største trussel mod laksens overlevelse i Nissum Fjord vurderes at være fiskeri.

På baggrund af odderens positive fremgang i Jylland i løbet af 1990'erne, og forekomsten mange steder i Nissum Fjordområdet vurderes der ikke umiddelbart at være trusler mod den inden for Nissum Fjord udpegningen. Det er dog vigtigt, at der forsat findes yngle- og fourageringsmuligheder inden for området.

Vandranke, den sidste art som udgør udpegningsgrundlaget, antages generelt at være en konkurrencesvag art, der kun vokser, hvor der i miljøet er lave næringsstofkoncentrationer, svag strøm og gode lysforhold. Den store forekomst af vandranke i afvandningskanalen syd for Felsted Kog hænger givetvis sammen med en relativt hårdhændet vedligeholdelse med 2 årlige grødeskæringer. Herved får vandranken forbedrede lysforhold. Det formodes ikke at vandranke ynder at blive grødebeskåret. Bestanden i afvandningskanalen vurderes at være stabil og synes ikke umiddelbart truet.

Herbicer

En del af regionplanens målsætning for Nissum Fjord er udbredt vegetation med en dybdegrænse større end 2 m. Der forventes, at denne vegetation primært vil bestå af ålegræs, der er den mest almindelige blomsterplante i vore kystnære farvande. Ålegræsområder fungerer bl.a. som fourageringsområder for fugle og opvækstområder for fisk og smådyr. Udbredelsen af ålegræs ud fra kysten anvendes ofte som en indikator på miljøtilstanden i de kystnære områder. I efteråret 2007 igangsatte DMU og MCR et projekt, der havde til formål, at undersøge forekomsten af landbrugsherbicer i Nissum Fjord¹⁸. Vandprøverne blev taget i hhv. Mellem Fjord og Felsted Kog i Nissum Fjord. Undersøgelserne verificerede en række stoffer og nedbrydningsprodukter af stoffer, hvoraf 12 er herbicer og 8 er nedbrydningsprodukter af herbicer. Det er tidligere påvist, at ukrudtsmidler kan skade bl.a. plantetilvæksten på ålegræs ved lavere koncentrationer end de koncentrationer, hvor de enkelte stoffer har effekt¹⁹. Den anvendte målemetode er oprindeligt udviklet til fersk-

¹⁷ DFU-rapport 134-04.

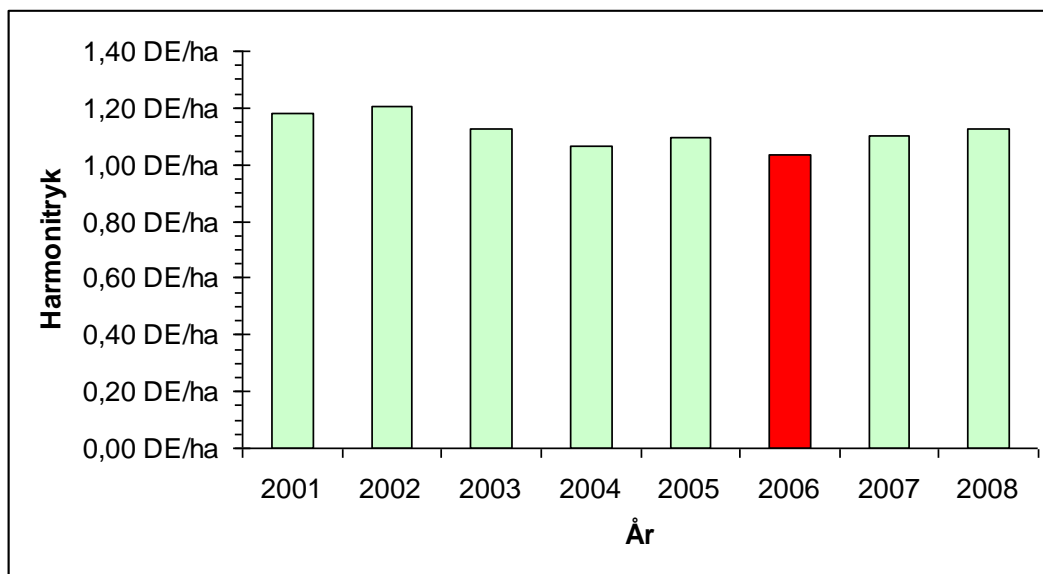
¹⁸ Arbejdsrapport fra DMU nr. 244, 2008. Forekomst af herbicer i Nissum Fjord

¹⁹ Nielsen, L.W. & Dahlløf, I. 2007: Direct and indirect effects of the herbicides Glyphosate, Bentazone and MCPA on eelgrass (*Zostera marina*). - Aquatic Toxicology 82(1): 47-54.

vand, men da Felsted Kog er relativ fersk (~4 ‰), kan det ikke afvises, at anvendelsen af herbicider i oplandet til Nissum Fjord har en negativ effekt på målsætningen i Nissum Fjord. Anvendelsen af herbicider på landbrugsjord reguleres ikke i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug, og behandles derfor ikke yderligere.

Husdyrtrykket i oplandet til Nissum Fjord

Strukturudviklingen i husdyrproduktionen går på landsplan mod færre men større husdyrbrug. Det fremgår af basisanalysen, at antallet af dyreenheder i oplandet til Nissum Fjord er fordelt på ca. 55 % kvæg, 35 % svin og 10 % andre husdyr²⁰.

Figur 2 DE/ha i oplandet til Nissum Fjord i årene 2001-2008²¹

Udviklingen i DE/ha fremgår af figur 2 for den del af oplandet. Antallet af DE/ha er i perioden fra 2001 frem til 2008 reduceret med 0,06 DE/ha, det kan derfor konkluderes at der overordnet for Nissum Fjord ikke sker nettoudvidelser af husdyrproduktionen. Det betyder generelt, at en etablering/udvidelse i oplandet til Nissum Fjord i væsentligt omfang vil blive modregnet ved, at der sker en nedlæggelse.

I oplandet til Nissum Fjord i Holstebro Kommune ses det mindste husdyrtryk i den vestlige del af oplandet omkring Ulfborg, hvor ca. 38 % af bedrifterne har et husdyrtryk på < 1 DE/ha, mens den nordlige del af oplandet, omkring Vemb, har den største andel (ca. 34 %) af husdyrbrug med et husdyrtryk på > 1,4 DE/ha. I perioden 2001-2008 har der i gennemsnit været et DE/ha på 1,13 generelt for hele oplandet. Den vestlige del af Holstebro Kommune domineres af kvægbrug, mens pelsdyr er vurderet til at udgøre ca. 6 %.

De nye omregningsfaktorer for dyreenheder jf. den nye husdyrgødningsbekendtgørelse²², reducerer antallet af kvæg/DE. For kvæg skal der anvendes hhv. 15-20 % og ca. 45 %

²⁰ Analyse af jordbrugserhvervene 2009.

²¹ Beregnet ud fra gødningsregnskaber vha. CTtools. Conterra A/S har oplyst Holstebro Kommune, at gødningsregnskaberne i 2006 var behæftet med fejl, hvorfor 2006 ikke bør indgå i vurderinger.

²² Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v af 10.07.09.

mere areal. På landsplan forventes det, at medføre et øget arealkrav på ca. 4 %, samt en reduktion i det samlede fosforoverskud på ca. 10 % jf. høringsbrev af 19.05.09²³. Holstebro kommune vurderer, at oplandet omkring Nissum Fjord som minimum har samme reduktion som i resten af landet.

NÆRINGSSTOFFER

I Felsted Kog er fosfor sandsynligvis den begrænsende faktor for algeproduktionen, men betydningen af nitratudvaskningen øges ud mod slusen, jf. Basisanalysen del II²⁴. Oplandsanalysens begrundelse for vigtigheden, af en reduktion af næringsstoffertilførslerne til Felsted Kog i forhold til den resterende del af Nissum Fjord er, at Felsted Kog modtager ca. 70 % af næringsstoffertilførslen via Storå-systemet, samt at en reduktion til Felsted Kog vil gavne hele Nissum Fjord sammenlignet med hvis reduktionerne blev foretaget i Flynder å's vandsystem, hvor reduktionen kun vil gavne Yder Fjord og Indfjorden.

FOSFOR I OPLANDET TIL NISSUM FJORD

Vandmiljøplan III indeholder en målsætning om en halvering af fosforoverskuddet fra landbruget i 2015 i forhold til overskuddet på 32.700 ton P i 2001/2002 på landsplan²⁵. Landbruget bidrager med ca. 40 % af fosfortilførslen til Nissum Fjord²⁶. Det fremgår af basisanalysen, at der ikke forventes en reduktion af fosforafstrømningen til Nissum Fjord, således at den samlede fosforbelastning i 2015 forventes at ligge på det nuværende niveau på 65 ton fosfor. I denne vurdering er ikke medtaget omlægningen af dyreenhedsberegningen, der vil medvirke til en reduktion på minimum 10 % af den udbragte fosfor i oplandet til Nissum Fjord.

Fosfor kan tabes til overfladevande som opløst og partikulært bundet organisk eller uorganisk fosfor. Tabet af partikelbundet fosfor fra dyrkede oplande udgør i mange situationer mere end halvdelen af det totale fosfortab. Partikelbundet fosfor tilføres ferske vande via vind-, vand- og brinkerosion og fra kunstigt drænede arealer. Tab af opløst fosfor fra landbrugsjord sker via overfladeafstrømning og udvaskning fra landbrugsjord til dræn og øvre grundvand. Fosfortab fra det dyrkede areal er også præget af meget stor rumlig variation, uanset hvilken tabsproces, der måtte være aktiv. Det er anslået, at omkring 10 % af det dyrkede areal resulterer i omkring 90 % af fosfortabet til overfladevande. Når jordens infiltrationskapacitet overskrides, begynder vandet at løbe af på jordoverfladen. Det strømmende vand kan rive jord med partikelbundet fosfor løs, som skylles med vandet, hvorefter det deponeres i lavninger, vandløbsbræmmer eller transporteres videre til grøfter, vandløb og søer. Erosion foregår som overfladeerosion, konvekse skrånninger med konkav tværsnitsprofil er mest udsatte for erosion, da den konkave tværsnitsprofil bevirker, at vandet fra et større område samles i en koncentreret strøm. Erosion kan derfor lokalt medføre meget store tilførsler af fosfor til vandmiljøet.

Yderligere er jordens fosforbindingskapacitet afgørende for om fosfor tabes til vandmiljøet fra dyrkede jorde, jorde med lav bindingskapacitet har således en øget risiko for tab af

²³ Høringsbrev, Høring over udkast til ændring af husdyrgødningsbekendtgørelsen.

²⁴ Vandrammedirektivets basisanalyse del II

²⁵ Vandmiljøplan III – aftale om vandmiljøplan III 2005-2015 mellem regeringen, Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne

²⁶ Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord

gødningsfosfor. Bindingskapaciteten varierer meget i Danmark, for jorde der ikke kan kategoriseres som værende lavbundsjarde gælder at jordens bindingskapacitet for fosfor stiger i takt med stigende indhold af ler og jern- og aluminiumoxider, og jordens fosforbindingskapacitet varierer meget i Danmark. I mineraljarde findes hovedparten af jordens fosfor bundet i lerfraktionen eller på belægninger af jern- og aluminiumoxider på større partikler. På jorde med højt lerindhold kan der, især i forbindelse med kraftig nedbør, opløses fosfor og løsrives fosforrige partikler fra overjorden, som transporteres ned gennem sprækker og større porer til eventuelle drænrør dybere nede, og via disse blive transporteret ud til vandmiljøet. Der er en principiel sammenhæng mellem jordens fosforstatus og risikoen for fosfortab. Dette er vist ved flere enkeltstående undersøgelser, hvor fosforstatus, målt f.eks. ved fosfortallet, varierede, medens transportbetingelserne var ensartede²⁷. Der er imidlertid ikke lavet tilstrækkeligt med undersøgelser til at kvantificere denne sammenhæng under praktiske forhold.

For lavbundsjarde (med eller uden okkerklasse) gælder, at arealernes årstidsvariation i vandmætningsgraden har afgørende betydning for tab af fosfor. Lavbundsjarde er udstrømningsområder for grundvand og mange lavbundsjarde har derfor periodisk eller permanent meget højt grundvandsspejl. Ikke vandmættede jorde med et højt indhold af jern bisidder under (aerobe forhold) en høj fosforbindingskapacitet. Ved vandmætning af jorden (anaerobe forhold) ophører jernets evne til at binde fosfor, og dermed øges udvaskningsrisikoen markant.

Dansk Landbrugsrådgivning anbefaler, at der tilføres samme mængde fosfor, som afgrøden bortfører ved fosfortal >4 ²⁸. For lavbundsjarde svarer dette niveau til, at forholdet mellem bikarbonat-dithionite ekstarherbart jern og fosfor skal være større end 20.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at forsigtighedskriteriet medfører, at der skal foretages en individuel konkret vurdering af bedriftens jorde baseret på tabsrisiko og jordernes fosforbindingskapacitet.

Fosforoverskud

Oplandsanalysen indikerer at fosforoverskuddet har betydning for den samlede fosfortilførsel til Fjorden. *"Fosfor fra landbruget bidrager væsentligt til den samlede fosfortilførsel, og på de arealer der er defineret som fosfor-risikoarealer, vil det have gavnlige effekt på fosfortilførslen til fjorden at mindske fosforoverskuddet"*²⁹.

Fosforoverskuddet var i perioden 2005-2008 i gennemsnit 12 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord, hvor fosforoverskuddet er mindst i området syd for Nissum Fjord samt nord for Holstebro by³⁰.

²⁷ Heckrath, G. et al., 1995. Phosphorus leaching from soils containing different P concentrations in the Broadbalk experiment. J. Environ. Qual. 24, 904-910. & Pote, D.H., et. Al., 1999. Relationship between phosphorus levels in three ultisols and phosphorus concentration in runoff. J. Environ. Qual. 28, 170-175.

²⁸ Knudsen, L., 1998. "Pas på fosfor". Landbrugets Rådgivningscenter, Århus, Danmark.

²⁹ Oplandsanalysen, Nissum Fjord og opland – analyse af miljøtilstand og næringsstoftransport.

³⁰ Beregning af P-overskud pr. ha. Pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CT-tools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspredning af en fosformængde på 4.518 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 4.518 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på -2,6 kg P/ha, jvf. skema 8, hvilket er væsentligt under det gennemsnitlige fosforoverskud i det øvrige opland.

Skema 8. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	4.518 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	22,1 kg P/ha/år
P-fracførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	24,8 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	-2,6 kg P/ha/år

Risikoarealer, terrænforhold og overfladevand

Nedenstående vurderinger er baseret på en generel risikovurdering mht. om der kan ske et lille eller et stort tab af fosfor til vandmiljøet. Der er i beskyttelsesniveauet fastsat forskellige beskyttelser af forskellige jordbundsforhold. Herudover er der lavet en vurdering af alle udspretningsarealer i relation til risikoen for overfladeafstrømning og brinkerrosion ved grøfter, vandløb og søer. Såfremt terrænhældninger ned mod overfladevande er skrånende (> 6 grader) eller stærkt skrånende (> 12 grader), er der stor risiko for overfladisk næringsstofafstrømning, og arealerne er typisk ikke egnede til udbringning af husdyrgødning med mindre dyrkningsforanstaltninger til afhjælpning heraf iværksættes. I vurderingen af overfladevande tages der ikke alene hensyn til den målsætning, det primære overfladevand har i det aktuelle område, men der tages også hensyn til slutrecipientens sårbarhed, herunder vandløbstrækninger, søer og kystområder m.v. Det vurderes om vilkår om f.eks. dyrkningsfrie zoner eller ændret markdrift, såsom køreretning er tilstrækkeligt til at minimere risikoen for f.eks. overfladeafstrømning. Alternativt kan der stilles krav om, at de pågældende ikke kan indgå i driften

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Flere arealer ligger tæt eller vandløbsnært til Søndreland Kanal (39-0 og 39-1), som er D målsat, og som på stækningen ved mark nr. 30-0, 45-0, 50-0, 14-0, 16-0, 12-0, 33-0 og 18-0 er B3 målsat med 2 meter bræmmer. De vandløbsnære marker skråner ikke mod vandløbene, og Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er risiko for overfladeafstrømning til overfladevande fra udbringningsarealerne.

Mark nr. 23-0 og 24-0 ligger ved Holmegrøft og mark nr. 42-0, 43-0, 44-2, 24-0, 49-0 ligger ud til Støvlebæk. De vandløbsnære marker skråner ikke mod vandløbene, og Holstebro Kommune vurderer ikke, at der er risiko for overfladeafstrømning til overfladevande fra udbringningsarealerne.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

En del af udbringingsarealerne er detailafvandede, hvorfor der stilles vilkår om, at udbringning af gødning mm. ikke må fortages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper, drænforhold og fosforklasse

Ud fra jordtypekortene består de ejede og forpagtede udbringingsarealer er primært af grov og fin sandet jorde (JB1 og 2). Enkelte arealer består dog af Sandblandet lerjord (JB 5 og 6) eller svær/meget svær lerjord (JB8) eller humus jord (JB11), jf. skema 9 og bilag 13.

Skema 9. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal}	P-klasse	P-klasse areal (ha)
Ejede og forpagtede arealer								
1-0	2,02	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
1-1	0,98	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
2-0	4,89	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
3-0	3,91	Ja	JB3*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
6-0	0,96	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
7-0	3,80	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
8-0	4,00	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
9-0	7,50	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
10-0	5,49	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
11-0	3,11	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
12-0	3,31	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
13-0	0,80	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
14-0	6,78	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
16-0	10,61	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
18-0	2,73	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
19-0	1,26	Ja	JB2*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
20-0	3,74	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
21-0	2,26	Ja	JB2	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
22-0	2,14	Ja	JB11	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
23-0	4,21	Ja	JB11	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
24-0	2,29	Ja	JB11*	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
25-0	4,45	Ja**	JB1*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
26-0	4,44	Ja**	JB5*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
27-0	1,92	Ja	JB4	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
28-0	4,65	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
29-0	6,77	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
30-0	3,17	Ja	JB2	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
31-0	3,31	Ja	JB2	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
32-0	2,49	Ja	JB2	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
33-0	1,07	Ja	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
34-0	7,11	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
35-0	3,35	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
36-0	8,16	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
37-0	3,65	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
38-0	1,48	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
38-1	2,08	Nej	JB2	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
39-0	3,68	Ja	JB2	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbundsareal	Opland	P _{tal}	P-klasse	P-klasse areal (ha)
39-1	3,11	Ja	JB2	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
41-0	6,43	Ja**	JB8	Ja (-okkerklasse)	Nissum Fjord	-	2	6,43
42-0	4,59	Ja	JB11*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
43-0	9,33	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
44-0	7,82	Ja	JB1	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
44-1	2,57	Ja	JB1	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
44-2	3,14	Ja	JB11*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
45-0	3,11	Ja	JB1	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
46-0	3,83	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
48-0	5,64	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
49-0	4,70	Ja	JB11*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
50-0	4,97	Ja	JB1	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0
51-0	1,4	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
51-1	2,81	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
52-2	1,01	Ja	JB1	Nej	Nissum Fjord	-	0	0
40-0	1,15	Ja	JB11*	Ja (+okkerklasse)	Nissum Fjord	-	0	0

*Arealer hvor Holstebro Kommunes vurdering er forskellig fra ansøgning. **Arealerne er angivet som drænet

Husdyrbrugets udspretningsarealer er beliggende i oplandet til Nissum Fjord, som er klassificeret som Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Mark 41-0 er angivet som værende drænet, med fosfortal under 4, beliggende i udpegede lavbundsarealer udenfor okkerklasse, jf. bilag 15, og har dermed en potentiel stor risiko for fosfortab. I henhold til gældende lovgivning, skal 6,43 ha derfor behandles som værende P-klasse 2, hvor der er krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges. Da der på bedriftsniveau er et fosforunderskud på 2,6 kg P/ha, har Holstebro Kommune vurderet, at ændringer i de i ansøgningen angivne jordbunds- og drænforhold ikke vil få indflydelse på den tilladte fosformængde i det ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Da der Holstebro Kommune vurderer, at udbringningen af den ansøgte fosformængde i det konkrete projekt ikke vil påvirke Natura 2000 området væsentligt negativt.

NITRAT I OPLANDET TIL NISSUM FJORD

Vandmiljøplan III fastlægger, at der skal sikres en reduktion på 13 % af nitratudvaskningen fra landbruget i 2015 i forhold til udvaskningen i 2003 på landsplan. Basisanalysens del II vurderer, at nitrattilførslen til Nissum Fjord ved udgangen af 2015 vil være på 1.952 ton N, hvilket svarer til en reduktion på ca. 18 % i forhold til niveauet i 2001³¹. Landbruget bidrager med ca. 83 % af tilførslen af nitrat til Nissum Fjord³². I perioden fra 2005-2008 var det beregnede gennemsnit af nitratoverskud per ha i oplandet til Nissum Fjord på 75,3 kg N³³.

³¹ Heri medregnet mindre korrektioner for tilførsler fra punktkilder. Ovenstående vurdering af N-reduktionen i 2015 er baseret på grove estimater og vurderes at være optimistisk, idet modelberegninger af N-belastning til Ringkøbing Fjord (Oplandsmodel for N-belastning af Ringkøbing Fjord, DHI-rapport juni 2004) har indikeret at flere tiltag i et opland vil have tendens til at "overlappe" hinanden, hvilket med andre ord medfører, at effekten af alle tiltagene ikke slår fuldt igennem.

³² Miljøministeriet, vandområde, 1.4 Nissum Fjord.

³³ Beregning af N-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Oplandsanalysen konkluderer, at ca. 50 % af det samlede opland til Nissum Fjord er højrisikoarealer for udvaskning af nitrat til vandmiljøet, hvilket de af staten fastsatte nitratklasser langt fra kan honorere, idet disse arealer udgør 32 % af oplandet. Modelberegninger i oplandsanalysen indikerer, at en fremtidig miljøtilstand, hvor vegetationen er udbredt i størstedelen af fjorden, vil kunne opnås med en reduktion af bl.a. nitrattilførslen på ca. 30 % i forhold til 2001, svarende til ca. 700 ton nitrat. Med vedtagelsen af Grøn Vækst, som erstatter og supplerer den vedtagne vandmiljøplan III, fastsættes nye reduktionskrav for bl.a. tilførsel af nitrat til vandområder, som i perioden 2010-2015 skal reduceres med 19.000 ton nitrat (ca. 1/3 ift. i dag). I oplandsanalysen vurderes det, at en fuldt implementeret vandmiljøplan III forventes, at medføre en samlet reduktion på mellem 15-20 % i forhold til 2001. For at opnå en reduktion på 30 % vurderes det i oplandsanalysen, at nitrattilførslen til fjorden skal reduceres yderligere med 250-350 ton N.

Husdyrbrugets udspretningsarealer afvander til Nissum Fjord via Felsted Kog. Oplandet til Nissum Fjord er karakteriseret som et område, der i henhold til statens kortværk, har et nitratreduktionspotentiale på 0-50 %, jf. bilag 16. Oplandet er generelt karakteriseret ved et lavt nitratreduktionspotentiale, hvorfor der i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau kan udbringes husdyrgødning med reduceret harmonitryk, jvf. skema 10.

Skema 10. Oversigt over fordeling af arealer i relation til nitratklasser, harmonitryk og antal dyreenheder, der kan udbringes på arealerne uden anvendelse af nitratudvaskningsreducerende virkemidler.

Sted / mark nr.	Udspretningsareal				Reduceret harmoni (reduktionsprocent)	DE/ha uden virkemidler	Maksimalt antal DE til udspretning på arealerne	
	Areal [ha]	N0 [ha]	N1 [ha]	N2 [ha]				N3 [ha]
I alt / gennemsnit:	204,20	0,00	0,00	0,00	204,20	50 %	0,7	142,94

Der er indgået gylleaftale med Gothard Bennedsgård, Stabyvej 68, 6990 Ulfborg (CVR: 52561914), der modtager kvæggylle svarende til 38,9 DE (3.890 kg N & 725 kg P). Derudover er der indgået gylleaftale med Henrik Lund Svejgaard, Nørrevej 9, 6990 Ulfborg, CVR: 26524024), der modtager kvæggylle svarende til 6,93 DE (693 kg N & 128 kg P). Gyllen afsættes til udspretning på arealerne angivet i bilag 9 og 10. Aftalearealerne godkendes separat, da alle arealer ligger i område med Nitratklasse 3 og behandles derfor ikke i nærværende miljøgodkendelse.

Nitratreducerende virkemidler

Ved anvendelse af N-udvaskningsreducerende virkemidler kan harmonitrykket på husdyrbrugets udspretningsarealer øges, såfremt N-udvaskningen til rodzonen holdes på et niveau svarende til udbringning af husdyrgødningen ved reduceret harmonitryk.

Der er ansøgt om et harmonitryk på $(285,03 \text{ DE}/204,20 \text{ ha}) = 1,396 \text{ DE/ha}$. Da arealerne drives efter reglerne for økologisk jordbrug anvendes 100 % reduceret kvælstofnorm.

omdriftsafgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune. Gødningsregnskaberne fra 2006 er ikke medtaget grundet datafejl.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

N-udvaskningen til rodzonen beregnet vha. Farm N i det fremsendte projekt overstiger dermed ikke N-udvaskningen ved udbringning af husdyrgødning i henhold til det reducerede harmonitryk jvf. tabel 10. Det vurderes derfor, at det forøgede ansøgte harmonitryk kompenseres af anvendelse af virkemidler til reduktion af N-udvaskningen svarende til niveauet for det reducerede harmonitryk, jvf. husdyrbrugsbekendtgørelsens regler herom³⁴. Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om at arealerne drives efter reglerne for økologisk jordbrug.

HOLSTEBRO KOMMUNES VURDERING AF PÅVIRKNINGEN AF NISSUM FJORD

Oplandsanalysen vurderede, på baggrund af modelberegninger, at det ikke var realistisk at sikre en målopfyldelse med den daværende administrationspraksis i Ringkjøbing Amt.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at regionplanens målsætning om 2 m sigtedybde i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planerne bør revurderes således, at der opstilles en mere realiserbar målsætning. Det vurderes nødvendigt for at sikre en forbedret miljøtilstand og på sigt sikre opfyldelse af målsætningen for Nissum Fjord, at der satses på en flerstrengt proces der arbejder for, at der samlet sker en tilstrækkelig reduktion af næringsstofftilførslen.

Husdyrbrugets individuelle betydning

Udspretningsarealerne i nærværende godkendelse afvander via Storå-systemet til Felsted Kog. Udspretningsarealerne udgør 204,20 ha, hvilket svarer til 1,7 promille af det samlede landbrugsareal i oplandet Nissum Fjord.

Beregning af den individuelle betydning af husdyrbrugets betydning for Nissum Fjord kan ikke gennemføres direkte ved Farm-N beregninger da husdyrbruget drives økologisk og derved ikke anvender handelsgødning som er en forudsætning i Farm-N:

- Kvælstofudvaskning fra arealerne ved ansøgt drift og reduceret kvælstofnorm beregnes til 56 kg/ha
- Kvælstofudvaskning fra samme arealer ved planteavl baseret på handelsgødning kan beregnes til 66 kg/ha

Udvaskningen ved den ansøgte drift ligger under den kvælstofudvaskningen der kan realiseres på husdyrbrugets arealer ved ikke godkendelsespligtig planteavl.

Nitratudvaskningen og fosfor underskud fra husdyrbrugets udbringningsarealer vurderes på den baggrund ikke at kunne påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt negativt.

Udvidelsens kumulative effekt

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at strukturudviklingen i landbruget i oplandet til Nissum Fjord, implementeringen af de nye omregningsfaktorer ved beregning af dyreenheder, VMP III, Grøn Vækst samt kommunens individuelle vurdering af husdyrgodkendelser i oplandet til Nissum Fjord samlet virker for en forbedret miljøtilstand for udpegnings-

³⁴ Bilag 3, pkt. 1 under beskyttelsesniveauet i forhold til overfladevand i Bekendtgørelse nr. 294 af 31.03.2009 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug,

grundlaget. Holstebro Kommune vurderer at miljøgodkendelsen med de opstillede vilkår er tilstrækkeligt til at fremme miljøtilstanden for Nissum Fjord.

BILAG IV-ARTER

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må ødelægges.

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne vurderes det at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til husdyrbruget.

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i nærområdet til ejendommen:

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er registreret nær Nr. Vosborg, men ikke nær denne ejendom.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringingsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer ikke nær ejendommen.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbrugets samlede drift med de stillede vilkår ikke vil påvirke bilag IV-arter væsentligt negativt.

Grundlaget for vurdering for opland til Nissum Fjord

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen på baggrund af bl.a. kommunens oplysninger om områdets natur og miljøforhold, områdets sårbarhed over for påvirkninger fra landbruget, målsætninger og retningslinjer fra Regionplan 2005, CTtools, basisanalyse for N 65 samt data fra Danmarks Miljøportal.

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune er i gang med, at udarbejde og operationalisere oplysninger, som kan tilvejebringe de oplysninger, der skal anvendes i fremtidige vurderinger af husdyrbrugenes betydning i forhold til de kumulative effekter (på husdyrbrugsniveau) i oplandet til Nissum Fjord. Holstebro Kommune er opmærksom på, at nærværende vurdering af husdyrbrugets eget bidrag og andel til de kumulative effekter på natur om miljø, er baseret på dels data-materiale, hvor der kan forekomme tidsforskydninger og deraf følgende unøjagtigheder, dels foretaget på skøn på baggrund af de oplysninger kommunen har til rådighed.

Holstebro Kommune foretager løbende evaluering af kommunens forudsætninger for udarbejdelsen af fremtidige forhåndsvurdering af natur og miljøeffekten af miljøgodkendelser af landbrug, således at afgørende og nyeste tilgængelige viden inddrages i vurderingerne.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af virksomhedens drift.

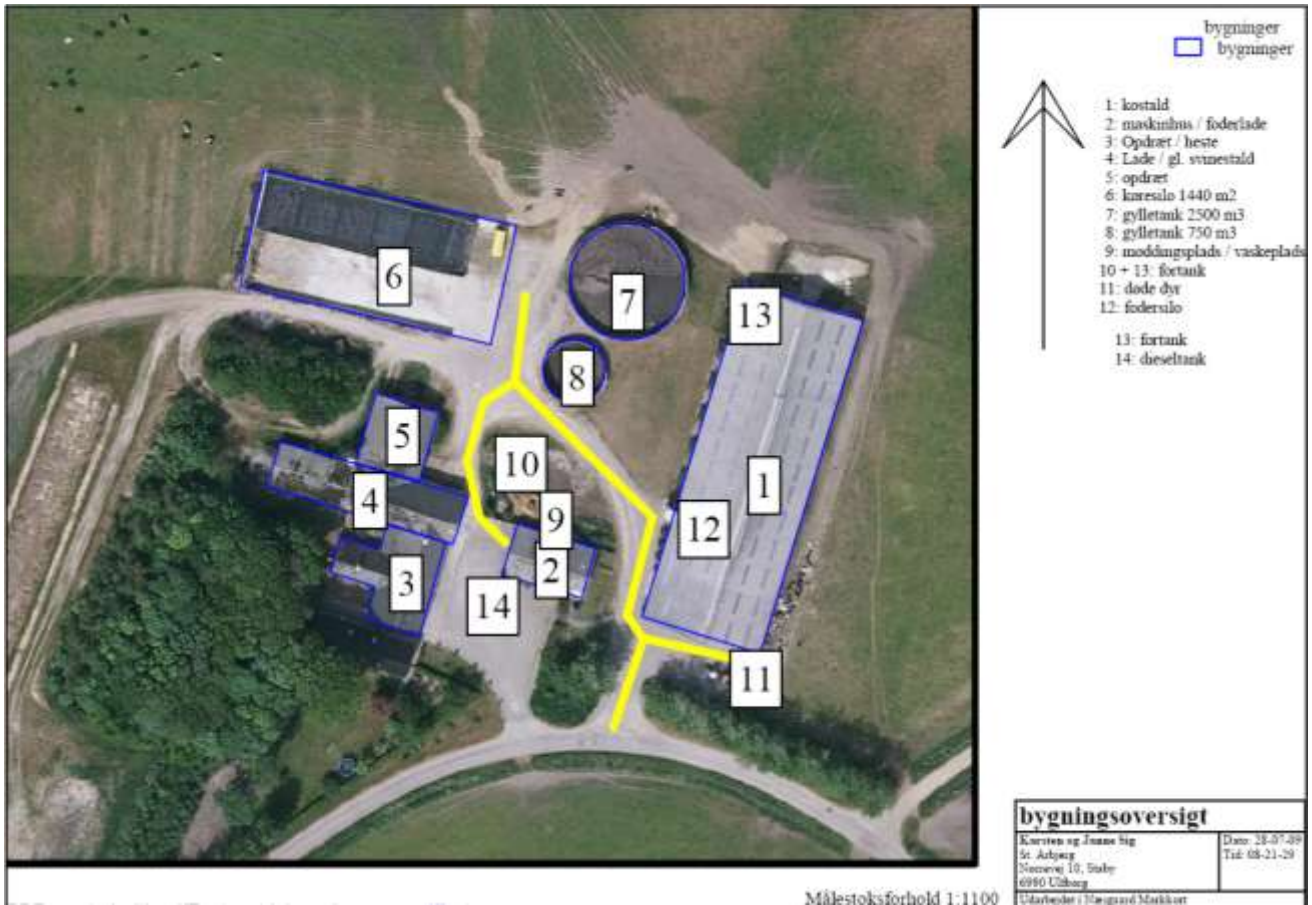
På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

Bilag 2 – Situationsplan

Bygning	Anvendelse	Dimension og materialer
Bygning 1A+B	Kostald fra 2001	Opført i røde plader og røde sten med grå gardiner i siderne og gråt eternittag. Samlet grundplan er 2.380 m ² og ca. 7 meter høj med 20 graders hældning.
Bygning 2	Foderlade/maskinhus	Opført i røde sten. Grundplan på 240 m ² og ca. 5 meter høj med gråt eternittag med 25 graders hældning.
Bygning 3	Opdræt og hestestald	Opført i røde sten. Grundplan på 350 m ² og ca. 6 meter høj med gråt eternittag med 45 graders hældning.
Bygning 4	Lade / gl. svinestald	Opført til røde sten. Grundplan på 300 m ² og ca. 6 meter høj med gråt eternittag med 45 graders hældning.
Bygning 5	Lade / opdræt	Opført i røde sten. Grundplan på 260 m ² og ca. 6 meter høj med gråt eternittag med 45 graders hældning.
Bygning 6:	Køresiloer	2 stk a 12 x 50 x 1,65, samt befæstet areal for enden på 24 x 10. Siloer opført i grå elementer.
Bygning 7:	Gylletank	2.500 m ³ opført i 2001 i søsten.
Bygning 8	Gylletank	750 m ³ opført i 1990 i søsten.

Det samlede bebyggede areal er på 4.730 m² plus gylletanke.

Kopieret fra ansøgning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 3 – Husdyrbrugets indretning – placering af teknisk udstyr

Kopieret fra ansøgning – bilag til beredskabsplanen

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 4 – Afløbsplan

**Tagvand fra kostald ledes via samlebrønde til grøft syd for stalden.
tagvand fra andre bygninger ledes til fortank, eller løber på jorden.**

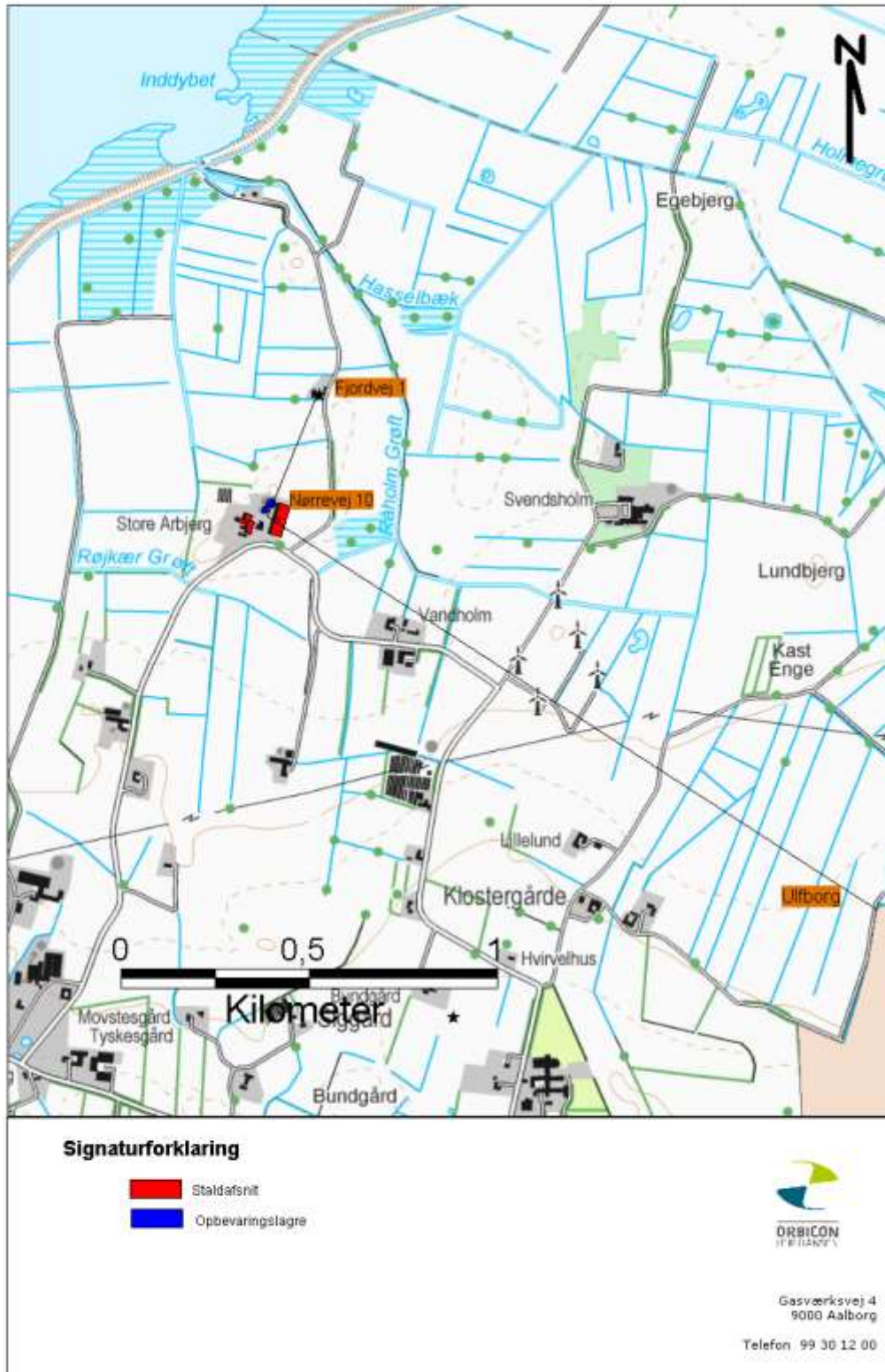
Kopieret fra ansøgning

TEKNIK OG MILJØ

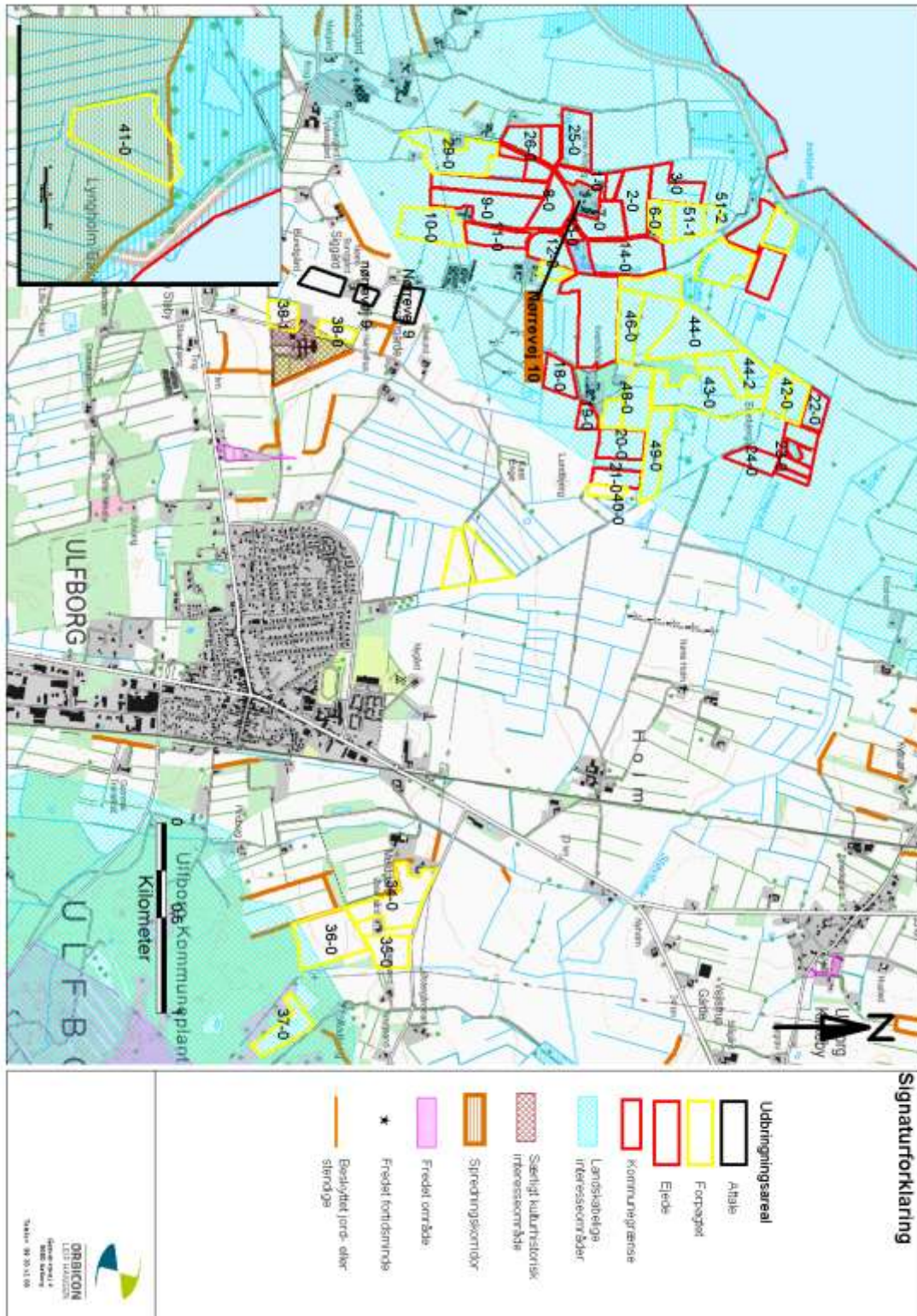
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 5 – Planmæssige forhold - naboer

Bilag 6 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring arealer og ejendom

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 7 – Forventede Gylletransportruter

- ejerforhold
- øjet
 - forpagtet
 - ikke udspredding
 - Gyldenfale Nørrevej 9
 - Gyldenfale Stabyvej 68
 - transportvej

transportveje	
Kærsten og Jøanne 54g	Dato: 10-03-09
Hr. Aulovsg	Tid: 12-35-07
Stalovvej 10, Staby	
8800 Vildbjerg	
Udarbejdet i Hørslev Markkort	

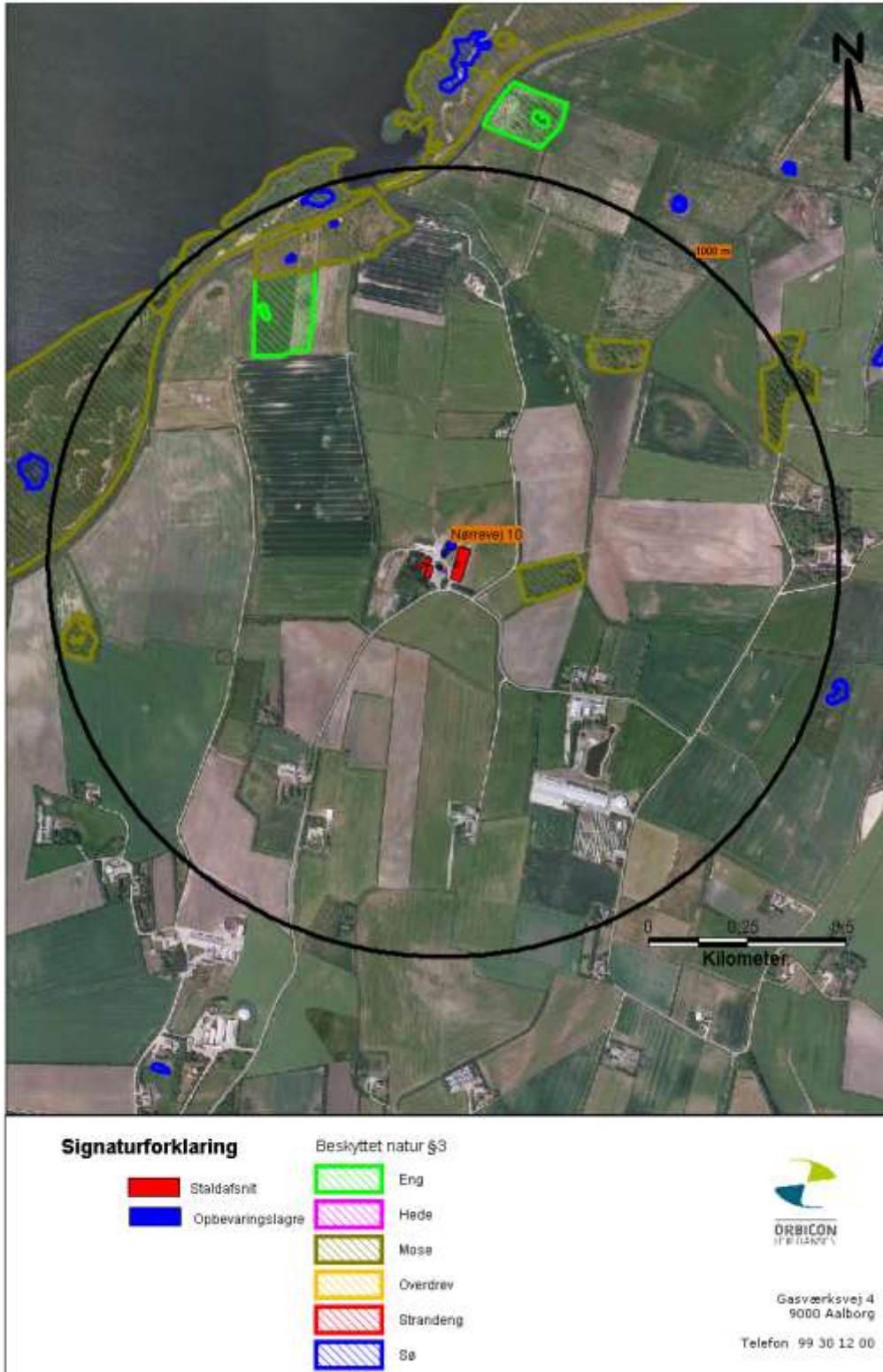
Kopieret fra ansøgning

TEKNIK OG MILJØ

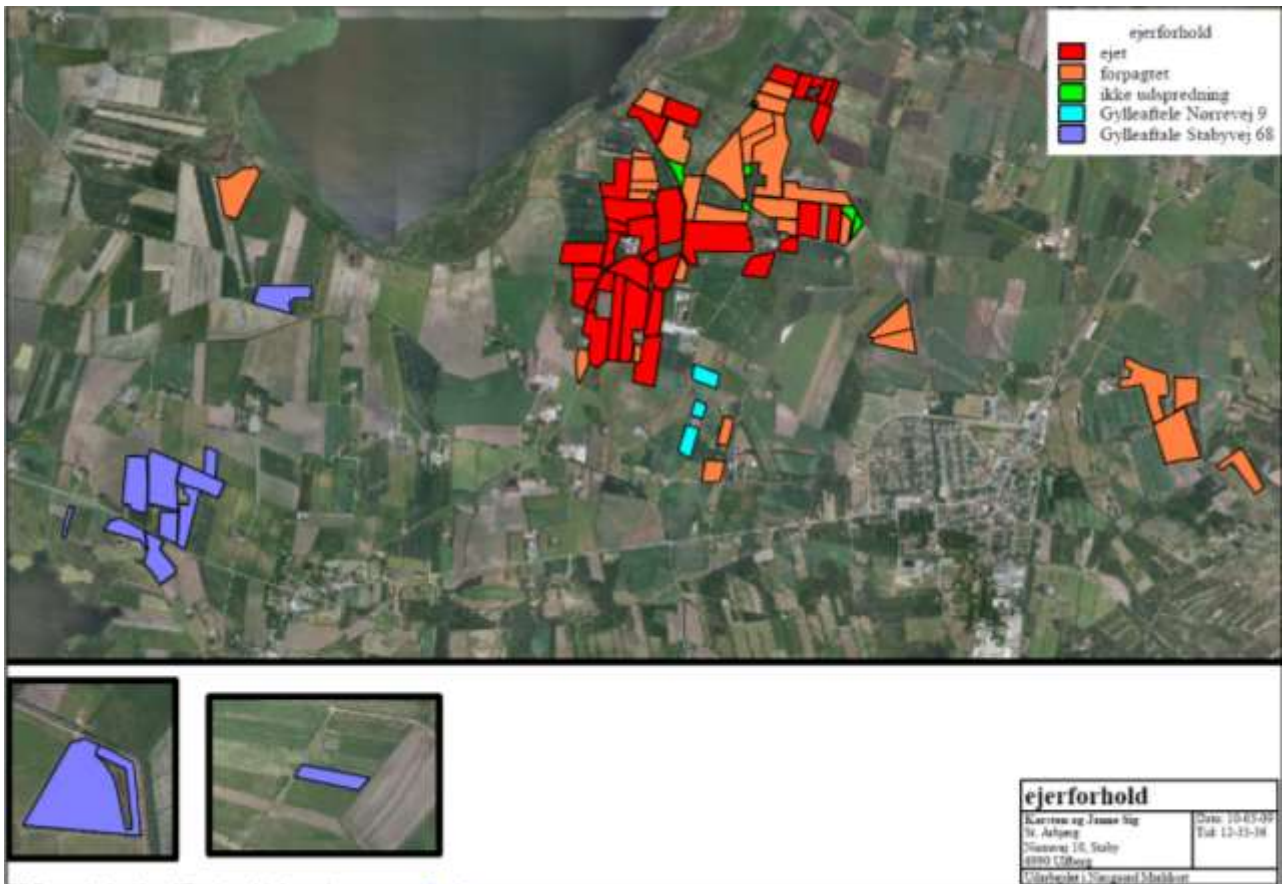
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 8 – Naturområder omkring anlæg

Bilag 9 – Oversigtskort over udspretningsarealernes ejerforhold

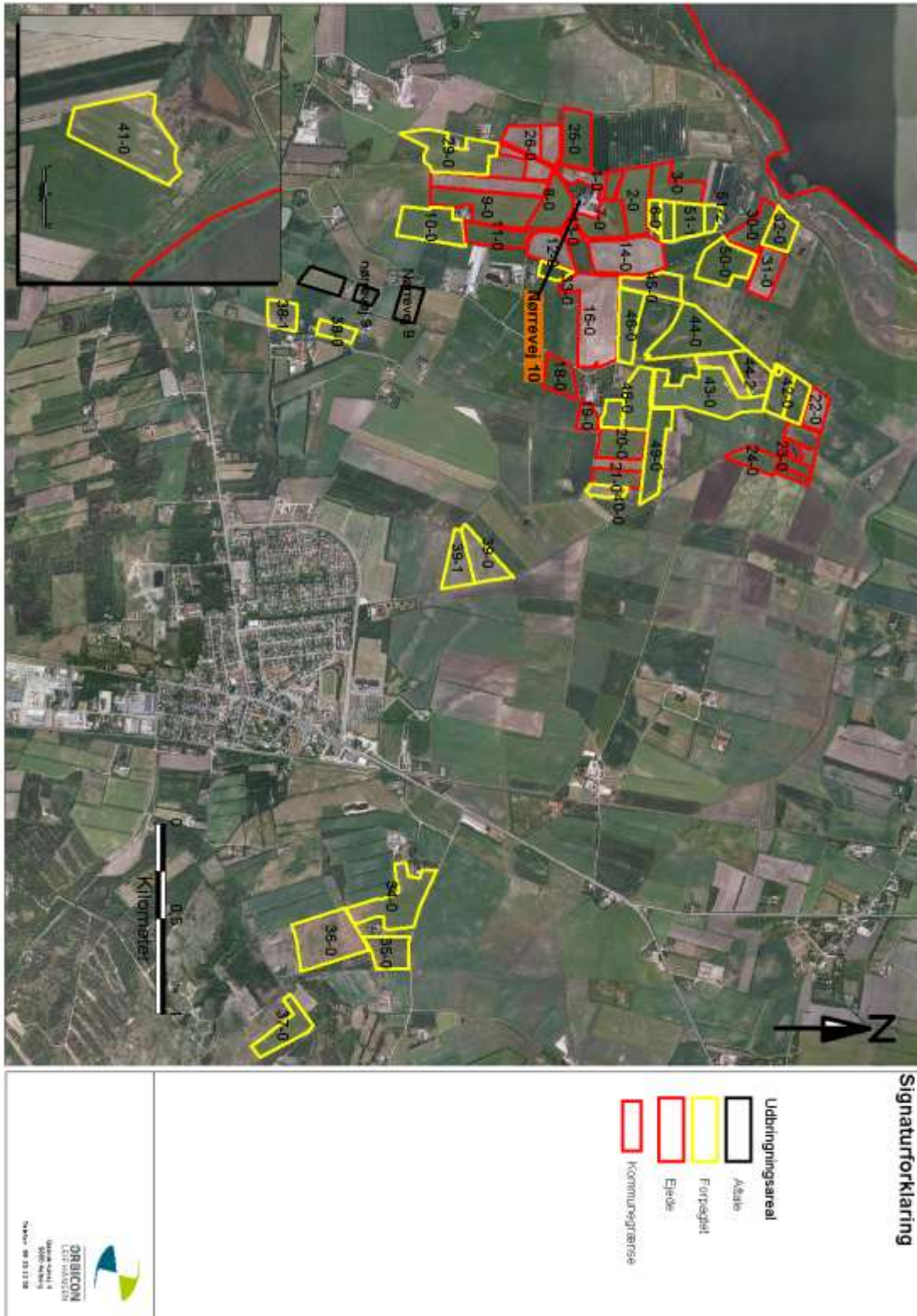
Kopieret fra ansøgning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

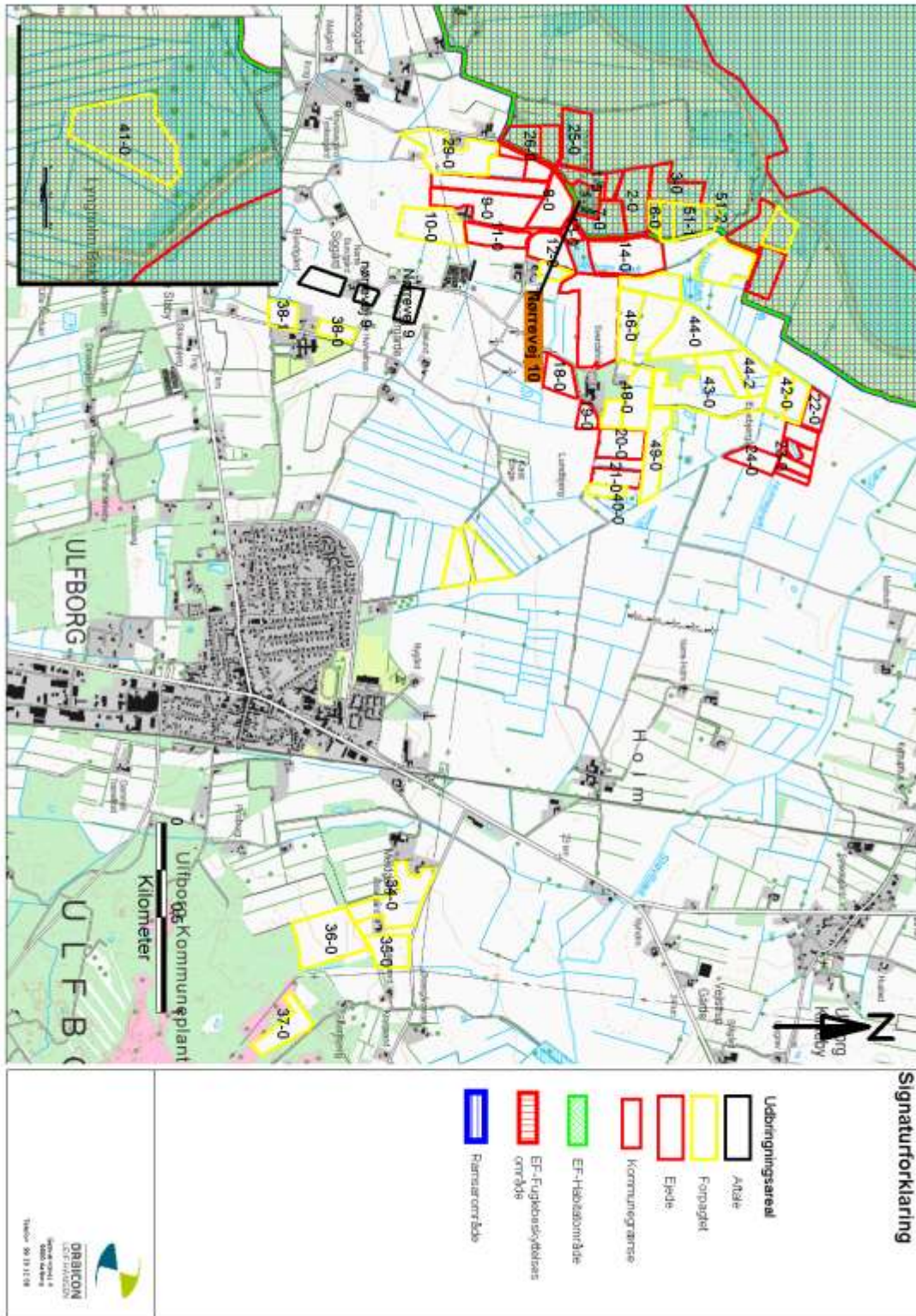
Bilag 10 – Oversigtskort over udspretningsarealerne 2/3 – ejede / forpagtede arealer

Bilag 10 – Oversigtskort over udspretningsarealerne 3/3 – aftalearealer

Bilag 11 – Ejendom og arealer i forhold til Natura 2000-områder

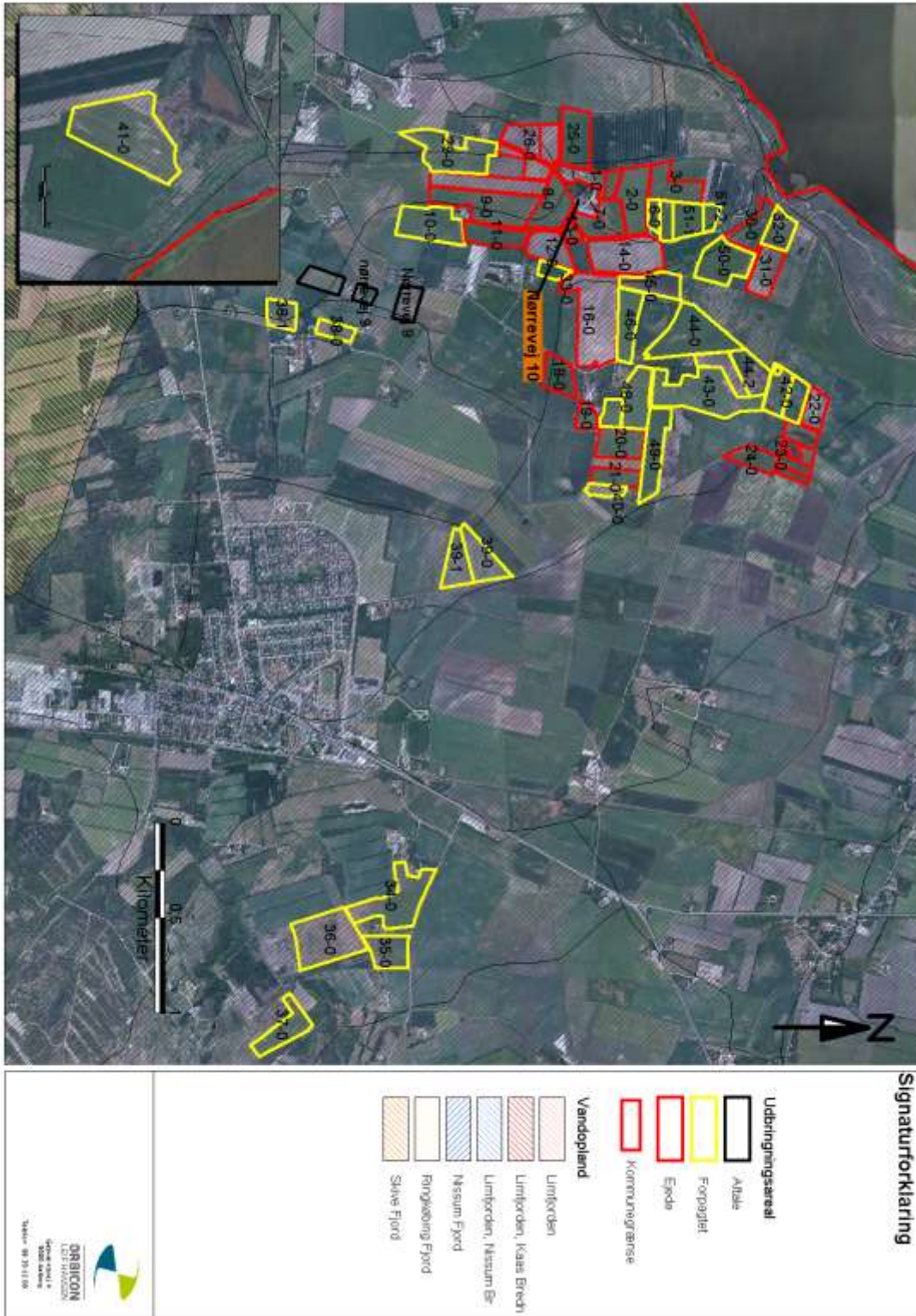

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 12 – Fjord- og sø oplande

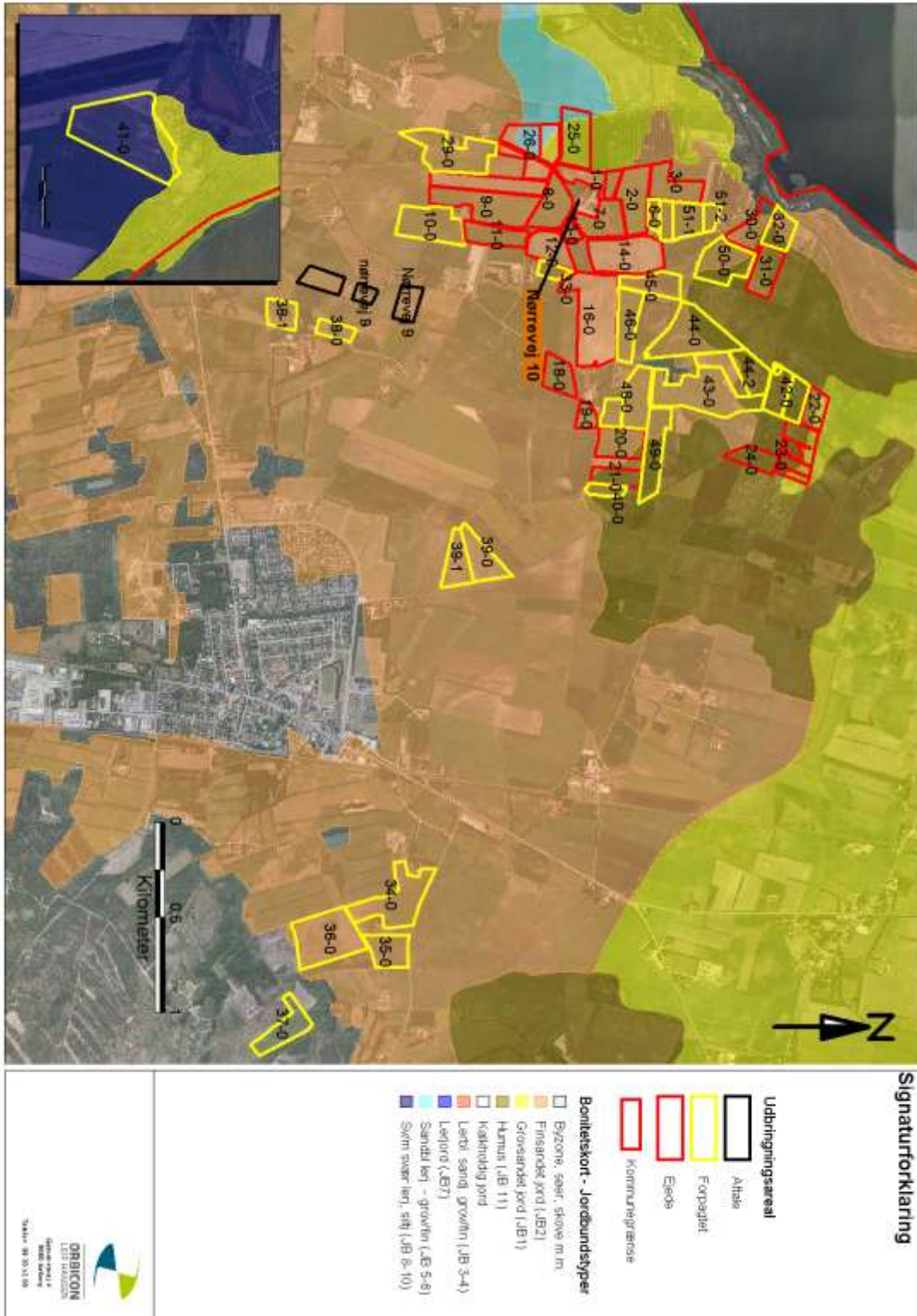

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 13 – Jordbundstyper

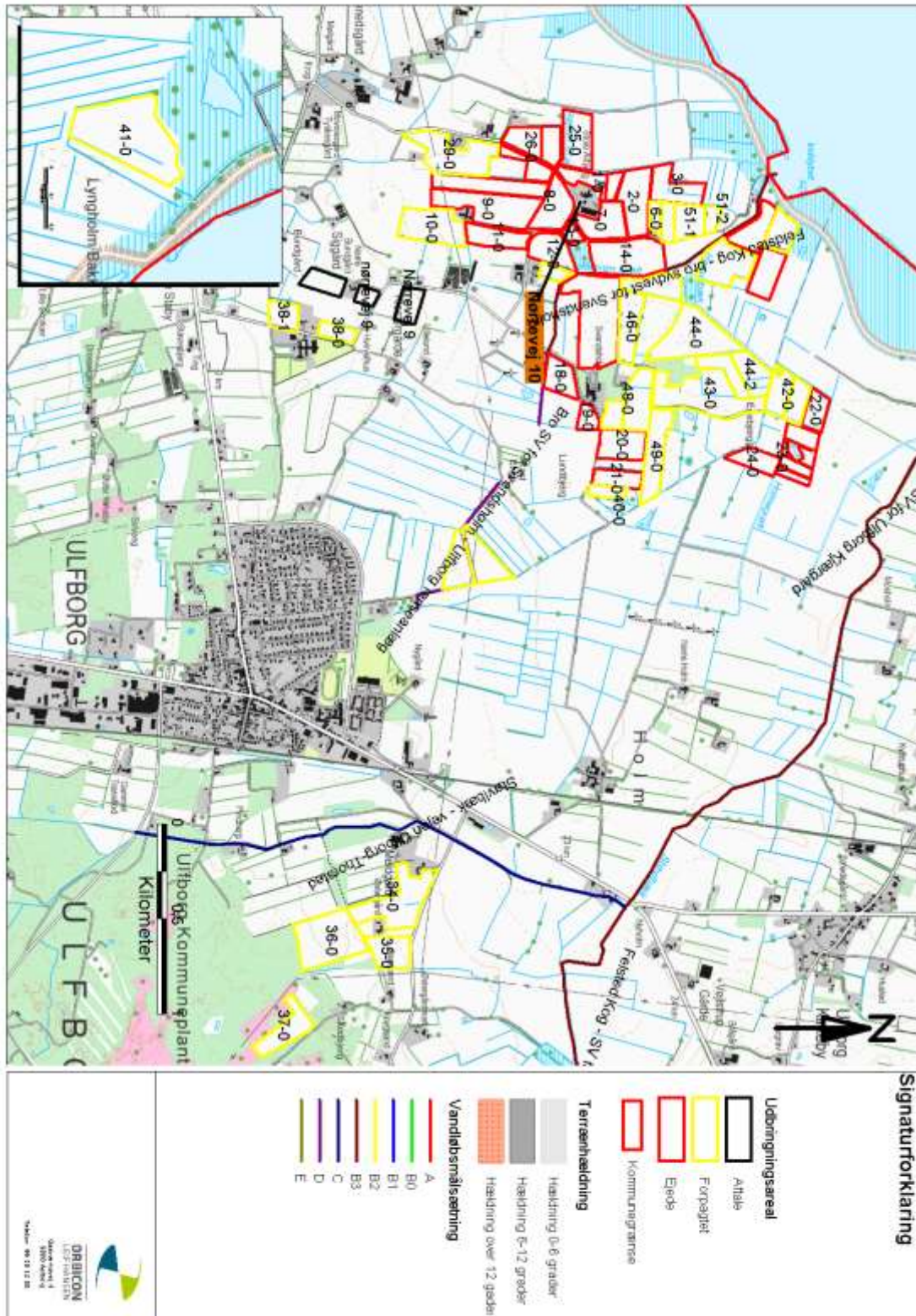

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 14 – Vandløb, grøftning og terrænhældning

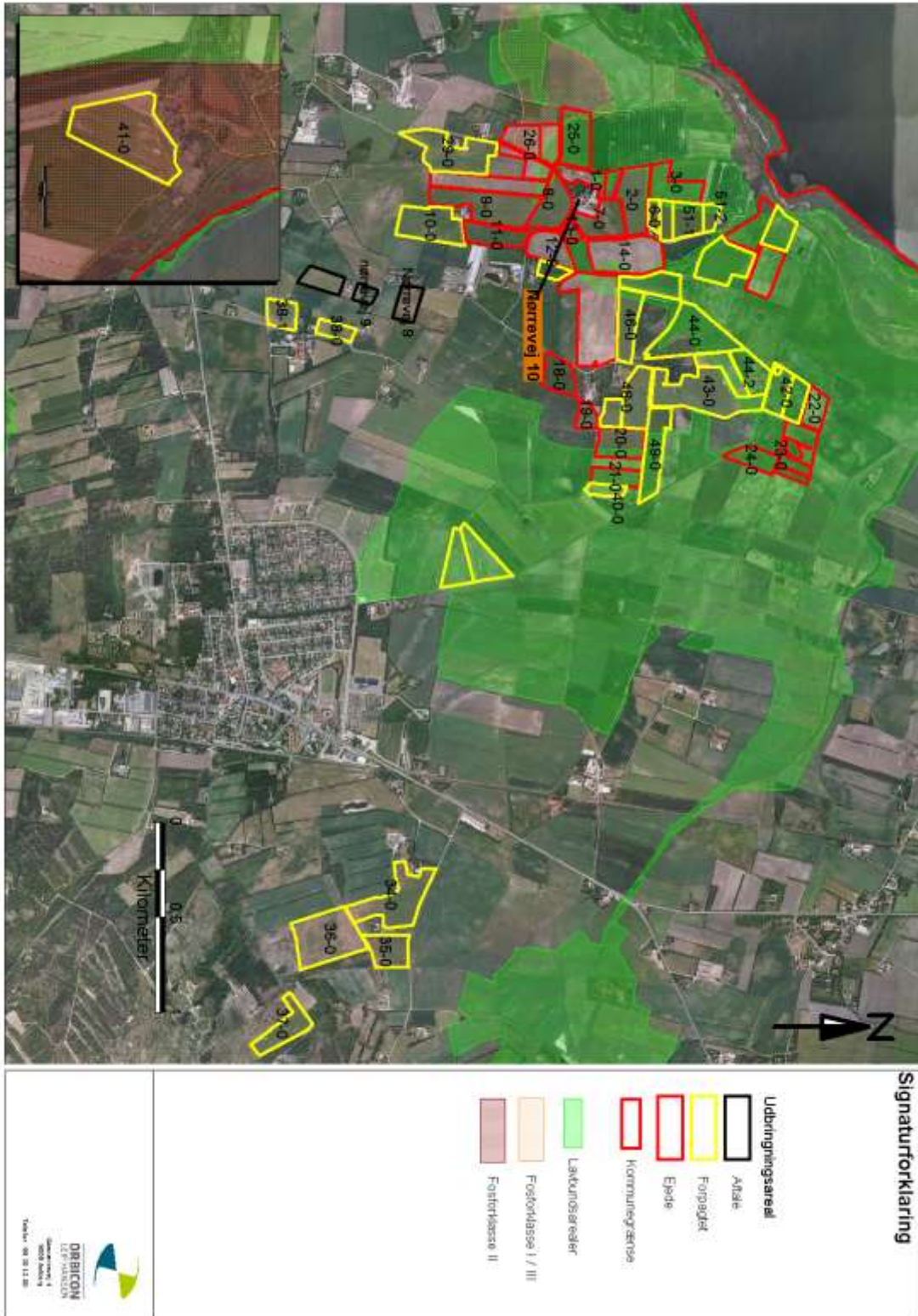

TEKNIK OG MILJØ

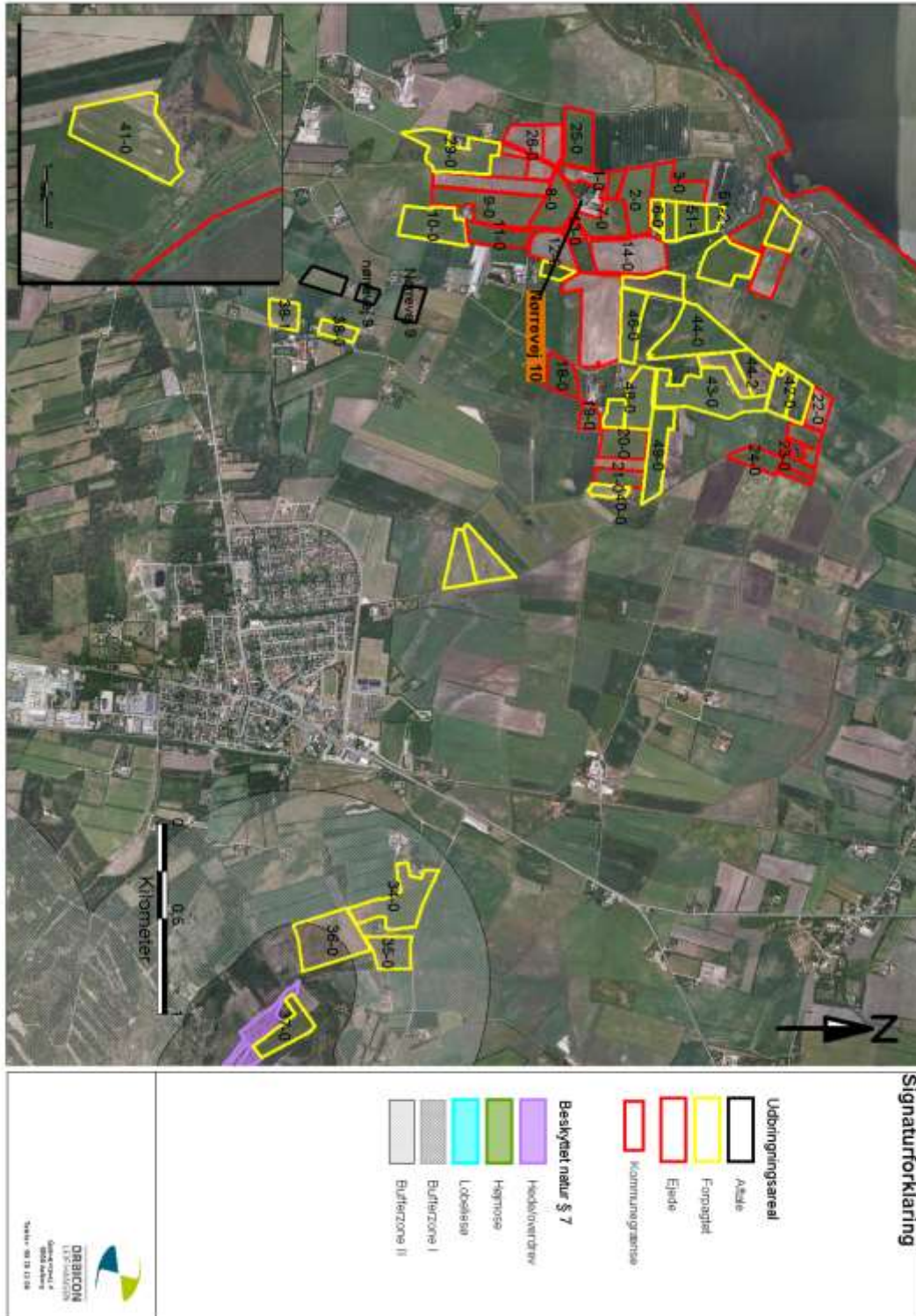
Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 15 – Risikoområder for fosforudvaskning – lavbundsarealer

Bilag 17 – Udspretningsarealer med lovpligtigt nedfældningskrav

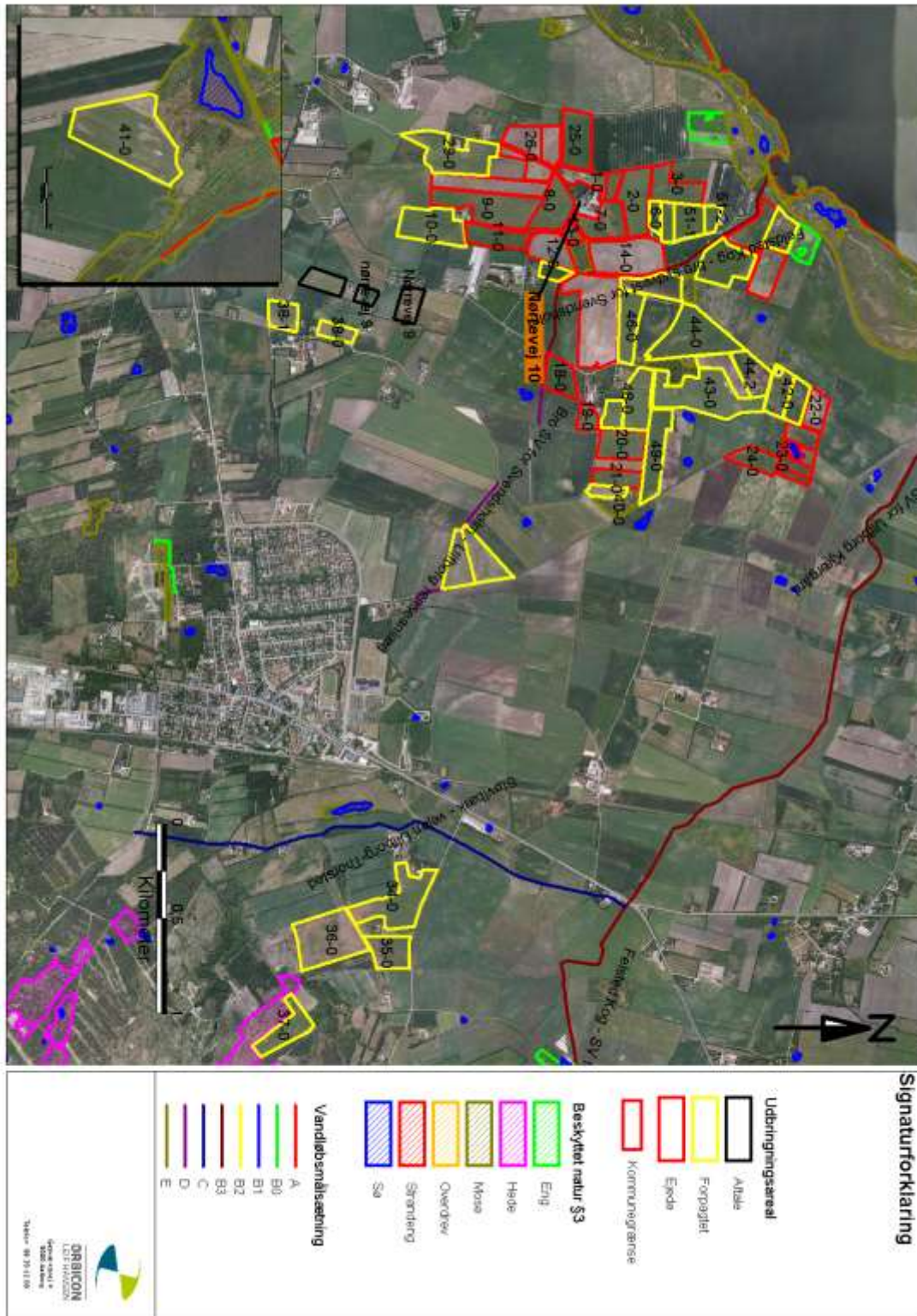

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 18 – Naturområder og vandløb i forhold til udsprejningsarealer

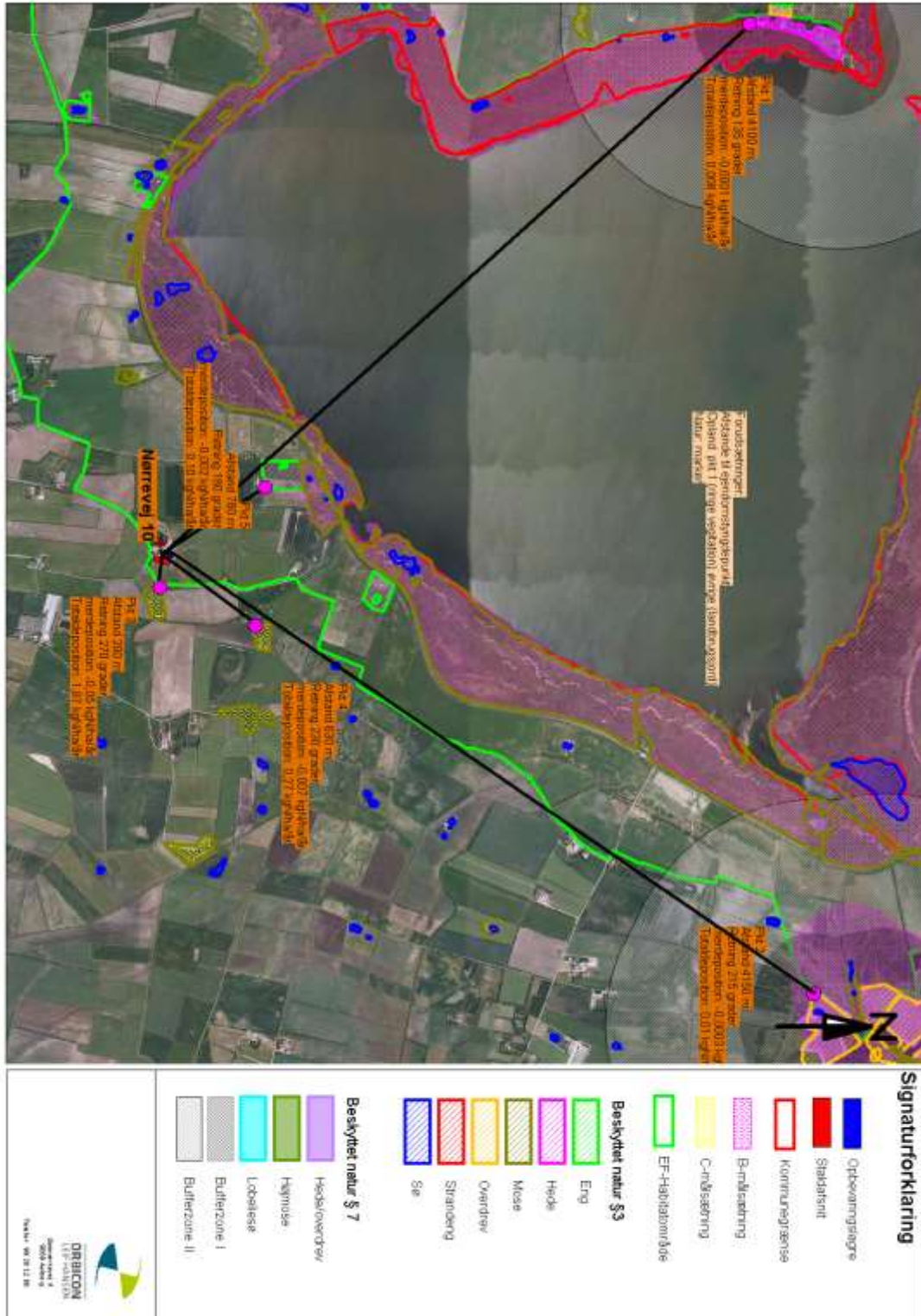

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturomiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 20 – Depositionsberegninger

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 21 – Driftsjournal - del 1 / 2

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

PRODUKTIONSKONTROL PR. PLANÅR*					
Egenkontrol 01/08-31/07					
	Maksimalt antal DE	antal dyr	DE pr. dyr	DE	± DE
Årskøer	218,97	164			
Småkalve (0-3 mdr.),	3,92	16			
Småkalve (3-5 mdr.),	3,15	11			
Kvier (5-7 mdr.),	3,56	11			
Kvier (7-12 mdr.),	10,08	29			
Kvier (12-24 mdr.),	36,76	70			
Kvier (24-26 mdr.)	7,07	11			
Tyrekalve (40-55 kg)	0,54	82			
Heste (300-500 kg)	1,03	3			
Heste (500-700 kg)	0,87	2			

*Kan erstattes af udskrift fra Dansk Kvæg, hvor ovenstående alders- eller vægtintervaller er anvendt

ENSILAGE I MARKSTAKKE	
1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind	
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.	
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.	
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).	
Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:	
Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE							
	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder (1.1.6)	2.500 m ³						
Gyllebeholder (1.1.7)	750 m ³						

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Bilag 21 – Driftsjournal - del 2 / 2

MÆLKEKØLINGSANLÆG		
Handling	Dato for vedligeholdelse	Dato for kontrol
Kontrol eller vedligeholdelse		

Husk at gemme kopi af kontrolrapporter.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET			
	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Skal gennemføres minimum hvert 5. år.

Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	1. kvartal			2. kvartal			3. kvartal			4. kvartal		
	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug	start	slut	forbrug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

UHELD				
Hændelse	fra dato	til dato	Alarmcentral alarmeret	Anmeldelse til Natur og Miljø

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927

Beredskabsplan

For

**Karsten Sig
Nørrevej 10
Staby
6990 Ulfborg**

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 2 / 8

Redegørelse

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gården ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i *Kostald på opslagstavle*

Kopi af beredskabsplanene findes på *kontoret i stuehus*

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Drænbrønde/regnvandsbrønd/afløb
- Udløbspunkter til vandløb/jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.

Beredskabsplanen er sket sammen med og på basis af oplysninger der er stillet til rådighed af:

Ejer: Karsten Sig Tlf. **9749 0660/2538 6364**

Udarbejdet af:

Lene Gadgaard
Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5
6950 Ringkøbing

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 3 / 8

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald da brandvæsenet på 1-1-2 og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Hvorvidt der er tilskadekomne og hvor mange
- Hvorvidt dyrene er kommet ud, dyreart og antal

Ejeren kontaktes på telefon **9749 0660/2538 6364**

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis dette er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, skal branden begrænses ved at lukke døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys om

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder og brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe brand
Der forfindes 6 brandslukkere fordelt på ejendommen

Se oversigtskort for placering af brandslukningsudstyr.

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 4 / 8

Overløb af gylle-instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING **96-11 75 00**

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen

Ved overløb af gylle vil gyllen blive omkring ejendommen pga. det flade terræn, evt. løbe lidt mod syd ned modden faste gødningsplads.

Gyllen vil kunne standses med halmballer som forefindes på ejendommen.

Der er ingen vandløb, dræn eller dambrug i nærheden.

Kemikalie- og oliespild – instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING **96-11 75 00**

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 5 / 8

Stophaner / Hovedafbryder

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere m.v. er afmærket på oversigtskortet.

Vand

Hovedhane er placeret

en i kostalden og en ved privat vandboring

Elektricitet

Hovedafbryder er placeret

en i halmlade og en i stuehuset

Strømsvigt

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme. Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling.

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til **RAH: 9732 1455**

og forhør om varigheden af udfaldet.

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 6 / 8

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Bekæmpelsesmidlerne skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og eks. plasticpose/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer mv.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale, eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde evt. spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Diverse

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 7 / 8

Beredskabsplan ved Uheld og Driftsforstyrrelser.

Gylle:

Ved uheld hvor der pumpes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon **9749 0660/2538 6364**.

Ved større udslip kontaktes desuden **Staby maskinstation på telefon 9749 1088**, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, lastbil eller gummiged.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon **96 11 75 00**.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Diesel:

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon: **9749 0660/2538 6364**.

Ved større udslip kontaktes Teknisk Forvaltning i Kommunen på telefon **96 11 75 00**.

Brand:

Der er brandslukningsudstyr i staldene. Se vedlagte kort.

Kemikalier: Ingen kemikalier, Økologisk bedrift

Ved udslip af kemikalier opsuges spildet med savsmuld/kattegrus som står i nærheden af kemikalierummet. Ring til ejer på **9749 0660/2538 6364**.

Ved større uheld laves en dæmning af halm, jord ol afhængig af mængde og art.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon **96 11 75 00**.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Strømsvigt.

Ved længerevarende strømsvigt tilsluttes nødstrømsanlægget på ejendommen.

Ring til ejer på **9749 0660/2538 6364**. Eller Elektriker: **Brocon El/telefon 7020 1997**

Ved nye tiltag på ejendommen eller andre ting som kan have indflydelse på miljøet eller dyrevelfærden, vil dette blive skrevet ind i virksomhedens beredskabsplan.

Telefonnumre:

Ejer: 9749 0660/2538 6364

Miljømyndighed: 96 11 75 00

Falck/brandvæsen: 112

Staby maskinstation på telefon 9749 1088

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 22 – Beredskabsplan - del 8 / 8

Kopieret fra ansøgning

TEKNIK OG MILJØ

Natur og Miljø

Nupark 51 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117802
 Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
 CVR: 29189927